

Jaarverslag 2019

Stichting Openbaar
Primair Onderwijs
Zoetermeer

Bestuursverslag 2019

Voorwoord

Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (OPOZ) is een professionele organisatie waarin de overtuiging heerst dat we het 'iedere dag een beetje beter' moeten doen. Dit vraagt om een sterk reflecterend vermogen, ontwikkelingsgericht denken en een feedbackcultuur. We bieden kwaliteitsonderwijs in een activerende leeromgeving. Uitstekend onderwijs vraagt om betrokken, vakbekwame leerkrachten die de nieuwsgierigheid en zelfstandigheid van de kinderen weten te stimuleren. Daarbij zijn we ambitieus en hebben we hoge verwachtingen van kinderen maar ook van collega's.

In ons strategisch beleidsplan 'Oog voor talent' legden we voor de jaren 2015 - 2020 de hoofdlijn van onze ambities vast in vijf thema's: leerlingaantallen, de onderwijsopbrengsten, de samenwerking met de kinderopvang en kwaliteit. In dezelfde periode stelden de scholen in hun schoolplannen hun ambities vast.

We kijken met dit bestuursverslag terug op het laatste jaar uit deze periode. We vinden het belangrijk dat er een nauwkeurig en transparante verantwoording komt van gemaakte keuzes. Dat is op schoolniveau maar ook op stichtingsniveau onze maatschappelijke plicht. We sluiten hiermee de periode van 'Oog voor talent' af en stappen met elkaar een nieuwe fase in.

Ook bestuurlijk is er in 2019 een nieuwe fase gestart. Per 1 oktober 2019 is het College van Bestuur vervangen door twee nieuwe leden. Met een vernieuwde besturingsfilosofie, waarbij de verantwoordelijkheid laag in de organisatie komt te liggen, is er sprake van een nieuwe dynamiek en werkwijze.

Inmiddels hebben we voor de komende vier jaar (2020-2024) een nieuw strategisch beleidsplan gepresenteerd. Dit 'Koersplan' heeft als titel 'Samen in Ontwikkeling' en heeft de volgende vijf strategische bouwstenen: Onderwijskwaliteit, Professionele cultuur, Onderwijsinnovatie, Samenwerking en Profilerings.

In de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2024 gaan we sober, doelmatig en rechtmatig om met de middelen. De komende jaren zullen er meer middelen worden vrijgemaakt voor de kwaliteit van ons primaire proces: professionalisering en deskundigheidsbevordering. Hierbij staat ontwikkeling centraal. Ontwikkeling van onze kinderen en collega's, de scholen en OPOZ als organisatie. Centraal in onze organisatie staan de leerkrachten die het primaire proces verzorgen. De onderwijsondersteunende collega's zetten zich elke dag in om dat proces te faciliteren en te ondersteunen.

Samen staan we voor de uitdaging en maatschappelijke opdracht om ons onderwijs elke dag te verbeteren om onze gezamenlijke ambities te realiseren. Dit bestuursverslag draagt bij aan de verantwoording hiervan.

Maarten Schoon en Michael Krul

College van Bestuur

Inhoudsopgave

1. Kerngegevens	1
1.1 Algemene instellingsgegevens	1
1.2 Juridische structuur	1
1.3 Organisatie	1
1.4 Strategisch beleid	2
1.5 Organisatorische ontwikkelingen	2
2. Onderwijs	3
2.1 Ontwikkeling leerlingaantal	3
2.2 Ouderbetrokkenheid	3
2.3 IKC-vorming	4
2.4 Deskundigheidsbevordering	4
2.5 Opleiden in school	4
2.6 Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	5
3. Kwaliteitszorg	8
3.1 Beoordeling Inspectie	8
3.2 Ontwikkelingen	11
4. HR	12
4.1 Personeelsbeleid	12
4.2 Aantrekkelijk werkgeverschap en duurzame inzetbaarheid	12
4.3 Professionalisering HR	12
4.4 Personeelsbestand	12
4.5 Leeftijdsopbouw	14
4.6 Verzuim	14
4.7 ARBO	15
4.8 RI&E	16
4.9 Mobiliteit	17
5 Financiën	19
5.1 Inleiding	19
5.2 Toelichting exploitatie	20
5.2.1 Toelichting baten	22
5.2.2 Toelichting lasten	23
5.3 Vergelijking met de cijfers van 2019 versus 2018	28
5.4 Begroting 2020	31

5.5	Toelichting balans	33
5.5.1	Toelichting activa	33
5.5.2	Toelichting passiva	35
5.6	Kengetallen	36
5.6.1	Vermogensbeheer OPOZ	36
5.6.2	Budgetbeheer OPOZ	37
5.7	Prestatiebox	38
5.8	Personeels- & Arbeidsmarktbeleid	39
6.	Bedrijfsvoering	40
6.1	Organisatieontwikkeling	40
6.2	Code Goed bestuur	41
6.3	Medezeggenschap (verslag 2019 van de GMR)	41
6.4	AVG	42
6.5	Huisvesting	43
6.6	Inkoop	43
6.7	Horizontale verantwoording	43
6.8	Samenwerking en verbonden partijen	44
6.9	Samenwerkingsverband	45
6.10	Risicomanagement	45
6.11	Klachten	46
7	Continuïteitsparagraaf	47
7.1	Inleiding	47
7.2	Allocatie van middelen	48
7.3	Onderhoud (MOP)	49
7.4	Investerings (MIP)	49
7.5	Kengetallen	49
7.5.1	Ontwikkeling leerlingenaantallen en fte's	49
7.5.2	Rijksbijdragen	50
7.5.3	Personeel	50
7.5.4	Afschrijvingen	50
7.5.5	Huisvesting	51
7.5.6	Overige lasten	51
7.5.7	Exploitatieresultaten 2020-2024	51
7.6	Meerjarenbegroting	51
7.6.1	Exploitatie	51
7.6.2	Investerings	52

7.6.3 Balans	52
7.6.4 Vereenvoudiging bekostiging	53
7.7 Financiële kengetallen	54
7.8 Treasury	54
7.9 Risico's en risicobeheersings- en controlesysteem	56
7.9.1 Beschrijving van de risico's en onzekerheden op dit moment	57
7.10 Coronacrisis	59
7.11 Rapportage toezichthoudend orgaan	60
8 Verslag Raad van Toezicht	61
8.1 Inleiding	61
8.2 Samenstelling Raad van Toezicht	61
8.3 College van Bestuur	61
8.4 Werkwijze van de Raad van Toezicht	61
8.5 Bijeenkomsten	61
8.6 Jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht	63
8.7 Rooster van aftreden	63
8.8 Onkosten RvT	63

1. Kerngegevens

1.1 Algemene instellingsgegevens

Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Blauw-roodlaan 156
2718 SK Zoetermeer

Telefoon: 079 – 329 08 25
Website: www.opoz.nl
Email: info@opoz.nl

Bestuursnummer: 41390

1.2 Juridische structuur

Het Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (OPOZ) is sinds 1 januari 2003 een stichting. Sinds 1 januari 2010 is er sprake van de huidige bestuursvorm: een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De samenstelling van beide organen op 31 december 2019 is als volgt:

College van Bestuur: dhr. drs. M. Schoon
dhr. M. Krul

Raad van Toezicht: mw. M. van der Heijden
mw. H. Sahin
mw. C. Walter
dhr. K. Gordijn
dhr. M. Oskam

In 2019 is het College van Bestuur van samenstelling gewijzigd. De heer E. Spruijt, voorzitter College van Bestuur en de heer R. Pots, lid College van Bestuur, zijn per 1 oktober 2019 met pensioen gegaan. Per 1 mei 2019 is de heer M. Krul benoemd als lid van het College van Bestuur en per 1 oktober 2019 is de heer drs. M. Schoon benoemd als voorzitter College van Bestuur.

De Raad van Toezicht functioneert in deze samenstelling sinds 1 mei 2019.

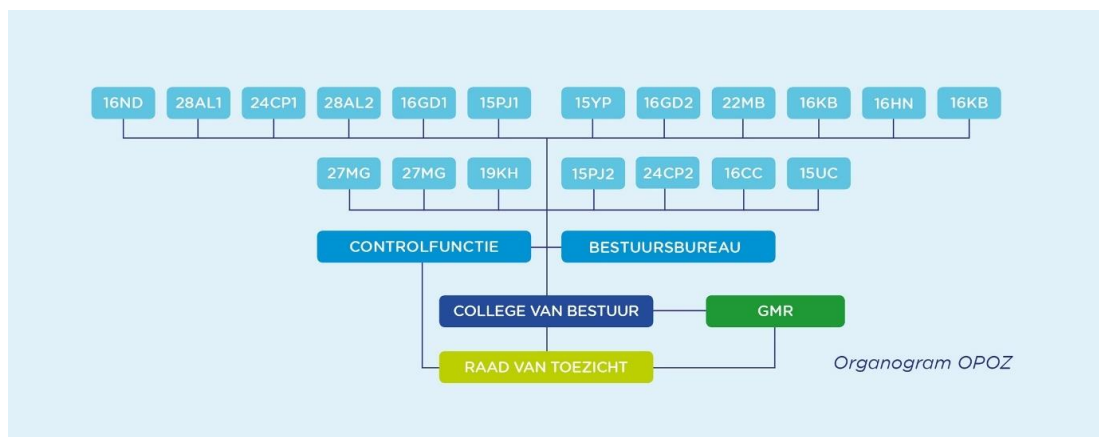
De gescheiden taken en bevoegdheden van beide organen liggen vast in de stichtingsstatuten. De verdeling van taken en bevoegdheden tussen het College van Bestuur en de directeurs van de scholen is vastgelegd in het managementstatuut.

1.3 Organisatie

OPOZ heeft 19 scholen, verspreid over alle wijken van Zoetermeer. Zie bijlage 1, voor een overzicht van de scholen.

Het nieuwe College van Bestuur wil een nieuwe besturingsfilosofie introduceren die een ontwikkeling nastreeft naar een professioneel lerende organisatie, waarin verantwoordelijkheid en vertrouwen samengaan en waar samenwerking en betrokkenheid in de gehele organisatie centraal staan. Dit betekent een cultuuromslag: van centraal naar decentraal, van curatief naar preventief, van instrumenteel naar beleidsmatig en van volgend naar leidend. Het College van Bestuur en de directeurs zullen hierin gezamenlijk optreden en dat zal een meerjarig traject zijn. De decentrale besturingsfilosofie, waarbij het primaat komt te liggen bij de scholen en

waarbij College van Bestuur en het bestuursbureau faciliterend en dienstverlenend zijn, komt tot uiting in het organogram van OPOZ:

Figuur 1.1: Organogram OPOZ

1.4 Strategisch beleid

De afgelopen jaren (2015-2020) is er gewerkt met het strategisch beleidsplan: Oog voor talent. Binnen dit beleidsplan stond een vijftal onderwerpen centraal:

- De algehele kwaliteitsontwikkeling
- De IKC-ontwikkeling
- De onderwijsopbrengsten
- De professionalisering van het personeel
- De ontwikkeling van de leerlingenaantallen

In 2019 is het proces opgestart om te komen tot een nieuw Koersplan (2020-2024). Het CvB heeft samen met de directies enkele inhoudelijke sessies georganiseerd om gezamenlijk te komen tot een missie, een visie en kernwaarden. Vervolgens hebben nog enkele 'koerscafés' plaatsgevonden, om samen met diverse stakeholders (ouders, leerlingen, GMR, RvT en externen) input op te halen voor het Koersplan. Dit proces loopt nog door in 2020 en zal in het eerste kwartaal van 2020 resulteren in het Koersplan 2020-2024.

De scholen zullen in 2020 starten met het proces voor de totstandkoming van een nieuw schoolplan. Ze gebruiken hiervoor de kaders van het Koersplan.

1.5 Organisatorische ontwikkelingen

Vijf scholen hebben in 2019 een nieuwe directeur gekregen. Bij IKC De Tjalk is dit de heer Versleijen, bij IKC Klimboom de heer Vernooij, op IKC Meester Verwers mevrouw Liepert, op IKC Het Plankier mevrouw Verkade en op IKC De Baanbreker mevrouw Vervaart.

Het bestuursbureau kende in 2019 een bezetting van twee leden van het College van Bestuur, twee secretaresses van het College van Bestuur, een coördinator passend onderwijs en een beleidsmedewerker. Daarmee had het voormalige CvB een belangrijke rol in zowel de beleidsvoorbereiding als beleidsuitvoering en vormde het feitelijk het schoolbestuur en het stafbureau. Met de komst van een nieuw CvB is het bestuursbureau in de 1^e helft van 2020 versterkt met een bestuurssecretaris, HRM-beleidsadviseur en een extern controller.

2. Onderwijs

2.1 Ontwikkeling leerlingaantal

Het totale leerlingenaantal is in 2019 gegroeid tot 4731 bekostigde leerlingen.

	Leerlingaantal per schooljaar (per teldatum)			
	16/17	17/18	18/19	19/20
Meester Verwers (15MU)	240	257	206	191
Meerpaal (15PJ)	173	172	149	135
Vijferburgh (15PJ01)	207	214	217	216
Zwanenbos (15UC)	258	245	245	246
Piramide (15YP)	346	372	376	394
Watersnip (16CC)	201	208	216	219
Het Plankier (16GD)	129	138	152	154
Klimboom (16GD01)	220	250	277	297
De Tjalk (16HN)	391	417	439	444
De Springplank (16KB)	248	255	253	244
De Triangel (16KB02)	163	157	145	153
Baanbreker (16ND)	322	333	344	359
De Vuurtoren(19KH)	124	139	156	157
De Saffier (22MB)	157	153	151	149
De Waterlelie (24CP)	161	160	186	199
De Edelsteen (24CP03)	264	255	275	295
De Trinoom (27MG)	218	201	198	189
Fl. Nightingale (28AL)	112	206	201	207
Da Vinci (28AL01)	459	473	483	483
Totaal aantal lln.	4393	4605	4669	4731

Tabel 1.1: Ontwikkeling leerlingaantal per school afgelopen 5 schooljaren

Met uitzondering van IKC Meester Verwers en IKC De Meerpaal, laat de ontwikkeling van het leerlingaantal bij de overige OPOZ-scholen de afgelopen jaren een gestage groei zien. Drie scholen (Zwanenbos, De Springplank en de Triangel) hebben een stabiel leerlingaantal over de jaren heen.

Er is in 2019 geïnvesteerd in de naamsbekendheid en herkenbaarheid van scholen. Zo is er voor iedere school een nieuwe huisstijl en website ontwikkeld. Ook hebben sommige scholen een centralere rol in de buurt gekregen, waardoor de school een meer bekende plek in de wijk is geworden.

2.2 Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn een belangrijke partner in het gehele ontwikkelingsproces van de kinderen. Op iedere school werken we samen met ouders. De scholen bepalen zelf hoe ze invulling geven aan die samenwerking. In het kader van het achterstandsbeleid van de gemeente Zoetermeer zijn er op een aantal VVE-scholen (zie 2.6) ouderkamers opgericht. In deze ouderkamers krijgen

ouders voorlichting over verschillende maatschappelijke onderwerpen. In 2020 zullen wij, ook met het oog op het nieuwe Koersplan, verder investeren in de kwaliteit van de samenwerking met ouders.

2.3 IKC-vorming

Alle OPOZ-scholen (op het SBO na) zijn in 2018 IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door een intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. In Zoetermeer zijn er twee grote kinderopvangorganisaties waar OPOZ mee samenwerkt. Dit zijn Kern Kinderopvang en de Drie Ballonnen. Samen met deze kinderopvangorganisaties en UNICOZ heeft OPOZ de afgelopen jaren stedelijk beleid rondom IKC-ontwikkeling ontwikkeld. Dit stedelijk beleid, dat ook zijn plaats heeft in de lokale educatieve agenda van Zoetermeer, kenmerkt zich door het 12 puntenplan. Deze 12 punten geven school en opvang binnen hun samenwerking een bepaald kader mee. In 2020 gaan we inzetten op de kwaliteit van die samenwerking. We gaan toewerken naar meer vormen van integraal samenwerken, zowel op inhoud en huisvesting, als op ouderbetrokkenheid en personeel. Voor iedere locatie zal deze invulling anders zijn, afhankelijk van behoefte van de kinderen en ouders/ verzorgers.

2.4 Deskundigheidsbevordering

De professionalisering van het personeel is in het strategisch beleidsplan Oog voor talent (2015-2020) één van de speerpunten. In het kader van de deskundigheidsbevordering zijn er in 2019 diverse bijeenkomsten georganiseerd.

Onderwijsdag

Aan de jaarlijkse Onderwijsdag hebben bijna 400 personeelsleden deelgenomen. Het thema van deze dag was 'van inspireren naar uitproberen'. Uit een aanbod van 12 verschillende workshops hebben de personeelsleden een drietal keuzes kunnen maken. Voor de administratieve medewerkers en de conciërges is er voor een apart ochtendprogramma gekozen, waarbij is aangesloten bij de ontwikkelbehoefte van de desbetreffende groepen.

OPOZ academie

De OPOZ academie was in 2019 gevuld met netwerkbijeenkomsten, scholingsbijeenkomsten en opleidingen. De netwerkbijeenkomsten zijn georganiseerd voor intern begeleiders, administratieve medewerkers, onderwijsassistenten, directieleden en verschillende coördinatoren. Onderwerpen die aan bod zijn gekomen tijdens scholingsbijeenkomsten zijn: leren zichtbaar maken, probleemoplossend vermogen, omgaan met ADHD en werkhoudingsproblemen. Ook was er aandacht voor verdieping in het gebruik van de methode BOUW, ZangExpress en Nieuwsbegrip. De afronding van de Master EN opleiding heeft OPOZ in 2019 zeven gediplomeerde gedragsspecialisten opgeleverd. Daarnaast hebben 12 personeelsleden de Post HBO opleiding coach succesvol afgerond. De opleiding specialist Jonge kind heeft in januari 2020 zes gediplomeerde personeelsleden opgeleverd.

2.5 Opleiden in school

Door de brede profilering van de OPOZ-scholen zijn er voldoende stagemogelijkheden voor studenten van verschillende opleidingen. Iedere school beschikt over een stagecoördinator, een coach en diverse enthousiaste mentoren die de zorg dragen voor de optimale ontwikkeling van de studenten.

Opleidingsschool Zuid-West Holland

In 2017 is de Opleidingsschool Zuid-West Holland van start gegaan. Binnen de Opleidingsschool Zuid-West Holland werken OPOZ en vier andere regionale schoolbesturen intensief samen met de Pabo van de Haagse Hogeschool (HHS). Dit vanuit de gedachte: 'Samen leren, samen opleiden'. Twee schoolopleiders van OPOZ werken nauw samen met een instituutopleider van de HHS en vormen samen het kernteam van OPOZ. Zij vervullen een belangrijke rol in het begeleiden, coachen en beoordelen van de studenten. Ook is er een waardevolle rol weggelegd voor de mentoren van de studenten. Om kwalitatief een goede begeleiding te bieden zijn er voor de mentoren professionaliseringsbijeenkomsten georganiseerd onder de vleugel van de OPOZ academie.

Inholland Den-Haag: Pabo

Op 27 september 2019 heeft OPOZ een samenwerkingsovereenkomst getekend met Pabo InHolland Den-Haag. In samenwerking met InHolland beoogt OPOZ een professionele leergemeenschap te kunnen bieden aan toekomstige leerkrachten, waarin optimale aansluiting wordt gezocht tussen de praktijk en theorie. Het komende jaar wordt geïnvesteerd in deze samenwerking met als doel een aantrekkelijke organisatie te zijn voor de studenten van InHolland.

MBO Rijnland

MBO Rijnland heeft het voortouw genomen om te komen tot de oprichting van het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) Welzijn & Zorg. Met als visie: 'Samen realiseren van lokale doorbraken door in de cross-over tussen welzijn en zorg burgers te voorzien van innovatieve, multidisciplinaire en klantgerichte welzijn- en zorgoplossingen die hun kwaliteit van leven verhogen.' OPOZ heeft zich hier in 2018 als samenwerkingspartner aan verbonden. In deze samenwerking heeft OPOZ toegezegd een bijdrage te leveren aan het ontwikkelen van modulair en certificeerbaar onderwijs, organisatorische activiteiten en projectorganisatie. Dit is toegekend in respectievelijk 210, 64 en 30 uur voor de duur van vier jaar (2018-2022). Ieder kwartaal wordt hier verantwoording over afgelegd richting MBO Rijnland.

Zij-instroom

Om op korte termijn te kunnen acteren op het lerarentekort is OPOZ in 2019 gestart met een zij-instroom traject. Het zij-instroomtraject vraagt om een duidelijke en weloverwogen aanpak die is vastgelegd in een OPOZ procedure. Gedurende het jaar zijn op diverse momenten in totaal zeven zij-instromers bij OPOZ in dienst getreden. In de begeleiding van de zij-instromers blijkt dat er een belangrijke rol is weggelegd voor de coach. Door het uitzetten van een aantal proeftuintjes kan in 2020 beoordeeld worden op welke wijze coaching binnen OPOZ structureel ingezet gaat worden.

2.6 Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Het onderwijsachterstandenbeleid is erop gericht om kinderen, die een risico hebben op onderwijsachterstanden, optimale kansen te bieden. Dit om de reeds opgelopen of dreigende ontwikkelingsachterstand te minimaliseren of te voorkomen. Centraal staat een integrale aanpak, gericht op een ononderbroken ontwikkelingsproces met specifieke aandacht voor de taalontwikkeling in een veilige en uitdagende omgeving. Dit geschiedt door middel van vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) en ondersteunende projecten. De verantwoording van de OAB subsidie vindt jaarlijks plaats aan de hand van rapportages richting de gemeente Zoetermeer.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

De VVE scholen binnen OPOZ zijn: IKC Het Zwanenbos, IKC De Watersnip, IKC De Vijverburgh, IKC De Meerpaal, IKC De Triangel, IKC De Trinoom en IKC Florence Nightingale. In de kleuterklassen wordt extra gewerkt aan de taalontwikkeling van de jonge doelgroepkinderen.

Schakelklassen

In de schakelklassen, groep 3 t/m 8, krijgen kinderen intensief taalonderwijs aangeboden met als doel deze kinderen vervolgens onderwijs op eigen niveau te laten volgen.

Taalklassen

Voor kinderen die korter dan twee jaar in Nederland zijn en geen of nauwelijks Nederlands spreken, zijn in het basisonderwijs taalklassen ingericht. Op IKC De Meerpaal waren er in 2019 twee taalklassen actief. In taalklas 1 zijn kinderen geplaatst die net in Nederland waren en starten met het leren van Nederlands. Op het moment dat deze kinderen nog onvoldoende kunnen aansluiten bij een reguliere groep stromen zij door naar taalklas 2. Daar wordt uiteindelijk toegewerkt naar een doorstroming in een reguliere groep. De ontwikkeling van de kinderen in de taalklassen wordt vastgelegd in een ontwikkelingsperspectief.

Mentorproject

Het mentorproject wordt gesubsidieerd door de gemeente Zoetermeer. Het project zet zich in voor kinderen uit de groepen 7 & 8 van de basisschool. Het mentorproject richt zich op kinderen die functioneren in een instabiele, moeilijke thuissituatie, weinig zelfvertrouwen en/of een onduidelijk toekomstbeeld hebben. Met behulp van mentoren, jongvolwassenen in de leeftijd van 18 – 23 jaar, worden de kinderen gecoacht in de persoonlijke ontwikkeling. Dit voor minimaal 1 uur per week gedurende een jaar. Binnen OPOZ doen er een vijftal scholen mee aan dit project: IKC De Watersnip, IKC De Meerpaal, IKC Het Zwanenbos, IKC De Vijverburgh en IKC De Trinoom. Door dit project hebben in 2019 27 kinderen een mentor toegewezen gekregen.

Brede school

Door de brede schoolactiviteiten wordt beoogd de ontwikkelingskansen van 4 tot 12 jarigen te vergroten. Er worden activiteiten aangeboden op het gebied van taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, kunst en cultuur, sport en bewegen, natuur en milieu en wetenschap, techniek en ICT. Hierdoor worden de talenten van kinderen gestimuleerd en krijgen ze zicht op een aantrekkelijke vrijetijdsbesteding. In 2019 zijn er 126 activiteiten aangeboden op de VVE scholen waar 1223 kinderen aan hebben deelgenomen. De Brede school activiteiten zijn door middel van een tevredenheidsspeiling door 183 kinderen met een gemiddeld cijfer van een 7,8 beoordeeld.

Combinatiefunctionarissen

In 2019 is er subsidie verleend voor het behoud van de combinatiefunctionarissen op het gebied van Dans, Muziek en Kunst & Cultuur. De combinatiefunctionarissen hadden de opdracht om een bijdrage te leveren aan het ontwikkelen van kwalitatief en structureel onderwijs op het gebied van kunst en cultuureducatie. Er was een streven naar een drieledig resultaat: er wordt gewerkt aan visievorming en duurzame meerjarenplannen, de kwaliteit van de lesinhoud en de competenties van onze leerkrachten. Tabel 2.1 laat de cijfers zien van de aangeboden activiteiten en het totale aantal deelnemers aan de activiteiten.

Specificatie activiteit	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
Gericht op leerlingen	175	3318
Gericht op leerkrachten (deskundigheidsbevordering)	148	656
Ondersteuning	92	1022

Tabel 2.1: Activiteiten gespecificeerd naar aantal en aantal deelnemers

De schoolteams en instellingen waarmee de combinatiefunctionarissen samenwerken, hebben aangegeven aan dat de wijze van inspireren, het enthousiasme, de kennis, kwaliteiten en de inzet van de combinatiefunctionarissen onmisbaar zijn voor een goede groei en ontwikkeling van cultuureducatie in Zoetermeer.

Schoolbegeleiding

Vanuit de gemeente Zoetermeer ontvangt OPOZ een subsidiëring voor schoolbegeleiding. Hiermee beoogt OPOZ te kunnen bijdragen aan de volgende twee gemeentelijke beleidsdoelstellingen:

1. Maatwerk in spelen en leren: voor ieder kind wordt gezocht naar een passende speel- leeromgeving, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
2. Beperken van uitval in het onderwijs: voor ieder kind kan (maatwerk) begeleiding ingezet worden, zodat voorkomen wordt dat hij of zij uitvalt in het onderwijs .

OPOZ heeft in samenspraak met OnderwijsAdvies uitvoeringsafspraken vastgelegd, waarin beide partijen zorg dragen voor de uitvoering en verantwoording.

Armoedebeleid: schoolreizen

De gemeente kent vanuit het armoedebeleid subsidie toe aan ouders/verzorgers die niet voldoende financiële middelen tot hun beschikking hebben om een schoolreis of schoolkamp van hun kind(eren) te betalen. In 2019 hebben 16 OPOZ scholen gebruik gemaakt van deze subsidieregeling. Hierdoor hebben 161 kinderen kunnen deelnemen aan de schoolreis c.q. schoolkamp.

3. Kwaliteitszorg

3.1 Beoordeling Inspectie

Met ingang van 1 augustus 2017 heeft de Inspectie van het onderwijs het toezicht op besturen en scholen vernieuwd. Met dit vernieuwde toezicht wil de Inspectie besturen en scholen blijvend en nadrukkelijker stimuleren. De inspectie ziet toe of de basiskwaliteit op orde is (waarborgfunctie) en besturen en scholen worden gelijktijdig gestimuleerd om hun eigen ambities waar te maken en mogelijke verbeteringen te realiseren, boven de basiskwaliteit (stimuleringsfunctie). Voor die ambities baseert de Inspectie zich op hetgeen de scholen hierover in hun schoolplan hebben vermeld.

Het onderzoekskader 2017 van de Inspectie van het Onderwijs beschrijft hoe het toezicht op het primair onderwijs is ingericht. Het onderzoekskader omvat het waarderingskader en de werkwijze. Het onderzoekskader 2017 wordt jaarlijks geactualiseerd: het nieuwe onderzoekskader is op 1 augustus 2019 in werking getreden.

Het waarderingskader is opgebouwd uit 5 kwaliteitsgebieden: 1) onderwijsproces, 2) schoolklimaat, 3) onderwijsresultaten, 4) kwaliteitszorg- en ambitie en 5) financieel beheer. Elk kwaliteitsgebied is opgebouwd uit een aantal standaarden. Bij de uitwerking van de standaarden komt het onderscheid tot uiting tussen enerzijds deugdelijkheidseisen en anderzijds eigen aspecten van kwaliteit van het bestuur/school. De norm voor basiskwaliteit is dat een bestuur en zijn scholen voldoen aan de deugdelijkheidseisen rond de onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer. De inspectie kan concluderen dat een school van basiskwaliteit is, 'onvoldoende' of 'zeer zwak' is.

Eens in de vier jaar doet de inspectie uitgebreid onderzoek bij ieder bestuur en zijn scholen. Het vierjaarlijks bestuursonderzoek heeft bij OPOZ in 2018 plaatsgevonden. Dat onderzoek heeft geleid tot 1 herstelopdracht voor De Meerpaal, omdat in 2018 geconstateerd is dat de school onvoldoende waarborgt dat de nieuwkomers een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken. Bij het herstelonderzoek in 2019 heeft de Inspectie vastgesteld dat deze tekortkoming is opgeheven. Wel heeft de Inspectie een aantal verbeterpunten geformuleerd, die de school dient op te pakken. Het betreft de kwaliteitszorg specifiek voor de taalklassen, aanpassing van het schoolplan en de verplichte afname van een jaarlijkse veiligheidsmonitor.

Op dit moment hebben 18 OPOZ-scholen een basisarrangement en is er 1 school excellent.

Daarnaast verricht de Inspectie elk jaar zogenaamde themaonderzoeken. In dat kader zijn IKC De Watersnip en IKC De Tjalk in november 2019 bezocht voor een onderzoek in het kader van het thema 'Lerarenkracht, theorie en praktijk in het didactisch handelen'. Hierbij stonden de volgende vragen centraal:

- Wat is het beeld van het didactisch handelen als het gaat om taakgerichtheid, betrokkenheid en feedback?
- Welke ambities streeft de school na als het gaat om didactisch handelen?
- Hoe gaat uw school de kwaliteit van het didactisch handelen na?
- Hoe zijn de eigen ambities van uw school terug te zien in de praktijk?

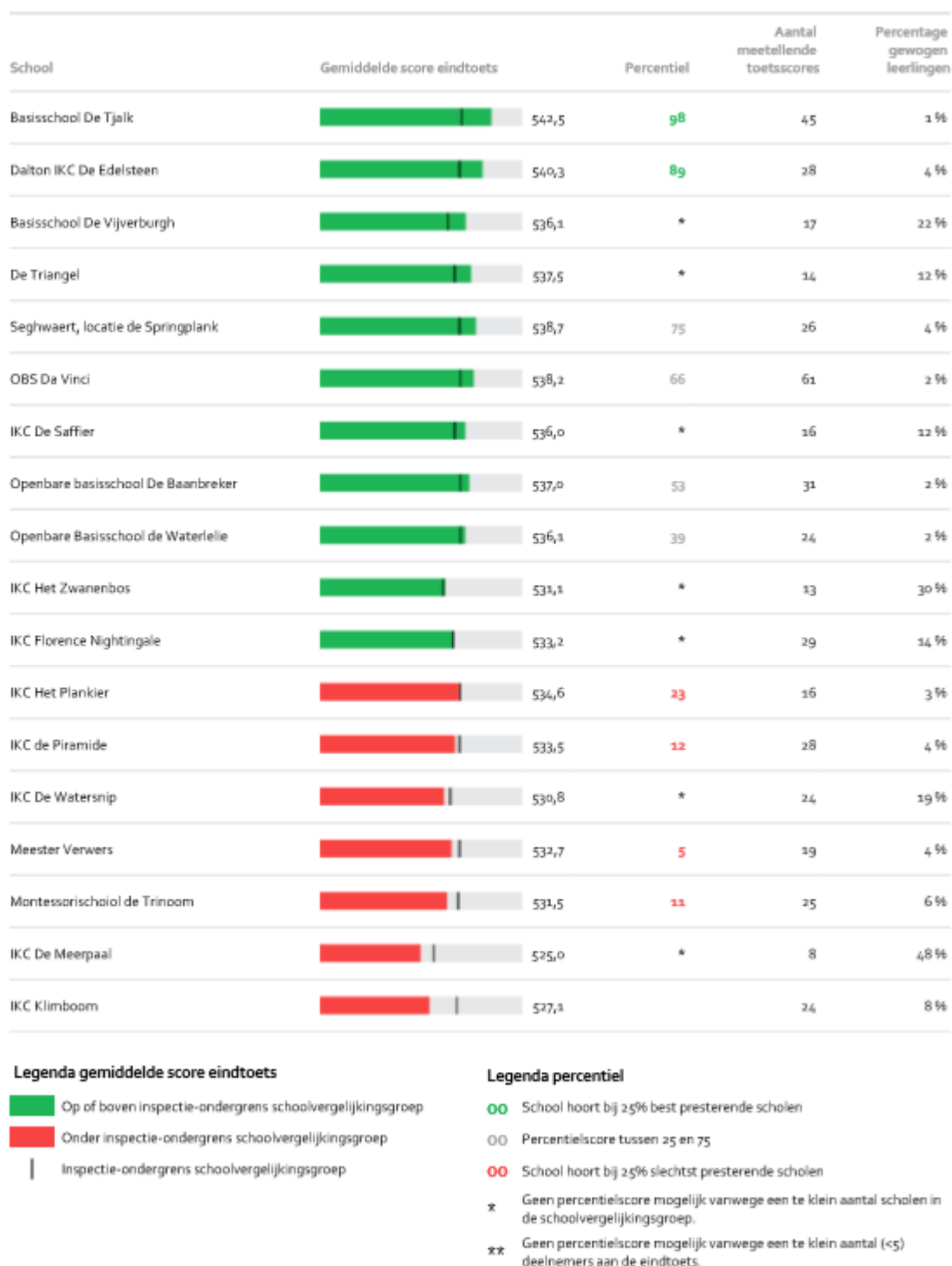
Het onderzoek bestond uit lesbezoeken en een reflectiegesprek met directie en enkele leerkrachten. Omdat het accent lag bij het reflectiegesprek, heeft de inspectie geen rapport voor de scholen opgesteld.

Jaarlijkse prestatieanalyse

De Inspectie gaat jaarlijks na of wet- en regelgeving wordt nageleefd. Aan de hand van het bestuursverslag wordt gekeken naar risico's voor de financiële continuïteit en de financiële rechtmatigheid. Bovendien wordt gecontroleerd of alle verplichte documenten zijn ingediend, zoals de schoolgidsen. Tot slot worden de opbrengsten meegenomen. Mocht de Inspectie risico's zien, dan zal de Inspectie aanvullende informatie opvragen bij het bestuur en eventueel met het bestuur in gesprek gaan.

Tot en met schooljaar 19/20 beoordeelt de Inspectie de opbrengsten van het primair onderwijs aan de hand van de gemiddelde eindtoetsscores. De inspectie beoordeelt de leerresultaten op basis van de leerresultaten van de leerlingen in leerjaar 8 van de afgelopen 3 jaar (cohorten). Voor elke toets waarmee een basisschool zich verantwoordt over de leerresultaten, bestaan eigen ondergrenzen. Deze ondergrenzen houden rekening met de leerlingpopulatie op de basisschool (percentage gewogen leerlingen). Als de gemiddelde schoolscore op of boven de ondergrens ligt zijn de resultaten in dat schooljaar voldoende.

In figuur 2 worden de resultaten weergegeven van de OPOZ-scholen in 2018/2019. SBO De Vuurtoren ontbreekt in dit overzicht, omdat in het speciaal basisonderwijs geen eindtoets wordt afgenomen. Voor 7 OPOZ-basisscholen geldt dat zij in dat jaar onder de ondergrens van de schoolvergelijkingsgroep hebben gescoord.

Figuur 3.1: Gemiddelde eindscore centrale eindtoets in 2018/2019

Met ingang van schooljaar 20/21 zal de Inspectie aan de hand van een nieuw onderwijsresultatenmodel de resultaten van het primair onderwijs beoordelen. Hierbij wordt bekeken welke referentieniveau de leerlingen beheersen voor lezen, taalverzorging en rekenen. Daarbij wordt rekening gehouden met de leerlingenpopulatie van de school, door een

zogenaamde schoolweging te hanteren die door het CBS wordt berekend. Er worden straks twee indicatoren onderscheiden:

1. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het fundamentele niveau 1F haalt voor taal en rekenen. In principe zou elke leerling dit niveau aan het einde van de basisschool moeten beheersen.
2. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het hogere niveau (streefniveau) 1S voor rekenen en 2F voor taalverzorging en lezen haalt. Het streven moet zijn dat zoveel mogelijk leerlingen dit niveau beheersen.

Voor een voldoende moeten beide indicatoren boven de signaleringswaarden liggen. Echter, als de resultaten onder één of beide signaleringswaarden liggen, maar de school kan aantonen dat de leerlingen met bijzondere individuele kenmerken zich naar hun kunnen hebben ontwikkeld, dan kan de Inspectie de resultaten toch als voldoende beoordelen.

Het onderwijsresultatenmodel is niet alleen een instrument voor de Inspectie om te beoordelen of scholen voldoende resultaten halen. Het geeft scholen en besturen ook de gelegenheid om te bekijken of ze resultaten behalen die ze mogen verwachten. Bovendien kunnen zij zich hierdoor vergelijken met scholen met een vergelijkbare leerlingpopulatie.

Uit de voorinzage van de behaalde referentieniveaus, blijkt dat niet alle OPOZ-scholen een score weten te behalen die verwacht mag worden, maar ook dat scholen met een vergelijkbare schoolweging uiteenlopende resultaten behalen. Deze resultaten duiden er op dat nog niet op alle scholen sprake is van duurzame kwaliteit. Het werken aan kwaliteitsbewustzijn vraagt de komende jaren dan ook nadrukkelijk de aandacht binnen de organisatie.

3.2 Ontwikkelingen

Eind 2019 hebben we ingezet op het verwerven van kennis over het Onderzoekskader en zijn we aan de slag gegaan met de nieuwe resultatenberekeningen waarmee de Inspectie vanaf volgend schooljaar de vorderingen van scholen volgt. In 2020 zullen we hier de nodige aandacht voor hebben in sessies met directies en intern begeleiders.

Er wordt extra inzet gerealiseerd binnen de organisatie om te werken aan het urgentiebesef op het gebied van kwaliteit en aan het verdiepen van de analysevaardigheden. Met behulp van externe ondersteuning van Hobéon wordt gewerkt aan het opzetten van een ontwikkelprogramma.

In die ontwikkeling ziet OPOZ de IB'er als een collega die een belangrijke rol speelt in de kwaliteitscultuur op de scholen.

4. HR

4.1 Personeelsbeleid

Het OPOZ-personeelsbeleid was in 2019, net als de jaren daarvoor, gebaseerd op het personeelsbeleidsplan 'Investeren in excellentie', dat in het voorjaar van 2016 is vastgesteld.

Met de komst van een nieuw College van Bestuur, zijn eind 2019 voorbereidingen getroffen voor een nieuwe strategische koers voor de komende vier jaar. Deze koers en de nieuwe cao primair onderwijs vormen het vertrekpunt voor het herzien van het OPOZ-personeelsbeleid. Onder andere zijn afspraken gemaakt voor het ontwikkelen van een generiek functiegebouw dat voldoet aan de cao en duidelijkheid en transparantie biedt voor medewerkers als het gaat om functie-inhoud en salaris. Daarnaast zijn aantrekkelijk werkgeverschap, duurzame inzetbaarheid en professionalisering HRM thema's die voortvloeien uit het koersplan voor de komende jaren.

4.2 Aantrekkelijk werkgeverschap en duurzame inzetbaarheid

Krapte op de arbeidsmarkt stelt ons voor de uitdaging om ondanks oplopende tekorten aan personeel kwalitatief goed onderwijs te blijven bieden. Samen met de scholen en alle medewerkers zullen we de komende jaren onze schouders eronder zetten. In 2020 zetten we in op handreikingen voor de korte en lange termijn. Op korte termijn moet voor iedere school duidelijk zijn hoe te handelen wanneer tekorten groter worden. Op de lange termijn zullen we innovatief moeten zijn. Oplossingen bedenken die meer met het systeem en organisatie te maken hebben. In ieder geval zullen we zuinig moeten omgaan met ons personeel. Door aantrekkelijk te zijn als werkgever en te investeren in ontwikkeling en vitaliteit willen we medewerkers duurzaam aan ons binden. Er zal een Taskforce opgericht worden met medewerkers en ouders die hier kritisch over meedenken.

4.3 Professionalisering HR

OPOZ heeft de ontwikkeling en uitvoering van het personeelsbeleid tot op heden zonder HRM-beleidsmedewerker uitgevoerd. Gezien de uitdagingen waar we voor staan en onze ambities voor de komende jaren is dit niet wenselijk. Eind 2019 is daarom de werving en selectie gestart voor een HRM-beleidsmedewerker die per 1 maart 2020 haar werkzaamheden is gestart. Zij ontwikkelt samen met het DO beleid en het adviseert en ondersteunt directies op het gebied van HR.

Een andere stap die we zetten om HRM binnen OPOZ verder te professionaliseren is het beschrijven en borgen van alle HRM processen. Een deel van de processen is reeds gedigitaliseerd, maar we zullen naar een volledige digitalisering streven. Daarnaast worden er controlestappen ingebouwd om de interne beheersing te professionaliseren.

4.4 Personeelsbestand

In het verslagjaar 2019 telde OPOZ 497 personeelsleden, 386,7 fte (1-1-2019: 379,3 fte), 14% mannen en 86% vrouwen. Van alle medewerkers is 83% in vaste dienst, 17% heeft een tijdelijke aanstelling. 65% van de medewerkers werkt parttime, 35% werkt fulltime.

De opbouw van het personeelsbestand op 1-1-2019 en 31-12-2019 staat in tabel 4.1 weergegeven. De onderwijsassistenten zijn bij het OOP meegeteld.

Funcities	Aantal 1/1	FTE 1/1	%	Aantal 31/12	FTE 31/12	%
Directie	29	27,4	6%	29	27,2	5%
Leraar in opleiding	-	-	-	6	3,4	1%
Onderwijs ondersteunend personeel	111	84,8	23%	113	85,5	21%
Onderwijzend personeel	339	267	71%	394	270,7	73%
Eindtotaal	479	379,3	100%	542	386,7	100%

Geslacht	Aantal 1/1	FTE 1/1	%	Aantal 31/12	FTE 31/12	%
Man	62	54,2	13%	71	62,2	14%
Vrouw	417	325,1	87%	426	324,5	86%
Eindtotaal	479	379,3	100%	497	386,7	100%

Dienstverband	Aantal 1/1	FTE 1/1	%	Aantal 31/12	FTE 31/12	%
Vast	402	320,3	84%	414	328,3	83%
Tijdelijk	77	59	16%	83	58,4	17%
Eindtotaal	479	379,3	100%	497	386,7	100%

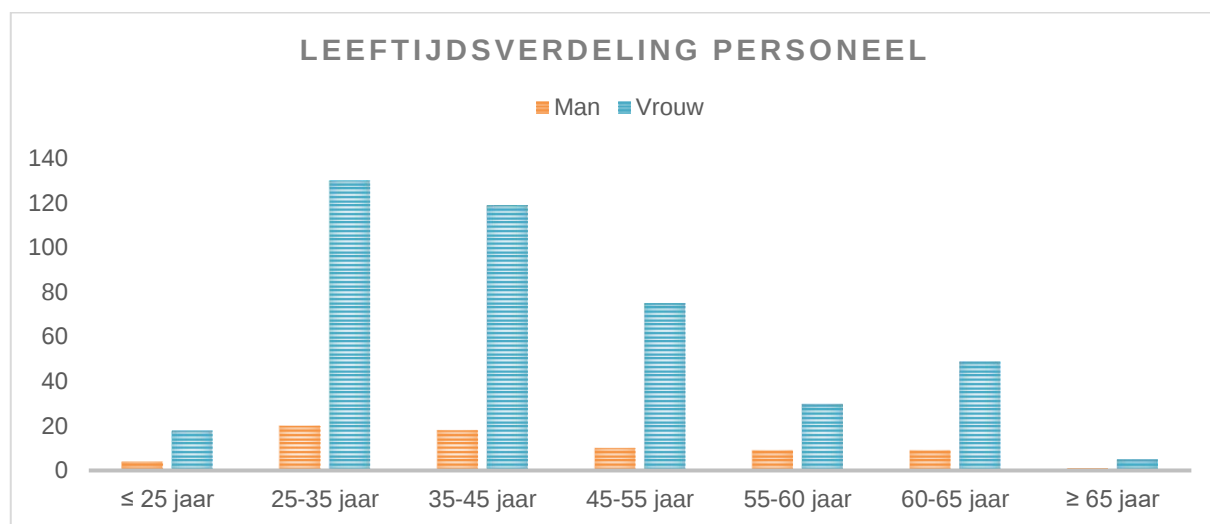
Arbeidsomvang	Aantal 1/1	FTE 1/1	%	Aantal 31/12	FTE 31/12	%
Fulltime	170	174,3	35%	172	174,1	35%
Parttime	309	205	65%	325	212,6	65%
Eindtotaal	479	379,3	100%	497	386,7	100%

Funciemix leerkrachten	Aantal 1/1	FTE 1/1	%	Aantal 31/12	FTE 31/12	%
Leraar L10	239	190,9	73%	235	183,0	70%
Leraar L11	89	69,1	27%	101	79,0	30%
Eindtotaal	328	260,0	100%	336	262,1	100%

Tabel 4.1: Personeelsbestand OPOZ peildatum 1-1-2019 en 31-12-2019

4.5 Leeftijdsofbouw

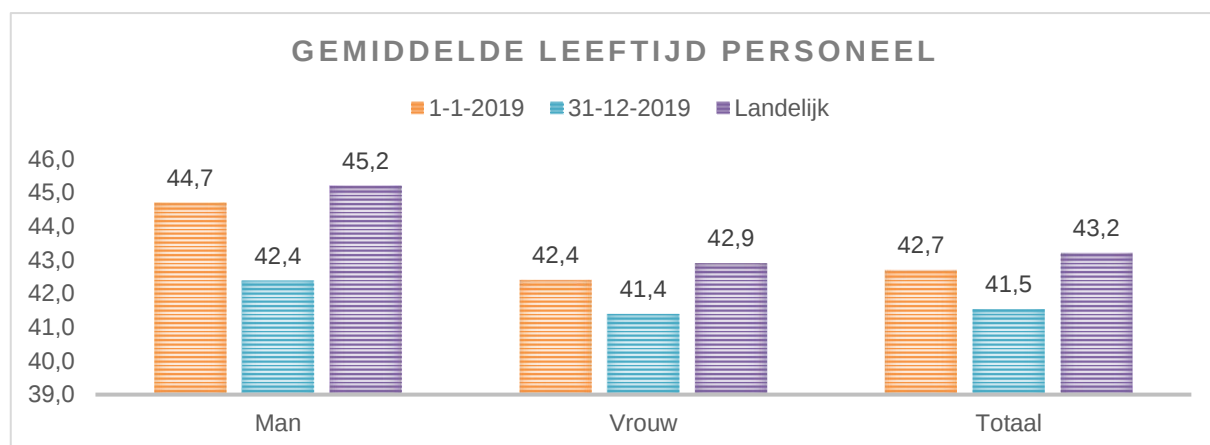
De leeftijdsverdeling van het personeel (exclusief vervangers) is hieronder grafisch weergegeven. De leeftijdscategorieën 25 tot 35 jaar en 35 tot 45 jaar zijn binnen OPOZ het meest vertegenwoordigd.

Tabel 4.2: Leeftijdsverdeling personeel 2019

De gemiddelde leeftijd op 31 december 2019 is 41,5 jaar. Op 1 januari 2019 was de gemiddelde leeftijd 42,7 jaar. Landelijk bedroeg de gemiddelde leeftijd in het primair onderwijs 43,3 jaar op peildatum 1 oktober 2019.

De gemiddelde leeftijd van de mannen is afgenomen van 44,7 jaar (1/1) naar 42,4 jaar (31/12). Die van vrouwen eveneens, van 42,4 jaar (1/1) naar 41,4 jaar (31/12). De gemiddelde leeftijd van zowel de mannen als vrouwen ligt lager dan het landelijke gemiddelde in de sector.

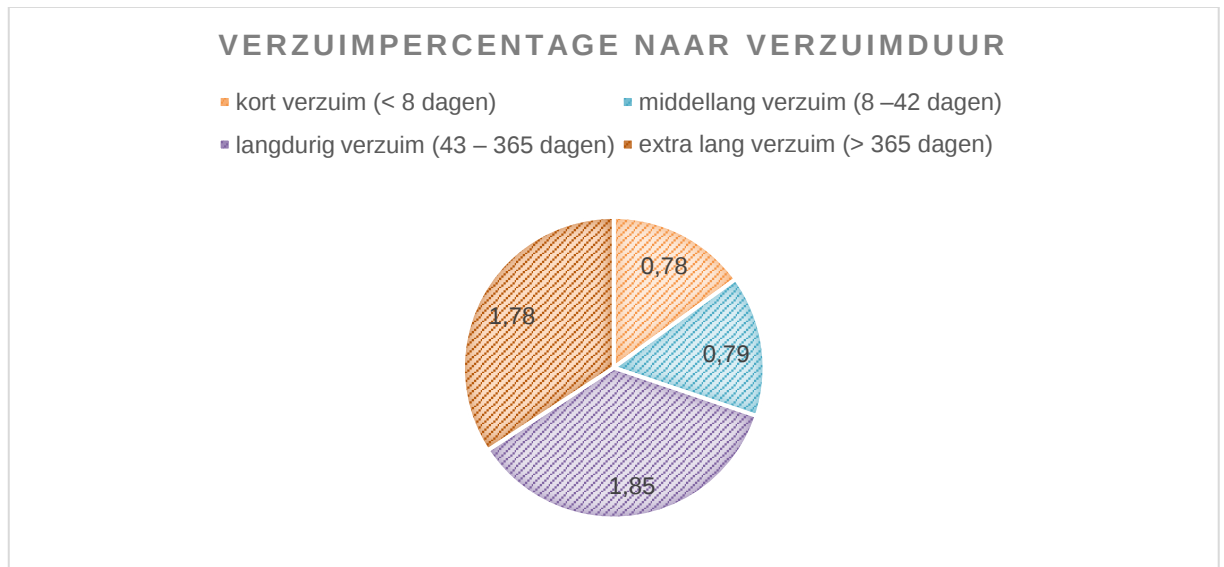
Tabel 4.3: Gemiddelde leeftijd personeel 2019

4.6 Verzuim

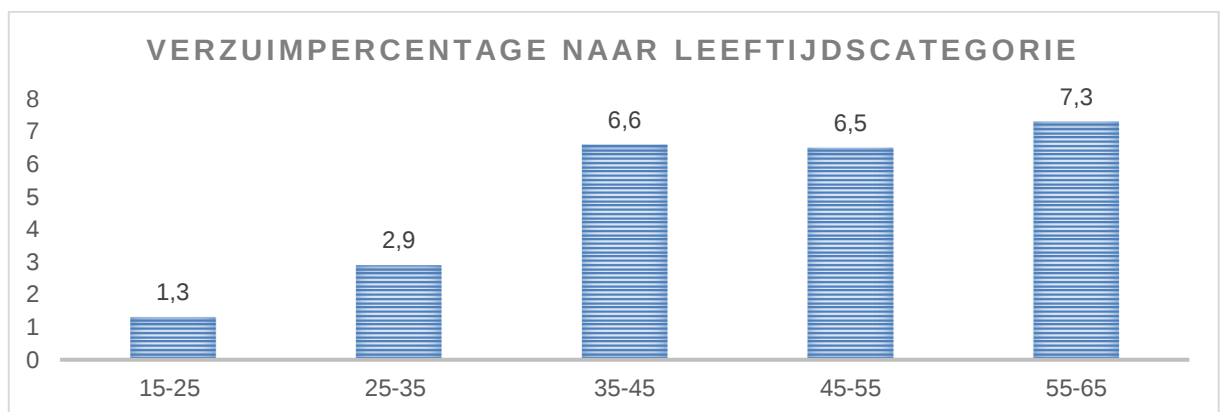
Het ziekteverzuim in 2019 was 5,1% (exclusief zwangerschapsverlof en vervangers). Dit is lager dan het verzuimpercentage van 5,9% in de sector primair onderwijs in 2018. De meldingsfrequentie (het aantal ziekmeldingen gedeeld door het aantal werknemers) bedroeg

1,05. In de sector (2018) was dat 0,9 voor ondersteunend personeel en 1,1 voor onderwijzend personeel.

Het verzuimpercentage van OPOZ in 2019 is grotendeels toe te schrijven aan langdurig verzuim (≥ 43 dagen). Verder zien we een hoger verzuim onder personeel met een leeftijd vanaf 35 jaar ($\geq 6\%$). Onder 55-plussers was het verzuim met 7,3% het hoogst. In de sector zien we in 2018 een vergelijkbaar beeld. Alleen zien we daar verhoudingsgewijs een lager verzuim bij personeel onder de 35 jaar en een hoger verzuim bij personeel ouder dan 45 jaar.

Tabel 4.4: Verzuimpercentage naar verzuimduur 2019

Tabel 4.5: Verzuimpercentage naar leeftijdscategorie 2019

In 2019 heeft 1 WIA-toetsing plaatsgevonden. Instroom in de WIA was er niet, de beoordeling kwam uit op een arbeidsongeschiktheidspercentage die lager was dan 35%.

4.7 ARBO

Sinds begin 2019 heeft OPOZ de arbodienstverlening, waaronder de bedrijfsgezondheidszorg en de re-integratie van zieke werknemers, uitbesteed aan Perspectief EU. De verzuimbegeleiding ligt grotendeels in handen van een externe verzuimconsulent en is overwegend curatief. In het

overzicht hieronder staan de afgenomen diensten bij Perspectief ten aanzien van de verzuimbegeleiding weergegeven in 2019.

Afgenomen ARBO-diensten	Aantal
Eerste consult re-integratieconsulent	32
Vervolgconsult re-integratieconsulent	64
Re-integratie spoor 2 (gericht op passend werk extern)	3
Individuele coaching	2
Consult bedrijfsarts	45

Tabel 4.6: afgenomen ARBO diensten 2019

Passend bij de nieuwe besturingsfilosofie en ons beleid gericht op duurzame inzetbaarheid willen we de kanteling maken van curatief naar preventief en de directeuren een prominentere rol geven in het voorkomen van verzuim en het begeleiden van hun collega's bij terugkeer naar het werk. We zijn ons bewust van het belang van vitaliteit op de werkvloer, maar structureel beleid is er nog niet. We zien de kosten van uitval van collega's toenemen en we zien complexe trajecten in de nazorg ontstaan. Gezien de situatie op de arbeidsmarkt en in het belang van medewerkers, willen we dat tij keren.

In de hierboven genoemde preventie speelt de gesprekscyclus een belangrijke rol. Dat is immers het instrument dat tot doel heeft in een continue dialoog te zijn en blijven met onze collega's. Vorig jaar is het aantal gesprekken op jaarbasis gestegen van 250 naar 396, maar dat houdt ook in dat met 20% van onze collega's geen gesprek is gevoerd. Dat moet in 2020 naar 100%.

4.8 RI&E

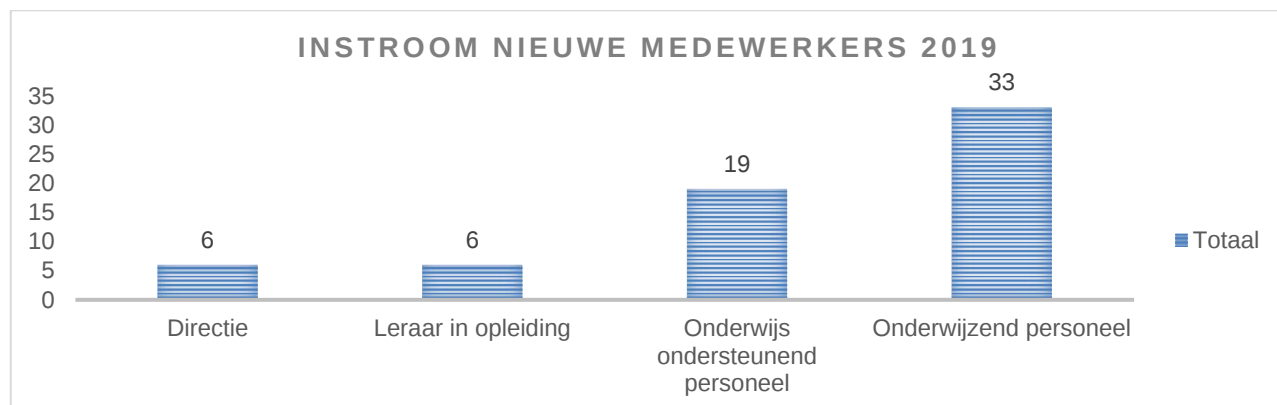
In 2020 dienen alle OPOZ- scholen een RI&E uit te voeren. Met een RI&E worden risico's op het terrein van veiligheid en gezondheid gedetecteerd met als doel ze te beperken en planmatig te beheersen. Goed beleid daarop voorkomt ziekteverzuim en uitval.

Er is in 2020 een pilot gestart met vier scholen. Opbrengst van die pilot is een onder meer een smart plan van aanpak, waar elke school praktisch en pragmatisch mee aan slag kan. Na de pilot van deze vier scholen volgen de andere scholen in de loop van 2020.

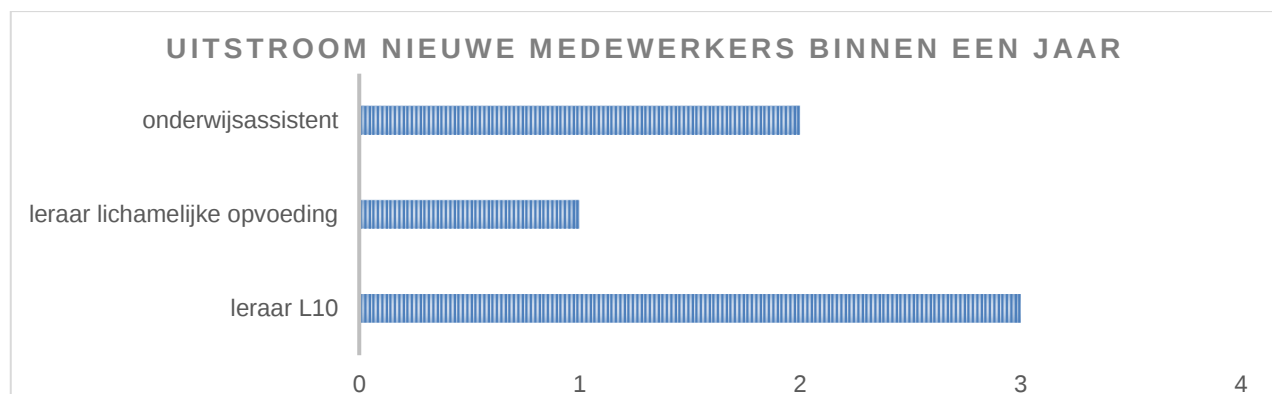
4.9 Mobiliteit

Instroom

In 2019 zijn in totaal 64 nieuwe medewerkers in dienst getreden. Iets meer dan helft hiervan was onderwijzend personeel. Van alle nieuwe medewerkers zijn er 6 binnen het jaar weer uit dienst gegaan. De redenen van vertrek van deze medewerkers zijn onbekend. Deze informatie is wel van belang. Het geeft inzicht in hoe we hen kunnen behouden voor onze organisatie. Door middel van exitgesprekken willen we deze informatie in het vervolg beter kunnen achterhalen.

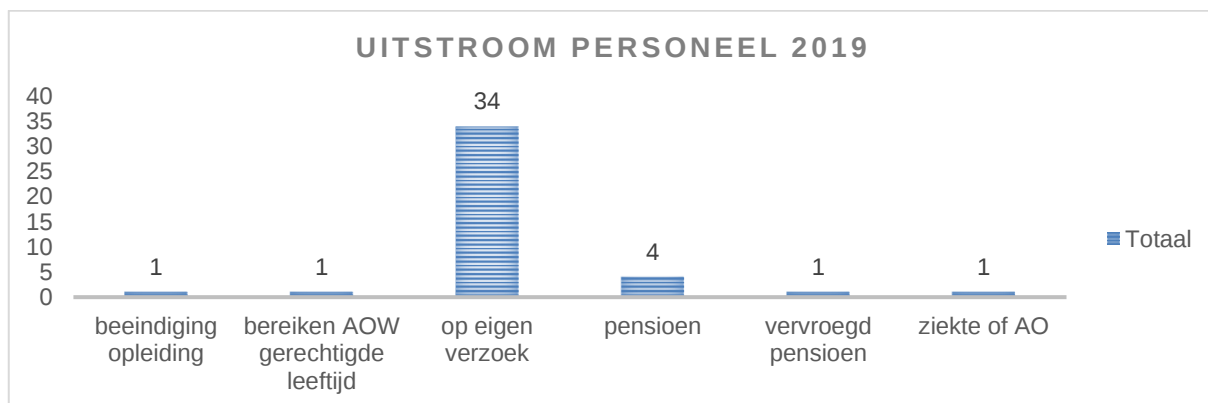
Tabel 4.7: Instroom medewerkers 2019

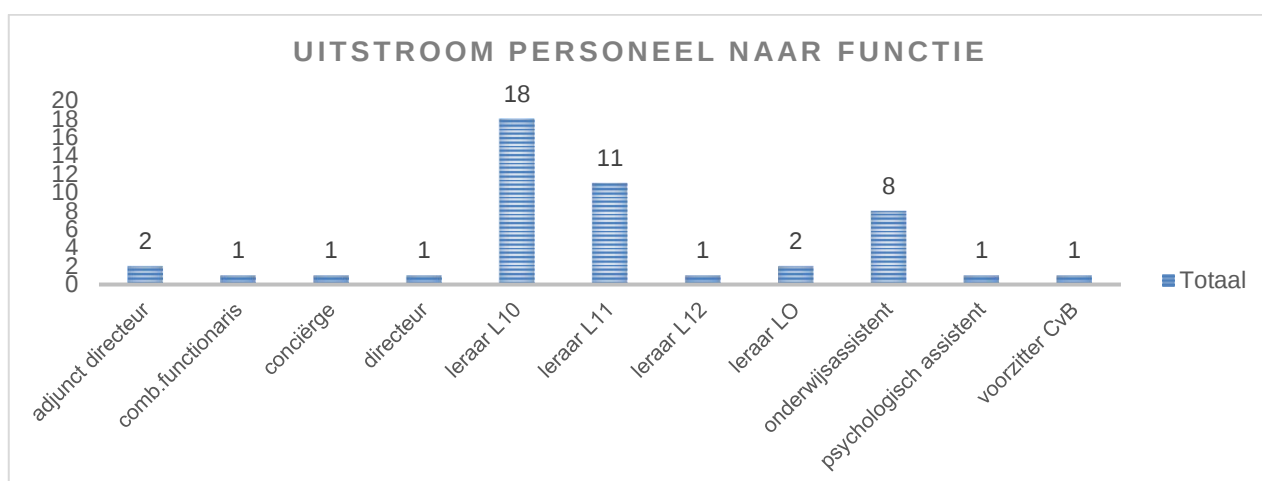
Tabel 4.8: Uitstroom nieuwe medewerkers 2019

Uitstroom

In 2019 zijn 42 medewerkers (vervangers niet meegerekend) vertrokken (2018: 47), overwegend leerkrachten en onderwijsassistenten. Het merendeel van de medewerkers ging uit dienst op eigen verzoek (81%).

Tabel 4.9: Uitstroom personeel 2019

Tabel 4.10: Uitstroom personeel naar functie 2019

5 Financiën

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de exploitatie- en balansgegevens van de OPOZ over kalenderjaar 2019 toegelicht.

Continuïteit

Het financiële beheer van OPOZ is er op gericht om de financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van de organisatie te waarborgen. Het uitgangspunt is dat OPOZ opereert binnen de kaders van de 'Governancecode', wet- en regelgeving en een strikte scheiding van privaat en publiek vermogen. OPOZ kent alleen een publiek vermogen.

De Inspectie heeft onderzocht of instellingen inzicht hebben in hun private activiteiten. In juli 2017 heeft zij hier een specifieke webpagina voor gemaakt. Het begrip 'private activiteiten' wordt niet in alle correspondentie van de Inspectie éénduidig gebruikt. In het geval van toepassing van de meest enge definitie worden hiermee alleen de activiteiten bedoeld die leiden tot privaat vermogen. Indien private activiteiten in een breder kader worden gezien, zouden ook andere overige baten (zoals medegebruik en detacheringen) hieraan toegerekend kunnen worden.

De overige baten van OPOZ in kalenderjaar 2019 bestaan voornamelijk uit medegebruik (€ 100.000), sponsoring (€ 6.000, o.a. goede doelen), ouderbijdragen (€ 280.000) en overige inkomsten (€ 73.000).

De ouderbijdrage is vrijwillig en dient ter dekking voor kleine schoolactiviteiten. Het medegebruik betreft verhuur van onderwijsruimtes en sportzalen door de scholen. De post overige inkomsten is een verzameling van kleine bedragen. Alle overige baten worden door OPOZ als publieke middelen verantwoord.

Het beleid rondom ouderbijdrage en medegebruik zal komend jaar gecontinueerd blijven. Er is bij OPOZ, naast genoemde activiteiten, verder geen sprake van andere contract- of 3^e geldstroomactiviteiten.

OPOZ streeft ernaar om te werken met een sluitende begroting uitgaande van een stabiel leerlingaantal. Binnen het primaire onderwijs vindt de personele bekostiging plaats op schooljaar en de materiële bekostiging op kalenderjaar. De personele bekostiging wordt door OCW beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-1-systematiek. Dit betekent dat de leerlingen per 1 oktober 2018 m.b.t. de personele bekostiging per 1 augustus 2019 gefinancierd worden. In geval van groei van het leerlingaantal is er dan sprake van voorfinanciering en indien het leerlingenaantal daalt, ontstaat het tegenovergestelde effect. Wel ontvangen PO-instellingen jaarlijks boven een bepaald percentage voor instroom in de loop van het jaar.

OPOZ heeft als beleid om de uitgaven inzake uitkeringen na ontslag te beheersen. De uitgaven van de WIA en WW zijn per 31 december 2019 in beeld gebracht. De uitkeringsgerechtigde worden periodiek gemonitord. Bij mogelijke vacatures wordt bij WW'ers bekeken of de functie passend is.

Het onderhoud en de investeringen moeten binnen de kaders van de meerjarig opgestelde plannen blijven. In de MJB 2020-2024 is voor de dotatie aan de onderhoudsvoorziening uitgegaan van € 750.000 en voor de investeringen is jaarlijks een bedrag van € 500.000 gereserveerd.

Verder streeft OPOZ ernaar om beleid en middelen zoveel mogelijk te koppelen. In de MJB 2020-2024 is voor het eerst op schoolniveau begroot. De komende jaren zal de schoolleiding steeds meer integraal verantwoordelijk worden voor zowel de onderwijsresultaten als de toegekende budgetten. Daarbij wordt het principe gehanteerd dat elke schoolleiding binnen de met het CvB afgesproken begroting blijft.

Exploitatie 2019

De exploitatie van 2019 sluit met een positief saldo van € 1.019.292.

5.2 Toelichting exploitatie

In deze paragraaf wordt de exploitatie 2019 op hoofdlijnen toegelicht t.o.v. de door het CvB vastgestelde begroting 2019.

Zoals in paragraaf 5.1 staat vermeld, is het resultaat in 2019 € 1.019.292. Er was een resultaat in 2019 begroot van € 0. Het verschil in realisatie en begroting is deels te verklaren doordat er in 2019 een incidentele bate vanuit OCW is ontvangen. Daarnaast is er prijscompensatie vanuit OCW ontvangen over de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. De nieuwe cao PO is pas begin 2020 tot stand gekomen. Er is per 31 december 2019 een bestemmingsreserve gevormd van € 860.000. Met dit bedrag worden de eenmalige uitkeringen aan de medewerkers in februari 2020 bekostigd conform de nieuwe cao.

Staat van baten en lasten over 2019

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Baten			
Rijksbijdragen OCW	28.812.214	26.760.432	26.483.901
Overige overheidsbijdragen	949.457	750.000	899.480
Baten werk i.o.v. derden			
Overige baten	457.830	439.827	455.939
Totaal baten	30.219.501	27.950.259	27.839.320
Lasten			
Personeelslasten	23.776.837	22.759.955	22.046.707
Afschrijvingen	710.668	692.602	605.617
Huisvestingslasten	2.216.350	1.951.718	2.053.129
Overige lasten	2.507.804	2.553.569	2.508.115
Totaal lasten	29.211.659	27.957.844	27.213.568
Saldo baten en lasten	1.007.841	-7.585	625.752
Financiële baten en lasten	11.450	7.585	10.134
	11.450	7.585	10.134
Resultaat	1.019.292	0	635.886
Resultaat na belastingen	1.019.292	0	635.886
Totaal resultaat	1.019.292	0	635.886

Tabel 5.1: Cijfermatige onderbouwing verschil resultaat 2019 t.o.v. begroting 2019 en resultaat 2018

Toelichting kolommen:

1. Realisatie 2019 EUR: dit betreft de gerealiseerde baten en lasten in 2019 in euro's.
2. Begroting 2019 EUR: dit betreft de door het CvB vastgestelde begroting 2019 in euro's.
3. Realisatie 2018 EUR: dit betreft de gerealiseerde baten en lasten in 2018 in euro's.

5.2.1 Toelichting baten

In deze paragraaf wordt het verschil verklaard van de gerealiseerde baten 2019 t.o.v. de begroting 2019.

Rijksbijdrage OCW

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdrage OCW/EZ	25.980.876	23.980.249	23.609.603
Overige subsidies OCW	1.379.102	1.382.032	1.478.395
Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen	1.452.236	1.398.151	1.395.902
Totaal rijksbijdragen OCW	28.812.214	26.760.432	26.483.901

Tabel 5.2: Cijfermatige onderbouwing Rijksbijdrage OCW

De Rijksbijdrage OCW staan in tabel 5.2 gespecificeerd.

De Rijksbijdrage OCW/EZ (realisatie 2019: € 25.980.000) bestaan in 2019 uit de personele lumpsum, de materiële instandhouding, subsidie voor personeels- en arbeidsmarktbeleid, aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid (nieuwe bekostiging vanaf 1 augustus 2019) en een eenmalige bijzondere en aanvullende bekostiging.

Daarnaast ontvangt OPOZ overige subsidies OCW (realisatie 2019: € 1.380.000) die worden verantwoord onder de Rijksbijdragen OCW. Deze overige subsidies bestaan in 2019 uit subsidie voor studieverlof, subsidie voor zij-instromers, Prestatiebox, bekostiging impulsgebieden (tot 1 augustus 2020) en bekostiging asielzoekerskinderen. Verder worden de middelen vanuit het Samenwerkingsverband (realisatie 2019: € 1.452.000) onder de Rijksbijdragen verantwoord.

Rijksbijdrage OCW/EZ

De Rijksbijdrage OCW/EZ is € 2.000.000 hoger dan begroot. Er is in 2019 een prijscompensatie van OCW ontvangen over de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. Deze prijscompensatie heeft een effect van ruim 3% op de personele bekostiging voor kalenderjaar 2019. Er is per 1 augustus 2019 een niet begroot bedrag van € 490.000 voor aanvullende bekostiging onderwijsachterstanden ontvangen van OCW. Vanaf deze datum worden deze middelen op een andere wijze berekend (conform een aantal CBS-indicatoren). Voor deze datum werden deze middelen beschikbaar gesteld o.b.v. opleidingsniveau van ouders (zogenaamde 'gewichtenregeling' als onderdeel van de personele bekostiging). Verder is er in december 2019 incidentele bekostiging (€ 460.000) vanuit OCW ontvangen. Voor de prijsindexatie (deels) en incidentele bekostiging is een bestemmingsreserve gevormd t.b.v. cao-afspraken die begin 2020 zijn gemaakt. Hiervan worden de eenmalige uitkeringen conform de nieuwe cao PO in februari 2020 aan de medewerkers betaald. Verder was er in de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020 sprake van een groeitelling (totaal voor kalenderjaar 2019: € 378.000). De groeitelling is verwerkt onder de personele bekostiging.

Overige subsidies OCW

De realisatie van de overige subsidies OCW liggen op totaalniveau nagenoeg op begroting. Wel valt op dat de bekostiging van de impulsgebieden (o.b.v. postcodegebieden) in 2019 ongeveer € 150.000 lager ligt dan begroot. Vanaf schooljaar 2019-2020 komt OPOZ niet meer in aanmerking van deze bekostiging, omdat impulsregeling is komen te vervallen door de nieuwe subsidie voor het onderwijsachterstandenbeleid. Zoals eerder aangegeven is tevens de subsidie voor het onderwijsachterstandenbeleid in de plaats gekomen van de zogenaamde 'gewichtenregeling' als onderdeel van de personele bekostiging. Verder zijn er extra inkomsten voor bekostiging asielzoekerskinderen, studieverlof en zij-instromers in 2019 gerealiseerd die voor een lager bedrag begroot waren.

Baten SWV

De baten vanuit het SWV liggen ongeveer € 50.000 hoger dan begroot. In de begroting 2019 is een schatting gemaakt o.b.v. de reeds toegezegde bedragen en o.b.v. historische gegevens.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen van OPOZ in kalenderjaar 2019 bestaan uit gemeentelijke bijdragen.

De realisatie 2019 van de overige overheidsbijdragen zijn € 200.000 hoger dan begroot. Bij het opmaken van de begroting 2019 is OPOZ conservatief geweest bij de inschatting van de baten. De verantwoorde bedragen zijn gelijk aan de toekenningen, pas na afloop van het jaar kan vastgesteld worden in hoeverre subsidies (deels) terugbetaald moeten worden omdat niet alle kosten per definitie gemaakt zijn.

OPOZ heeft in 2019 van de gemeente Zoetermeer € 950.000 aan subsidies ontvangen voor armoedebeleid, onderwijsachterstandenbeleid: verlengde schooldag, OAB, brede school, tutoring en de combinatiefunctionarissen.

Overige baten

De overige baten van OPOZ bestaan uit baten voor medegebruik (€ 100.000, o.a. verhuur van ruimte aan kerkgemeenschappen, kinderdagverblijven en verhuur gymzalen), sponsoring (€ 6.000, o.a. goede doelen en sponsorloop), ouderbijdragen (€ 280.000) en overige inkomsten (€ 73.000, diversen inkomsten zoals bijdragen visueel gehandicapten en opleidingsvergoeding).

In 2019 is er totaal voor € 458.000 aan overige baten gerealiseerd en voor € 440.000 begroot. Tijdens het opstellen van de begroting is een inschatting gemaakt van begrote baten o.b.v. de historische gegevens.

5.2.2 Toelichting lasten

In deze paragraaf wordt het verschil verklaard van de gerealiseerde lasten 2019 t.o.v. de begroting 2019.

Personeelslasten

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
Loonkosten	22.525.969	21.918.293	21.245.306
Dotaties personele voorzieningen	225.522	30.000	226.111
Personeel niet in loondienst	138.340	50.000	80.774
Overig	1.143.240	931.662	912.209
Ontvangen vergoedingen	-256.233	-170.000	-417.694
Totaal personeelslasten	23.776.837	22.759.955	22.046.707

Tabel 5.3: Cijfermatige onderbouwing personeelslasten

De personeelslasten bestaan uit de loonkosten, dotaties aan de voorzieningen, personeel niet in loondienst en de overige personele lasten. De totale gerealiseerde personele lasten in 2019 zijn € 23.777.000 en voor 2019 was € 22.760.000 begroot. Er is in kalenderjaar 2019 € 1.025.000 meer gerealiseerd dan begroot.

De overige personele lasten bestaan o.a. uit de WKR, reiskosten, wervingskosten, kosten voor Schoolmaatschappelijk werk (SMW), Schoolbegeleidingsdienst, kantinekosten personeel, nascholing, kosten voor begeleiding zijnstroom, de bedrijfsarts en overige personele kosten.

Loonkosten

Er is in 2019 ruim € 600.000 meer aan loonkosten gerealiseerd dan begroot. Per 1 januari 2019 is de pensioenpremie gestegen. Er is in 2019 meer fte ingezet dan begroot vanwege groeitelling. Daarnaast is er meer personeel ingezet waar ook extra inkomsten vanuit het UWV (zwangerschapsvervangings) tegenover staan. Verder is er tijdelijk (vervangend) personeel ingezet voor ziektevervangings.

Dotaties personele voorzieningen

Dit betreffen in 2019 de dotaties aan de personele voorzieningen t.b.v. de voorziening jubilea, voorziening langdurig zieken en de voorziening WGA.

In 2019 is er totaal voor € 225.000 gedoteerd aan de personele voorzieningen en er was voor 2019 € 30.000 begroot. Er is in 2019 € 73.000 gedoteerd aan de voorziening langdurig zieken. Dit was niet begroot. In de jaarrekening 2018 was er nog geen voorziening voor langdurig zieken gevormd. De voorziening langdurig zieken wordt gevormd voor medewerkers waarvan de verwachting is dat zij niet meer binnen twee jaar terugkeren in het arbeidsproces. Per 31 december 2019 is er sprake van zes langdurig zieken bij OPOZ die aan deze criteria voldoen. Daarnaast is er € 123.000 gedoteerd aan de voorziening WGA/WIA. Van een voormalig medewerker van OPOZ is het onzeker of de uitkering wordt vergoed door de verzekeringsmaatschappij.

Personeel niet in loondienst

Voor personeel in loondienst is in 2019 € 140.000 gerealiseerd en € 50.000 begroot.

De kosten in 2019 bestaan voornamelijk uit de inhuur van ICT-ondersteuning en netwerkbeheer (€ 84.000) en de ondersteunende werkzaamheden in het kader van de AVG (€ 18.000). Verder is er een onderwijsassistent op een van de scholen ingehuurd en heeft er inhuur t.b.v. SMW en leerlingbegeleiding plaatsgevonden.

Tijdens het opstellen van de begroting 2019 was er onvoldoende inzicht in de kosten voor personeel niet in loondienst.

Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn met ongeveer € 210.000 overschreden. Dit wordt veroorzaakt door hogere reiskosten woon- werkverkeer van de medewerkers, hogere wervingskosten (nieuw CvB), hogere kosten voor SMW en de schoolbegeleidingsdienst, hogere kantinekosten, hogere kosten voor nascholing en hogere kosten voor de bedrijfsarts. Daarnaast waren er geen kosten begroot voor het 'opleiden in de school' van zij-instromers. Op deze laatste post is in 2019 een bedrag van € 50.000 gerealiseerd.

De verwachting is dat de overige personele lasten in 2020 rond de € 880.000 zullen liggen (realisatie 2019: € 1.140.000). De reiskosten en kosten van de bedrijfsarts zijn in de begroting 2020 bijgesteld naar het niveau van de realisatie 2019. De kosten van het SMW en de schoolbegeleidingsdienst zijn in de begroting 2020 gerubriceerd onder personeel niet in loondienst i.p.v. de overige algemene lasten waardoor deze kosten (€ 275.000 voor 2020) niet meer onder de overige personele lasten vallen. Per saldo is de verwachting dat de uitgaven voor de overige personele lasten inclusief de kosten voor personeel niet in loondienst in 2020 op het niveau van de realisatie 2019 zullen liggen.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten betreffen de jaarlijkse lasten die betrekking hebben op de afschrijvingstermijnen op investeringen die in 2019 en in eerdere jaren zijn gedaan.

De gerealiseerde afschrijvingskosten ontwikkelen zich iets boven de begroting 2019 doordat er in 2018 meer geïnvesteerd is dan voorzien was bij het opmaken van de begroting 2019.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten betreffen de lasten voor medegebruik, onderhoud, energie & water, schoonmaak, dotatie aan de groot onderhoudsvoorziening en de belastingen & heffingen vanuit de gemeente.

De gerealiseerde huisvestingslasten in 2019 zijn hoger dan begroot. In 2019 is er voor € 2.216.000 gerealiseerd aan huisvestingslasten en er is voor € 1.950.000 begroot. Het verschil bedraagt € 266.000.

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
Kosten Medegebruik	493.276	300.000	474.625
Onderhoud	124.259	106.675	110.976
Energie en water	303.575	255.000	241.580
Schoonmaakkosten	474.277	429.803	411.687
Belastingen en heffingen	53.067	40.240	40.816
Dotatie onderhoudsvoorziening	750.000	750.000	750.000
Overige huisvestingslasten	17.896	70.000	23.445
Totaal huisvestingslasten	2.216.350	1.951.718	2.053.129

Tabel 5.4: Cijfermatige onderbouwing huisvestingslasten

De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten voor medegebruik (€ 193.000, meer externe leslokalen gehuurd van de gemeente), hogere kosten voor energie en water (€ 48.000) en hogere schoonmaakkosten (€ 45.000). Daarnaast is een aantal posten op het gebied van huisvesting onderschreden.

Het medegebruik betreft voornamelijk het gebruik van accommodaties (voornamelijk kosten voor medegebruik van extra lokalen en noodlokalen).

De realisatie van de schoonmaakkosten zijn in 2019 overschreden, omdat er in de begroting 2019 geen of onvoldoende rekening is gehouden met de opslagkosten van de gemeente. Daarnaast is er een nieuw schoonmaakcontract in de loop van kalenderjaar 2018 afgesloten. Met de nieuwe overeenkomst was nog geen rekening gehouden in de begroting 2019.

Overige lasten

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
Administratie- en beheerslasten	448.572	385.340	391.427
Inventaris en apparatuur	560.315	369.867	562.975
Leer- en hulpmiddelen	514.222	667.576	521.755
Dotatie overige voorzieningen			
Overige	984.695	1.130.786	1.031.957
Totaal overige instellingslasten	2.507.804	2.553.569	2.508.115

Tabel 5.5: Cijfermatige onderbouwing overige instellingslasten

De overige lasten bestaan uit:

- Administratie & beheerslasten: kosten voor het administratiekantoor, accountantskosten, deskundigheidsbevordering, drukwerk, kantoor, telefonie, kosten RvT en beheer & bestuurskosten.
- Inventaris & apparatuur: ICT-kosten, kosten voor de website, reproductie scholen, mediatheek/bibliotheek en aanschaf klein inventaris
- Leermiddelen
- Overige instellingslasten: abonnementen, contributies, representatie, PR en marketing, verzekeringen, sportdagen & vieringen, reizen & excursies, leerlingenzorg, testen & toetsen, schoolzwemmen en overige onderwijslasten.

De realisatie in 2019 van de overige lasten was € 2.507.000 en er was voor € 2.554.000 begroot. De overige lasten zijn in 2019 met bijna € 41.000 onderschreden.

Administratie & beheerlasten

De administratie & beheerlasten zijn met € 63.000 overschreden. De gerealiseerde kosten in 2019 voor het administratiekantoor en de accountant zijn € 55.000 hoger dan begroot, omdat het administratiekantoor en de accountant meer werkzaamheden hebben verricht, onder meer ten behoeve van de nieuwe begrotingssystematiek en de interim-controle.

Inventaris en apparatuur

De kosten voor inventaris en apparatuur zijn met € 190.000 overschreden. Dit komt met name door ICT-gerelateerde uitgaven zoals ICT-software, licentiekosten overige ICT-gerelateerde lasten. In de begroting 2019 is onvoldoende rekening gehouden met de stijging van deze

lasten. In de begroting 2020 is wel een stijging van deze lasten voorzien. Daarnaast zijn de kosten voor reproductie bij de scholen overschreden.

Leermiddelen

De leermiddelen zijn in 2019 met ruim € 153.000 onderschreden. De realisatie van 2019 ligt op het niveau van 2018. Er lijkt een verschuiving plaats te vinden van de traditionele leermiddelen naar de ICT-gerelateerde leermiddelen. Voor 2020 zijn de leermiddelen lager begroot.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn met € 146.000 onderschreden. De realisatie in 2019 ligt ongeveer op het niveau van 2018. De begroting 2020 van de overige instellingslasten ligt op het niveau van de realisatie 2019. Vooral de realisatie in 2019 van de leerlingenzorg en de overige onderwijslasten ligt fors onder begroting (€ 175.000). Deze kosten waren begroot voor passend onderwijs, maar deze werkzaamheden zijn in 2019 door eigen medewerkers uitgevoerd. Daarentegen zijn de kosten in 2019 voor contributies hoger dan begroot.

Financiële baten en lasten

Dit betreft het saldo van de financiële baten en lasten. De financiële baten bestaan uit rentebaten uit de financiële vaste activa (couponrente en koersresultaat financiële vaste activa) m.b.t. de effecten/obligaties (€ 35.000) en de rentelasten (€ 23.000, kosten financiële vaste activa/effecten, afwaardering effecten en bankkosten).

5.3 Vergelijking met de cijfers van 2019 versus 2018

Het exploitatieresultaat in 2019 was € 1.019.292 positief. Het exploitatieresultaat in 2018 was € 635.886 positief.

Staat van baten en lasten over 2019

	2019 EUR	2018 EUR
Baten		
Rijksbijdragen OCW	28.812.214	26.483.901
Overige overheidsbijdragen	949.457	899.480
Baten werk i.o.v. derden		
Overige baten	457.830	455.939
Totaal baten	30.219.501	27.839.320
Lasten		
Personeelslasten	23.776.837	22.046.707
Afschrijvingen	710.668	605.617
Huisvestingslasten	2.216.350	2.053.129
Overige lasten	2.507.804	2.508.115
Totaal lasten	29.211.659	27.213.568
Saldo baten en lasten	1.007.841	625.752
Financiële baten en lasten	11.450	10.134
	11.450	10.134
Resultaat	1.019.292	635.886
Resultaat na belastingen	1.019.292	635.886
Totaal resultaat	1.019.292	635.886

Tabel 5.6: Cijfermatige onderbouwing realisatie 2019 versus 2018

Rijksbijdragen

De realisatie van de Rijksbijdragen ligt in kalenderjaar 2019 € 2.329.000 hoger dan in 2018.

Toelichting stijging Rijksbijdragen:

1. De personele bekostiging in het primair onderwijs wordt beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-1 systematiek. De materiële bekostiging wordt op kalenderjaar gefinancierd (o.b.v. de telling per 1 oktober 2017 vindt bekostiging plaats per 1 januari 2018). Het leerlingaantal per 1 oktober 2017 bedraagt 4.687 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2018-2019), het aantal leerlingen per 1 oktober 2018 bedraagt 4.753 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2019-2020) en het aantal leerlingen per 1 oktober 2019 bedraagt 4.745 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2020-2019). De stijging van het aantal leerlingen heeft een stijgend effect op de Rijksbijdragen in 2019 t.o.v. 2018.
2. Er is in 2019 een prijscompensatie van OCW ontvangen over de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. Deze prijscompensatie heeft een effect van ruim 3% op de personele bekostiging voor kalenderjaar 2019.
3. Er is per 1 augustus 2019 een niet begroot bedrag van € 490.000 voor aanvullende bekostiging onderwijsachterstanden ontvangen van OCW. Vanaf deze datum worden deze middelen op een andere wijze berekend (conform een aantal CBS-indicatoren). Voor deze datum werden deze middelen beschikbaar gesteld o.b.v. opleidingsniveau van ouders (zogenaamde 'gewichtenregeling' als onderdeel van de personele bekostiging en de impuls gelden).
4. Er is in december 2019 incidentele bekostiging (€ 460.000) vanuit OCW ontvangen.
5. Er was in schooljaar 2018-2019 en in schooljaar 2019-2020 sprake van een groeitelling. De groeitelling is verwerkt onder de personele bekostiging.
6. Het bedrag per leerling van de werkdrukmiddelen is gestegen van € 155 naar € 225. De werkdrukmiddelen maken onderdeel uit van het personeels- & arbeidsmarktbeleid.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen in kalenderjaar 2019 liggen € 50.000 hoger dan in 2018. Jaarlijks maakt OPOZ een voorzichtige inschatting van deze baten. De verantwoorde bedragen zijn gelijk aan de toekenningen, pas na afloop van het jaar kan vastgesteld worden in hoeverre subsidies (deels) terugbetaald moeten worden omdat niet alle kosten per definitie gemaakt zijn.

Overige baten

De overige baten in kalenderjaar 2019 liggen nagenoeg op het niveau van 2018.

Personeelslasten

De personeelslasten liggen in kalenderjaar 2019 € 1.730.000 hoger dan in 2018. In kalenderjaar 2019 zijn gemiddeld 13 fte's meer ingezet dan in 2018 t.b.v. het hogere aantal leerlingen, groeitellingen en (ziekte)vervangingen. Daarnaast is er sprake van de jaarlijkse periodieken waardoor de gemiddelde loonkosten stijgen. Totaal zijn de loonkosten in kalenderjaar 2019 met € 1.280.000 gestegen t.o.v. 2018.

Het personeel niet in loondienst is in kalenderjaar 2019 € 60.000 hoger dan in 2018. Zoals eerder vermeld, bestaan de kosten in 2019 voornamelijk uit de inhuur van ICT-ondersteuning en netwerkbeheer en de ondersteunende werkzaamheden in het kader van de AVG. Verder is er een onderwijsassistent op een van de scholen ingehuurd en heeft er inhuur t.b.v. SMW en leerlingbegeleiding plaatsgevonden.

In kalenderjaar 2019 zijn er minder uitkeringen vanuit het UWV ontvangen (€ 162.000 lager dan in 2018).

De overige personele lasten

De overige personele lasten in kalenderjaar 2019 zijn € 230.000 hoger dan in 2018. Dit betreffen voornamelijk hogere uitgaven voor nascholing, reiskosten woon- werkverkeer, wervingskosten (werving nieuw CvB) en SMW. Daarentegen zijn de kosten voor de Schoolbegeleidingsdienst lager uitgevallen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn in kalenderjaar 2019 € 105.000 hoger dan in 2018. Zowel in kalenderjaar 2018 (€ 1.515.000) en in 2019 (€ 1.147.000) hebben er hoge investeringen plaatsgevonden in de materiële vaste activa, zoals meubilair, ICT en leermethoden waardoor de (toekomstige) afschrijvingen hoger uitvallen. De afgelopen jaren is er een investeringsprogramma opgestart om meubilair en ICT-apparatuur te vervangen. Daarnaast is eind 2019 nog een aantal vervangings- en uitbreidingsinvesteringen op het gebied van ICT uitgevoerd.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten in kalenderjaar 2019 zijn € 163.000 hoger dan in 2018 door hogere kosten voor energie & water en schoonmaak.

Overige instellingslasten

De realisatie van de overige instellingslasten in kalenderjaar 2019 ligt op het niveau van 2018.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten in kalenderjaar 2019 liggen nagenoeg op het niveau van 2018.

5.4 Begroting 2020

	Begroting 2020	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten				
3.1 Rijksbijdragen OCW	28.904.556	28.812.214	26.760.432	26.483.901
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.000.000	949.457	750.000	899.480
3.4 Baten werk i.o.v. derden				
3.5 Overige baten	433.509	457.830	439.827	455.939
Totaal baten	30.338.065	30.219.501	27.950.259	27.839.320
Lasten				
4.1 Personeelslasten	25.477.468	23.776.837	22.759.955	22.046.707
4.2 Afschrijvingen	670.268	710.668	692.602	605.617
4.3 Huisvestingslasten	2.057.006	2.216.350	1.951.718	2.053.129
4.4 Overige lasten	2.281.985	2.507.804	2.553.569	2.508.115
Totaal lasten	30.486.727	29.211.659	27.957.844	27.213.568
Saldo baten en lasten	-148.662	1.007.842	-7.585	625.752
Financiële baten en lasten	7.585	11.450	7.585	10.134
Resultaat	-141.077	1.019.292	-	635.886

Tabel 5.7: Cijfermatige onderbouwing begroting 2020, realisatie 2019, begroting 2019 en realisatie 2018

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen zijn gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober 2018 (4.665, relevant voor de periode januari – juli 2020) en 1 oktober 2019 (4.745, relevant voor de periode vanaf augustus 2020). In de bekostiging voor 2020 zit alleen de prijsindexatie verwerkt voor het deel van schooljaar 2019-2020 (2,2%) die tijdens het opstellen van de begroting 2020 bekend was. Ondanks de stijging van het aantal leerlingen groeit de Rijksbijdrage in 2020 niet navenant, omdat er in 2019 sprake was van een incidentele bijdrage vanuit OCW.

De verwachting is dat de bijdrage van het Samenwerkingsverband in kalenderjaar 2020 in lijn ligt met 2019. Er is alleen rekening gehouden met een lichte stijging van het aantal leerlingen.

Overige overheidsbijdrage

De overige overheidsbijdragen bestaan voornamelijk uit gemeentebijdragen voor armoedebeleid, achterstandenbeleid, onderwijsachterstanden, verlengde schooldag, OAB, brede school, tutoring en de combinatiefunctionarissen. De verwachting is dat de gemeentelijke bijdragen in kalenderjaar 2020 licht zullen stijgen (na 2020 wordt rekening gehouden met een lichte daling).

Overige baten

De overige baten bestaan voornamelijk uit baten voor medegebruik (o.a. verhuur van ruimte aan kerkgemeenschappen, kinderdagverblijven en verhuur gymzalen), uitgaande detacheringen, sponsoring en ouderbijdragen. De verwachting is dat de overige baten in kalenderjaar 2020 in lijn zullen liggen met de begroting 2019.

Personeelslasten

De verwachting is dat de personele lasten kalenderjaar 2020 € 1.700.000 hoger liggen dan de realisatie in 2019.

De verwachte loonkosten voor kalenderjaar 2020 liggen € 1.380.000 hoger dan de realisatie in 2019. In de loonkosten van kalenderjaar 2020 is rekening gehouden met 2,75% cao-stijging, 2,5% vervangingskosten en tijdelijke uitbreiding voor groeitelling. Daarnaast is er in de loonkosten rekening gehouden met de jaarlijkse periodieke verhogingen.

T.o.v. de realisatie 2019 zijn de overige personele lasten (inclusief dotaties voorzieningen en kosten voor personeel niet in loondienst) voor kalenderjaar 2020 verhoogd (+ € 260.000) voor de kosten personeel niet in loondienst en eventuele kosten voor langdurig zieken en werkloosheidsuitkeringen. Daarnaast is er in 2020 voor € 50.000 minder aan ontvangen vergoedingen begroot t.o.v. de realisatie 2019.

Afschrijvingen

De afschrijvingen voor kalenderjaar 2020 zijn gebaseerd op de tot en met 2019 geïnvesteerde bedragen en de afschrijvingen over de investeringen die in het verleden zijn gedaan.

Huisvestingslasten

De verwachte huisvestingslasten voor kalenderjaar 2020 liggen ongeveer € 106.000 hoger dan de begroting 2019 en € 159.000 lager dan de realisatie 2019. De hogere realisatie in 2019 wordt voornamelijk veroorzaakt door medegebruik, energie en schoonmaak. Ten tijde van het opstellen van de begroting was er geen goed zicht op kosten van medegebruik (de facturen voor medegebruik zijn pas laat ontvangen) en het aantal benodigde m2. Verder was er ten tijde van het opstellen van de begroting 2020 geen goed zicht op de ontwikkeling van de kosten m.b.t. energie en schoonmaak.

Overige lasten

De verwachting is dat de overige lasten in kalenderjaar 2020 € 226.000 lager liggen dan de realisatie 2019.

De verwachting is dat de kosten van het administratiekantoor en de accountant in 2020 € 55.000 lager zullen zijn, omdat in 2019 extra werkzaamheden door het administratiekantoor en de accountant zijn verricht. De begroting 2020 van de kosten voor reproductie liggen in 2020 € 55.000 lager dan de realisatie in 2019. In 2019 zijn de facturen voor reproductie laat ontvangen, waardoor er geen goed inzicht was in de kostenontwikkeling. Daarnaast is een aantal facturen van 2018 in de realisatie van 2019 verwerkt. Verder is de begroting 2020 van de ICT-lasten € 30.000 lager dan de realisatie 2020.

De begroting 2020 voor de leermiddelen is ongeveer € 75.000 lager dan de realisatie in 2019. In de begroting 2020 is een inschatting gemaakt van de kosten voor leermiddelen voor kalenderjaar 2020.

Financiële baten en lasten

De verwachting is dat de financiële baten en lasten de komende jaren stabiel blijven.

5.5 Toelichting balans

Balans per 31-12-2019 na resultaatbestemming

Activa	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
Vaste activa		
Materiële vaste activa	4.043.332	3.606.826
Financiële vaste activa	1.882.755	1.927.817
Totaal vaste activa	5.926.087	5.534.643
Viottende activa		
Vorderingen	1.549.656	1.549.320
Effecten	0	100.000
Liquide middelen	6.538.306	5.000.465
Totaal viottende activa	8.087.963	6.649.785
Totaal activa	14.014.050	12.184.429
Passiva		
	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
Eigen vermogen	8.036.866	7.017.576
Voorzieningen	2.763.067	2.129.420
Kortlopende schulden	3.214.116	3.037.434
Totaal passiva	14.014.050	12.184.429

Tabel 5.8: balans per 31 december 2019 versus 31 december 2018

5.5.1 Toelichting activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa liggen ultimo 2019 ongeveer € 437.000 hoger dan ultimo 2018, omdat de investeringen in 2019 hoger zijn dan de afschrijvingslasten.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen de waarde van de obligaties per 31 december 2019 conform onderstaande tabel.

Soort obligatie	nominaal	jaar aankoop	jaar aflossing	Bal 31/12 19	Koerswaarde 31-12-2019
0,8% België 2017/2027	100.000,00	2017	2027	0	0
1,25% DexiaCLF 2014/2024	100.000,00	2017	2024	102.263	106.393
0,5% Nederland 2016/2026	50.000,00	2017	2026	50.040	52.591
0,5% Nordrhein-westfalen 2017/2027	100.000,00	2017	2027	99.147	103.964
0,875% Van Lanschot 2017-2027	100.000,00	2017	2027	99.607	105.183
4,125% Rabobank 2010/2025	100.000,00	2017	2025	117.114	122.064
1,25% Rabobank 2016/2026	100.000,00	2017	2026	101.493	106.454
2,0000% Duitsland 2011-2022	50.000,00	2012	2022	50.117	52.680
2,0000% Duitsland 2011-2022	50.000,00	2013	2022	50.641	52.680
1,6250% Finland 2012-2022	100.000,00	2013	2022	99.978	105.950
2,8750% Council of Europe 2011-21	100.000,00	2013	2021	100.950	105.544
2,0000% Landw Rentenbank 2012-19	100.000,00	2013	2019	0	0
0,4500% KBC Bank 2015-2022	200.000,00	2015	2022	199.983	203.193
1% Ned. Waterschapsbank 2015/2025	100.000,00	2016	2025	102.541	106.588
0,625% ABN-AMRO 2016/2022	100.000,00	2016	2022	100.283	101.656
0,75% Nederland 2017-2028	150.000,00	2018	2028	152.424	161.494
0,25% Duitsland 2017-2027	100.000,00	2018	2027	100.100	104.409
0,375% Aegon 2017-2024	100.000,00	2018	2024	98.667	102.092
0,375% Achmea 2017-2024	100.000,00	2018	2024	98.600	102.152
3,5% OEBB Infrastructur 2011-2026	50.000,00	2019	2026	60.286	62.213
0,2% BNG 2017-2024	100.000,00	2018	2024	98.523	101.983
				<u>1.882.756</u>	<u>1.959.283</u>

Vorderingen

De vorderingen per 31 december 2019 zijn € 1.550.000 en liggen op het niveau van 31 december 2018. De vorderingen betreft voornamelijk een vordering op het Ministerie OCW voor het PO (€ 1.283.000). Dit is een verschil in het betalingsritme vanuit DUO gedurende het schooljaar en de daadwerkelijke gerealiseerde baten in het kalenderjaar 2019. Het PO wordt gefinancierd vanuit OCW op basis van schooljaar, waardoor door de afsluiting van het kalenderjaar een vordering ontstaat door het moment van uitbetalen van de OCW-bijdrage. Dit is een jaarlijks terugkerend fenomeen. Daarnaast is er voor € 242.000 aan vooruitbetaalde kosten (o.a. licenties en abonnementen) onder de vorderingen opgenomen. Dit zijn kosten die in 2019 zijn betaald maar betrekking hebben op kalenderjaar 2020. Verder bestaat de post overige vorderingen uit debiteuren (€ 13.000), te ontvangen interest (€ 11.000) en overige vorderingen (onverschuldigde betaling, € 2.000).

Effecten

De effecten zijn per 31 december 2019 € 0. Per 31 december 2018 waren de effecten € 100.000. Er zijn in 2019 obligaties verkocht/liquide gemaakt.

Liquide middelen

Dit zijn de banktegoeden en kasmiddelen per 31 december 2019.

5.5.2 Toelichting passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het exploitatieresultaat is per 31 december 2019 € 1.019.292 positief. Dit exploitatieresultaat is conform onderstaande tabel verdeeld.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves in het eigen vermogen zijn opgebouwd door middel van publieke gelden. Er is per 31 december 2019 een bestemmingsreserve 'nabetaling cao' gecreëerd.

Het ministerie van OCW heeft eind 2019 met de vakbonden afspraken gemaakt over de indexatie/prijscompensatie op de salarissen in het PO. De besturen in het PO hebben hiervoor over schooljaar 2018-2019 en schooljaar 2019-2020 prijscompensatie ontvangen en in december 2019 een eenmalige bate van het Ministerie OCW ontvangen (Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019). Zowel over de financiële verantwoording van de baten (in 2019, als bestemmingreserve voor vrijval in 2020) als de doeleinden (eenmalige uitkeringen) zijn in de nieuwe cao (maart 2019-november 2020) tussen de werkgever- en werknemersorganisaties afspraken gemaakt.

Het eigen vermogen per 31 december 2019 na resultaatbestemming is als volgt te specificeren:

2.1.1 Groepsvermogen	Stand per 1-1-2019	Mutaties		Stand per 31-12-2019
		Resultaat	Overige Mutaties	
2.1.1.1 Algemene reserve				
Algemene reserve	7.017.575	158.201		7.175.775
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek				
Bestemmingsreserve Nabetaling CAO		861.091		861.091
Totaal eigen vermogen	7.017.576	1.019.293		8.036.866

Tabel 5.9: Eigen vermogen OPOZ per 31 december 2019

Voorzieningen

De stand per 31 december 2019 van de voorzieningen (zie ook tabel 5.10) staat gespecificeerd in de jaarrekening 2019.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Er heeft in 2019 een dotatie plaatsgevonden van € 72.758.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. Er heeft in 2019 een dotatie van € 29.413 en een onttrekking van € 26.972 plaatsgevonden.

Voorziening eigen risico WGA

Voor de toekomstige WGA-verplichtingen is een voorziening gevormd. Er heeft in 2019 een dotatie plaatsgevonden van € 123.351.

Voorziening onderhoud gebouwen

Voorziening onderhoud gebouwen is opgenomen op basis van een algehele schouw van alle gebouwen en is verwerkt in een meerjaren-onderhoudsbegroting tegen de nominale kosten. Er heeft in 2019 een dotatie plaatsgevonden van € 750.000 en een onttrekking van € 314.902.

De voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Voorzieningen

	2.2.1.3 Voorziening eigen risico WGA	2.2.1.4 Voorziening jubilea	2.2.1.6 Voorziening langdurig zieken	2.2.1 Personele voorzieningen	2.2.3 Voorziening onderhoud	Totaal voorzieningen
Stand per 1-1-2019	0	455.744	0	455.744	1.673.676	2.129.420
Dotaties 2019	123.351	29.413	72.758	225.522	750.000	975.522
Onttrekking 2019	0	26.972	0	26.972	314.902	341.874
Vrijval 2019				0	0	0
Saldo 31-12-2019	123.351	458.185	72.758	654.293	2.108.774	2.763.067

Tabel 5.10: Specificatie voorzieningen

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden per 31 december 2019 zijn € 3.214.116 en zijn € 177.000 hoger dan 31 december 2018. Dit komt omdat er een hoger bedrag per 31 december 2019 is vooruit ontvangen vanuit OCW in het kader van studieverlof en zijinstromers. Daarnaast zijn de premie- en belastingafdrachten en de reservering voor het vakantiegeld per 31 december 2019 t.o.v. 31 december 2018 hoger omdat de loonkosten in 2019 zijn gestegen.

De kortlopende schulden betreffen schulden aan de gemeente (€ 569.000, vooruitbetaalde subsidies voor kalenderjaar 2020, waaronder een raming van € 75.000 voor terug te betalen subsidie OAB 2018-2019 en € 45.000 terug te betalen subsidie over de periode aug-dec 2019), crediteuren (€ 280.000), belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen (€ 1.316.000, belastingen, pensioenpremies en premies over de maand december 2019 en zijn in januari 2020 betaald), overige kortlopende schulden (€ 163.000, o.a. nog te betalen kosten voor kalenderjaar 2020), vooruit ontvangen subsidies OCW (€ 110.000, o.a. subsidie studieverlof en zijinstroom), vooruit ontvangen bedragen (€ 4.000) en nog te betalen vakantiegeld en vakantiedagen (€ 772.000).

5.6 Kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie gelden twee aspecten: het vermogensbeheer en het budgetbeheer.

5.6.1 Vermogensbeheer OPOZ

Bij de beoordeling van het vermogensbeheer kan gekeken worden naar het kengetal solvabiliteit. Dit kengetal geeft aan in welke mate de organisatie op lange termijn aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit 2 kent een signaleringswaarde OCW van 30%. Voor de solvabiliteit 1 heeft OCW geen signaleringswaarde gedefinieerd.

Solvabiliteit 1 OPOZ

Solvabiliteit 1 is gedefinieerd als eigen vermogen / totaal vermogen. De solvabiliteit is in 2019 licht gedaald naar 57,3% (2018: 57,6%). Enerzijds is het eigen vermogen gestegen door het positieve exploitatieresultaat in 2019 en anderzijds is het balanstotaal gestegen door de stijging van het eigen vermogen, de voorzieningen en de kortlopende schulden.

Solvabiliteit 2 OPOZ

De solvabiliteit 2 is gedefinieerd als (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen. Deze bedraagt 77,1% (2018: 75,1%). Enerzijds zijn het eigen vermogen en de voorzieningen gestegen en anderzijds is het balanstotaal gestegen door de stijging van het eigen vermogen, de voorzieningen en de kortlopende schulden.

Weerstandsvermogen OPOZ

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen / totale baten en kan worden omschreven als het vermogen dat kan worden aangewend om onvoorziene tegenslagen op te vangen (risicobuffer). Het weerstandsvermogen steeg in 2019 van 25,2% naar 26,6%. Dit komt door de toename van het eigen vermogen per 31 december 2019 (positief exploitatieresultaat).

Normatieve kapitalisatiefactor SWV

Dit betreft een nieuw kengetal dat OCW vanaf kalenderjaar 2019 hanteert. De normatieve kapitalisatiefactor is de (totale activa minus het eigen vermogen plus het normatieve eigen vermogen) / totale baten. Het normatieve eigen vermogen bestaat uit 50% van de herbouwwaarde van de gebouwen plus de boekwaarde van de terreinen plus de boekwaarde van de overige vaste activa plus de liquiditeitsbuffer van 5% van de totale baten minus 75% van de permanente voorzieningen. De normatieve kapitalisatiefactor is per 31 december 2019 gestegen van 30,8% naar 31,3%.

Kengetallen vermogensbeheer	31-12-2019	31-12-2018	Signalerings- waarde OCW
Solvabiliteit 1:	57,3%	57,6%	n.v.t.
Solvabiliteit 2:	77,1%	75,1%	< 30%
Weerstandsvermogen	26,6%	25,2%	< 5%
Normatieve kapitalisatiefactor	31,3%	30,8%	

Tabel 5.11: Kengetallen vermogensbeheer

5.6.2 Budgetbeheer OPOZ

Bij het beoordelen van het budgetbeheer wordt een aantal kengetallen gehanteerd. Voor een beoordeling van de liquiditeitspositie kennen we het kengetal current ratio. Dit kengetal geeft aan in welke mate OPOZ aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Aan de hand van het kengetal rentabiliteit wordt gekeken welk deel van de totale baten overblijft na aftrek van de lasten.

Liquiditeit (current ratio) OPOZ

De liquiditeit is gedefinieerd als vlottende activa / kortlopende schulden en bedraagt 3,1 (2018: 2,2). De stijging van deze ratio wordt veroorzaakt door de stijging van de liquide middelen per 31 december 2019.

Rentabiliteit OPOZ

De rentabiliteit wordt gedefinieerd als resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering (totale baten) x 100%. De rentabiliteit is in 2019 3,4% (2,3% in 2018). Dit wordt veroorzaakt door het positieve exploitatieresultaat.

Huisvestingsratio OPOZ

De huisvestingsratio is (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen)/totale lasten). De huisvestingsratio is in 2019 met 0,1% gestegen t.o.v. 2018. De huisvestingslasten zijn in 2019 hoger dan in 2018.

Kengetallen budgetbeheer	31-12-2019	31-12-2018	Signalerings- waarde OCW
Liquiditeit (current ratio):	2,5	2,2	< 0,75
Rentabiliteit:	3,4%	2,3%	driejarig < 0 tweejarig < -0,05 eenjarig < -0,10
Huisvestingsratio	7,6%	7,5%	>10%

Tabel 5.12: Kengetallen budgetbeheer

Reserves

Het CvB streeft er naar het eigen vermogen op zodanig niveau te handhaven dat de continuïteit van OPOZ gewaarborgd blijft. Het streven is dat het exploitatieresultaat bij een stabiel aantal leerlingen minimaal € 0 is.

Per 31-12-2019 is het eigen vermogen van OPOZ gestegen van € 7.017.576 naar € 8.032.396. Dit wordt veroorzaakt door het positieve exploitatieresultaat van € 1.014.822.

5.7 Prestatiebox

Voor de Prestatiebox heeft OPOZ in kalenderjaar 2019 € 907.000 ontvangen van het Ministerie OCW.

De minister van Onderwijs heeft voor vijf schooljaren (2015/2016 tot en met 2019/2020) per schooljaar bijzondere bekostiging via de Prestatiebox beschikbaar gesteld voor het realiseren van afspraken uit het bestuursakkoord en in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.

Het bevoegd gezag van een school ontvangt deze middelen. Dit vloeit voort uit diverse afspraken uit het Bestuursakkoord 2012, het Regeerakkoord en het Nationaal Onderwijsakkoord. De vier actielijnen uit het bestuursakkoord zijn:

1. Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering

3. Professionele scholen
4. Doorgaande ontwikkelijnen

Het uitgangspunt bij de aanwending van deze middelen is dat dit enerzijds moet passen binnen het vastgestelde OPOZ-strategisch beleid en anderzijds binnen de kaders die het rijk en de landelijke onderwijsorganisaties hebben aangegeven. Daarbij gaat het met name om de volgende aspecten:

- Vervanging van methodes voor rekenen en taallessen
- Inzet extra schoolmaatschappelijk werk
- Onderwijs aan hoog-intelligente leerlingen
- Vergroting van de ouderbetrokkenheid
- Interne deskundigheidsbevordering van het personeel
- Versterking kunst & cultuur
- Versterking wetenschap & techniek
- Motorische remedial teaching (MRT)
- Samenwerking met de kinderopvang
- Versterking ICT
- Vernieuwende onderwijsactiviteiten
- De aanstelling van jonge leerkrachten
- De uitbreiding van formatie voor administratie en conciërge

De middelen uit de Prestatiebox zijn in het verleden op aanvraag van de (individuele) scholen door het CvB toegekend indien ze voldeden aan inhoudelijke en financiële criteria. In de nieuwe besturingsfilosofie worden deze middelen direct aan de scholen toebedeeld, waarbij in de schoolplannen de beleidsdoelstellingen dienen te worden geformuleerd.

5.8 Personeels- & Arbeidsmarktbeleid

Personeels- & Arbeidsmarktbeleid

Voor het personeels- & arbeidsmarktbeleid (P&A-budget) heeft OPOZ in kalenderjaar 2019 € 3.690.000 ontvangen van het Ministerie OCW. Het bedrag wordt beschikbaar gesteld o.b.v. een bedrag per leerling (ruim € 745 voor schooljaar 2019-2020) en een vast basisbedrag per school (€ 18.666). Dit bedrag wordt door OCW o.a. beschikbaar gesteld voor nascholing, integraal personeelsbeleid en management & ondersteuning.

De middelen zijn in schooljaar 2018-2019 en 2019-2020 aangewend voor extra directieformatie, administratieve ondersteuning, schoolmaatschappelijk werk, nascholing & professionalisering, bedrijfsgezondheidszorg, marketing & communicatie, personeelsactiviteiten, onderwijsbegeleiding, salariskosten extra conciërges, vakonderwijs gymnastiek en kunst & cultuur.

Werkdrukmiddelen

Sinds schooljaar 2018-2019 zijn de werkdrukgeden (€ 155 per leerling) ondergebracht binnen het P&A-budget. Voor schooljaar 2019-2020 is er € 225 per leerling beschikbaar gesteld. De werkdrukmiddelen zijn in het bedrag per leerling van het P&A-budget verwerkt. De in 2019 ontvangen middelen voor het terugdringen van de werkdruk bij het personeel is voor 100% toegevoegd aan het budget van de schoolformaties. In overleg met de schoolteams is gedeeltelijk gekozen voor uitbreiding van het onderwijzend personeel en gedeeltelijk voor extra onderwijsondersteunend personeel.

6. Bedrijfsvoering

6.1 Organisatieontwikkeling

OPOZ is in transitie. De komende jaren zal het samenspel tussen scholen onderling en tussen scholen en bestuursbureau veranderen. De besturingsfilosofie kantelt en het bestuursbureau krijgt een dienstverlenende en faciliterende rol binnen de organisatie.

In het nieuwe Koersplan, dat als kompas voor de komende vier jaar geldt hebben we gezamenlijk vier kernwaarden geformuleerd, die de basis vormen van ons handelen:

- Samen
- Ontwikkeling
- Vertrouwen
- Verantwoordelijkheid

We zien het daarom als onze opdracht om kinderen te begeleiden bij hun ontwikkeling en hen voor te bereiden op een volgende stap in hun leven. Dit vraagt om eigentijds en inspirerend onderwijs, ontwikkeld vanuit ruimte voor innovatie. Samen met ouders en maatschappelijke partners werken we vanuit hoge verwachtingen en met een (zelf) reflecterende en lerende houding. De Zoetermeerse jeugd groeit anno 2020 op in een steeds sneller veranderende samenleving, waarin de complexiteit toeneemt.

In de besturingsfilosofie krijgen de scholen beleidsvrijheid om zich de komende jaren te ontwikkelen tot autonoom opererende scholen, waarbij de directies gestimuleerd zullen worden hierin het voortouw, en de verantwoordelijkheid te nemen in het licht van nieuw en toekomstig leiderschap.

Gelijktijdig is het wenselijk dat de scholen meer samenwerken. We stimuleren de komende jaren dan ook de samenwerking tussen de scholen en tussen de collega's, waarbij we werken vanuit vertrouwen in wat onze medewerkers kunnen. Daarbij blijven we gezamenlijk verantwoordelijk voor de zorg en de brede en optimale ontwikkeling van OPOZ-kinderen.

Daarbij leren we van en met elkaar: dat geldt voor de kinderen en voor ons als professionals. Ontwikkelen en leren zien we als een dagelijkse bezigheid voor iedereen. We maken daarbij gebruik van elkaars kennis, expertise en ervaringen. Daarbij is ons motto: 'Samen in ontwikkeling'

Beleidsontwikkeling en de professionalisering van onze bedrijfsvoering dienen als randvoorwaarden voor onze corebusiness. We streven naar een continue verbetering van ons handelen en dus ons onderwijs, waardoor we goede leeropbrengsten en resultaten behalen.

De scholen starten in 2020 met het proces voor de totstandkoming van een nieuw schoolplan. Ze gebruiken hiervoor de kaders van het Koersplan. Dit geeft op schoolniveau nieuwe kansen en mogelijkheden. Het schoolplan zorgt er ook voor dat de komende jaren de begroting beleidsrijker zal worden. De directies van de scholen zijn integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs maar ook voor personeel en financiën. Bewust leggen wij als College van Bestuur deze verantwoordelijkheid lager in de organisatie. Dit past binnen onze besturingsfilosofie. Uiteindelijk zal het op de scholen moeten gebeuren.

Het bestuursbureau is daarin faciliterend en dienstverlenend. We vinden het belangrijk dat er een nauwkeurig en transparante verantwoording komt van gemaakte keuzes. Dat is op schoolniveau maar ook op stichtingsniveau onze maatschappelijke plicht.

In de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2024 gaan we sober, doelmatig en rechtmatig om met de middelen. De komende jaren zullen er meer middelen worden vrijgemaakt voor de kwaliteit van ons primaire proces; professionalisering en deskundigheidsbevordering. Hierbij staat ontwikkeling centraal: ontwikkeling van onze leerlingen, onze collega's, onze scholen en van OPOZ als organisatie. Centraal in onze organisatie staan de leerkrachten die het primaire proces verzorgen. De onderwijsondersteunende collega's zetten zich elke dag in om dat proces te faciliteren en te ondersteunen. Samen staan we voor de uitdaging en maatschappelijke opdracht om ons onderwijs elke dag te verbeteren om onze gezamenlijke ambities te realiseren.

De interimcontrole 2019, uitgevoerd in november 2019, geeft aanleiding alle processen onder de loep te nemen en over te gaan tot een adequate beschrijving van de administratieve organisatie en maatregelen te nemen om de interne beheersing te professionaliseren. Die opdracht geven we onszelf.

6.2 Code Goed bestuur

OPOZ opereert binnen de gestelde kaders van wet- en regelgeving, sectorbeleid, en Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. De in 2010 op principes gebaseerde Code Goed Bestuur in het primair onderwijs geeft schoolbesturen een leidraad bij het realiseren van goed bestuur.

Schoolbesturen en intern toezichthouders toetsen de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren aan de principes van de code. Zo is de Code ook een instrument voor reflectie. De code nodigt uit om eigen keuzes te maken en om deze keuzes vervolgens ook te verantwoorden.

De PO-Raad heeft gekozen voor een code waarin vooral uitgangspunten voor goed bestuur centraal staan. Zo wordt voorkomen dat er nieuwe plan- en regellast ontstaat en wordt het aan de onderwijsorganisaties in het primair onderwijs overgelaten om hun eigen invulling van die principes te kiezen.

De Code Goed Bestuur heeft een 'ontwikkelkarakter'. Goed bestuur komt namelijk niet tot stand doordat besturen een code vaststellen, maar doordat zij ieder voor zich en gezamenlijk invulling geven aan de principes van de code en zo het bestuur verder professionaliseren. De PO-Raad wil bevorderen dat de Code Goed Bestuur een levend document is dat het bestuurlijk handelen versterkt ten aanzien van duurzame kwaliteitsverbetering van het onderwijs, financieel management, organisatieontwikkeling en HRM. De deskundigheid en het moreel kompas van bestuurders en toezichthouders zijn hierbij onontbeerlijk.

6.3 Medezeggenschap (verslag 2019 van de GMR)

In het kader van de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) is binnen de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (OPOZ) een GMR ingesteld. Deze GMR denkt met het bestuur mee, brengt advies uit en stemt in met OPOZ-brede regelingen en beleid.

Terugblik op het afgelopen jaar

2019 was voor OPOZ én de GMR een belangrijk jaar dat in het teken stond van een bestuurswisseling. Na een periode van meer dan twee decennia namen Maarten Schoon en Michael Krul het stokje over van Ed Spruijt en Roel Pots als College van Bestuur. Zoals verwacht werden tijdens de laatste GMR-vergadering van 2019 (de eerste overlegronde van schooljaar 2019-2020) diverse nieuwe en/of aangepaste beleidsstukken aangekondigd. Ook gaf het CvB inzicht in de wijze waarop het nieuwe Koersplan voor de komende vier jaar OPOZ tot stand zal

komen. Hiermee zal het jaar 2020 in het teken staan van belangrijke beleidsveranderingen binnen OPOZ en de samenwerking tussen CvB en GMR.

De GMR zelf heeft in 2019 de basis gelegd voor een verdere professionalisering van het overleg en het versterken van de werking van de GMR, zoals het instellen van een plaatsvervangend voorzitterschap, het opstellen van een huishoudelijk reglement en het verbeteren van interne en externe communicatie.

Feiten en cijfers

Iedere school binnen OPOZ is, op basis van het uitgangspunt 'zonder last of ruggespraak', vertegenwoordigd in de GMR. Aangezien OPOZ uit 19 scholen bestaat, betekent dit dat er 19 vertegenwoordigers in de GMR zitting nemen. In 2019 waren 9 plekken gereserveerd voor vertegenwoordigers vanuit de ouders. Daarnaast waren 10 plekken gereserveerd voor vertegenwoordigers vanuit het personeel. In 2019 is de GMR op de volgende momenten bijeengekomen:

- 28 januari 2019 (2^e ronde, 2018-2019)
- 15 april 2019 (3^e ronde, 2018-2019)
- 1 juli 2019 (4^e ronde, 2018-2019)
- 28 oktober 2019 (1^e ronde, 2019-2020)

Naast bovenstaande vergaderingen heeft er op 24 juni 2019 een overleg plaatsgevonden tussen de GMR en de Raad van Toezicht (RvT). Tijdens dit overleg is als centraal thema het lerarentekort gekozen. Dit onderwerp is enerzijds gebruikt om kennis te maken en anderzijds gebruikt om de RvT te informeren over hetgeen er speelt op de werkvloer en bij ouders.

6.4 AVG

In het kader van de AVG werden in 2018 de eerste stappen gezet. Na een inventarisatie van uit te voeren activiteiten in samenspraak met een externe adviseur werd in eerste instantie de interne informatieverspreiding en voorlichting ter hand genomen. Vervolgens is een werkgroep AVG aan de slag gegaan om op onderdelen afspraken vast te leggen en documenten te stroomlijnen. Eind 2018 werd contact gelegd met een externe FG (functionaris gegevensbescherming). Deze stelde in eerste instantie vast, dat de AVG binnen OPOZ in control is. In 2019 zullen onder leiding van de FG de nog resterende noodzakelijke stappen worden gezet.

Het onderwijs is in toenemende mate afhankelijk van informatie en ICT. De hoeveelheid informatie, waaronder persoonsgegevens, neemt toe door o.a. ontwikkelingen als gepersonaliseerd leren met ICT. Het is belangrijk om informatie goed te beschermen en veilig en verantwoord met persoonsgegevens om te gaan. De afhankelijkheid van ICT en persoonsgegevens brengt nieuwe kwetsbaarheden en risico's met zich mee, ook voor de privacy van de betrokkenen. Het goed regelen van informatiebeveiliging en privacy (afgekort tot IBP) in een IBP-beleid is noodzakelijk om de gevolgen van deze risico's tot een aanvaardbaar niveau te reduceren en de voortgang van het onderwijs en de bedrijfsvoering optimaal te kunnen waarborgen.

De implementatie van de AVG heeft in het derde kwartaal van 2019 een versnelling gekregen. Allereerst zijn achtereenvolgens het IBP-beleid en het Privacyreglement geformuleerd, vervolgens zijn de Privacyverklaring en het Protocol Informatiebeveiligingsincidenten en datalekken opgesteld. Deze documenten gaan in januari 2020 naar de GMR en na vaststelling zullen deze documenten op de site worden gepubliceerd. In 2020 zal de AVG verder worden

opgepakt en naast het vaststellen van diverse documenten zal de bewustwording binnen de scholen aandacht krijgen. De sleutel tot een verantwoord AVG-beleid ligt vooral in de bewustwording van de omgang met persoonsgegevens.

6.5 Huisvesting

Optimale huisvesting van een IKC is een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. Medewerkers moeten zich er thuis en veilig voelen. Kinderen moeten zich er goed kunnen ontwikkelen. Samen met belangrijke partners als de gemeente Zoetermeer (IHP) en de kinderopvang (IKC) zijn we kritisch op huidige en toekomstige gebouwen en ontwikkelingen. Hierbij is van belang dat we gebouwen integraal kunnen benutten. Samen een gebouw betrekken met andere maatschappelijke partners en voorzieningen heeft onze voorkeur.

Een belangrijk thema in de komende jaren wordt de regulering van leerlingenstroom binnen het openbaar onderwijs. Samen met andere schoolbesturen en de gemeente Zoetermeer zullen we oplossingen moeten aandragen om leerlingenstromen op sommige scholen te reguleren.

De staat van sommige gebouwen op leeftijd, de energietransitie en de verduurzaming van onze accommodaties vragen veel van de budgetten van OPOZ. De gemeente, verantwoordelijk voor de huisvesting (grote renovaties en nieuwbouw) in het primair onderwijs, is daarin een cruciale actor. OPOZ heeft, samen met Unicoz, bij de gemeenten meer aandacht gevraagd voor de langetermijnvisie op onderwijshuisvesting. De ambities van de gemeente, de Schaalsprong om in 2040 140.000 inwoners te huisvesten, vragen nu reeds overdenkingen over de toekomstige huisvesting van onderwijs en de afstemming met andere besturen over de te maken keuzes op de korte termijn. Dat betekent dat we ook zeer kritisch naar onze MeerjarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) moeten kijken. Dat zal in 2020 leiden tot een actualisering en verdere aanscherping.

6.6 Inkoop

OPOZ is van mening dat het inkopen van producten en diensten veelal centraal dient te geschieden om zo onze publieke middelen zo efficiënt en doelmatig mogelijk in te zetten. Daarnaast biedt het de mogelijkheid aan wet- en regelgeving te voldoen en verantwoording af te leggen over inkooptransacties.

Indien dat organisatievoordelen inhoudt, zal OPOZ gezamenlijk met andere scholen of met brancheorganisaties (PO-Raad, VOS/ABB) producten en/of diensten inkopen

Het is wenselijk én vereist de inkoopfunctie binnen OPOZ te professionaliseren. Om die professionaliteit en kwaliteit van onze inkoopactiviteiten te borgen, kiest OPOZ ervoor om een standaardwerkwijze te ontwikkelen op het gebied van inkoop. Op deze wijze handelt OPOZ op een voor (potentiële) leveranciers eenduidige, voorspelbare en transparante manier.

In de eerste maanden van 2020 heeft OPOZ Inkoopbeleid opgesteld, inclusief algemene inkoopvoorwaarden. Daarnaast wordt in 2020 een contractregister opgesteld. Een contractenregister is een bestand met alle afgesloten contracten van een organisatie. Op elk moment moet bekend zijn aan welke verplichtingen we moeten voldoen, wat de afloopdata zijn, de opzegtermijnen en of het contract nog actief is of al verlopen. Onze administratieve organisatie moet voorzien in een procedure waarin alle verplichtingen worden vastgelegd in het contractenregister direct na het aangaan van deze verplichtingen.

6.7 Horizontale verantwoording

In de transitie van OPOZ zal ook de horizontale verantwoording worden geprofessionaliseerd. Publieke verantwoording en medezeggenschap zijn binnen de nieuwe besturingsfilosofie

kernbegrippen. In een goede en professionele organisatie ligt de sleutel in cultuur en gedrag van medewerkers, medezeggenschap, schoolleiding, bestuur en toezichthouders en de onderlinge professionele dialoog. Medezeggenschap van medewerkers, ouders en leerlingen is vanzelfsprekend en tegenspraak wordt gestimuleerd. Horizontale en verticale verantwoording vinden plaats en wij verantwoorden ons publiekelijk voor ons handelen en de besteding van middelen (via Vensters PO).

In het kader van de horizontale verantwoording worden de contacten met alle belangrijke interne en externe stakeholders verder uitgebreid en bestendigd. Intern gaat het om de (G)MR, ouders en kinderen (leerlingraden).

Extern gaat het om de volgende belangrijke stakeholders: collega-besturen in het Zoetermeerse onderwijs en de regio, de gemeente, partners in de Kinderopvang, het Samenwerkingsverband, de Opleidingsschool, alle ondersteunende instanties, zoals Jeugdzorg, de Inspectie, de PO-Raad en OCW

Wij vinden het belangrijk dat externe, onafhankelijke, partijen ons feedback geven op ons onderwijs en onze bedrijfsvoering. OPOZ publiceert reeds diverse documenten op de website vanuit de principes van transparantie en open(baar)heid. Op de website zullen in de loop van 2020/2021 meer documenten te vinden zijn. Hieronder volgt een volledig overzicht van wat gepubliceerd zal worden:

- Bestuursverslagen
- Statuten
- Koersplan 2020-2024
- Reglementen CvB en RvT
- Toezichtkader RvT
- Treasurystatuut
- Klachtenregeling
- Klokkenluidersregeling
- Inkoopbeleid en integriteitscode

6.8 Samenwerking en verbonden partijen

Alle OPOZ-scholen (op het SBO na) zijn in 2018 IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. In Zoetermeer zijn er twee grote kinderopvangorganisaties waar OPOZ mee samenwerkt. Dit zijn Kern Kinderopvang en de Drie Ballonnen. Samen met deze kinderopvangorganisaties en UNICOZ heeft OPOZ de afgelopen jaren stedelijk beleid rondom IKC ontwikkeling ontwikkeld. Dit stedelijk beleid, dat ook zijn plaats heeft in de lokale educatieve agenda van Zoetermeer kenmerkt zich door het 12 puntenplan. Deze 12 punten geven school en opvang binnen hun samenwerking een bepaald kader mee. We kunnen concluderen dat de samenwerking er op iedere school van OPOZ is. In 2020 gaan we inzetten op de kwaliteit van die samenwerking. We gaan toewerken naar meer vormen van integraal samenwerken. Zowel op inhoud, huisvesting, ouderbetrokkenheid en personeel. Voor iedere locatie zal deze invulling anders zijn, afhankelijk van behoefte van de kinderen en ouders/ verzorgers.

De afgelopen jaren heeft OPOZ met diverse maatschappelijke partners op verschillende manieren samengewerkt. Deze samenwerking kenmerkt zich vooral door samen te werken aan de ontwikkeling van kinderen van OPOZ. Een goed voorbeeld hiervan is de samenwerking met de bibliotheek. Op diverse scholen van OPOZ is er een schoolbibliotheek gevestigd. Dit stimuleert het leesplezier en zorgt voor betere leesvaardigheden op school. Uiteraard werpt ook

de samenwerking met de kinderopvangpartners zijn vruchten af. De samenwerking met de kinderopvang zorgt voor doorgaande leerlijnen die eerst niet realiseerbaar waren. Ook is er een langdurige samenwerking met de gemeente Zoetermeer. Vanuit ons openbare karakter zijn we nog meer aan de gemeente gelinkt dan andere schoolbesturen. In 2020 zullen we dit soort samenwerkingen intensiveren. Belangrijk hierbij is om keuzes te maken. We gaan voor kwaliteit boven kwantiteit. Welke samenwerkingen dragen nu echt bij tot een betere ontwikkeling van de kinderen van OPOZ. Ook zullen we in 2020 goed kijken naar de netwerkfunctie van onze brede scholen. Hoe we die scholen nog beter kunnen positioneren in de wijk en welke partners ons daarbij kunnen helpen. De uitspraak "It takes a village to raise a child" is hierbij toepasbaar.: samenwerking rondom het kind.

6.9 Samenwerkingsverband

Sinds de start van Passend Onderwijs in 2014 tot en met 30 september 2019 kende het SWV een stichtingsbestuur dat was opgedeeld in een uitvoerend dagelijks bestuur (DB) en een toezichthoudend algemeen bestuur (TAB). In beide organen zaten, overeenkomstig het bepaalde in de statuten, vertegenwoordigers van de deelnemende schoolbesturen.

In 2019 is de organisatiestructuur aangepast en statutair vastgelegd. De belangrijkste reden hiervoor was het beter zichtbaar maken van de scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Daarnaast bestond in Zoetermeer al langer de wens om de samenwerking tussen het VO en PO in de vormgeving van Passend Onderwijs te versterken. Zowel met het oog op de meerwaarde van samenhang voor de kinderen als met het oog op mogelijke efficiency. Tegen deze achtergrond is met ingang van 1 oktober 2019 een bestuurder aangesteld om beide samenwerkingsverbanden, elk voor 0.5 fte, aan te sturen. Tegelijkertijd is een vier koppige Raad van Toezicht (RvT) extern geworven. Deze RvT houdt toezicht op beide SWV'S en vervult de werkgeversfunctie voor de bestuurder.

De financiële positie van het SWV PO lijkt in 2019 zeer rooskleurig. Echter, in de periode voor 1 oktober 2019 zijn verplichtingen aangegaan: voor inhuur van ambulant begeleiders, voor projecten zoals Zoja, voor de overheveling van budgetten naar scholen/besturen en voor co-financiering van het HB-traject. Deze verplichtingen leiden ertoe dat ingeboet wordt op de reserve. Deze verplichtingen leiden tot afboekingen op de reserve waarbij het SWV ervoor moet waken onder de huidige afspraken financieel gezond te blijven.

6.10 Risicomanagement

De risicoanalyse (zie ook de Continuïteitsparagraaf) uit 2017 was niet kwantitatief van aard. Dat wil zeggen dat de omvang van het benodigde weerstandsvermogen niet was gecalculeerd. In 2020 zal een nieuwe risicoanalyse worden uitgevoerd op basis van het nieuwe Koersplan. Die analyse zal ook kwantitatief van aard zijn.

Uit de risicoanalyse volgt de formulering van een aantal risico's dat de strategische doelstellingen van OPOZ zou kunnen beïnvloeden. Voor die risico's zullen beheersmaatregelen geformuleerd worden en deze worden doorvertaald naar verschillende acties met als doel de risico's zo veel mogelijk te mitigeren.

Gevolg van het risicomanagement is ook dat elk kwartaal de ontwikkeling/voortgang met betrekking tot de risico's besproken wordt. De voortgang van de risico's wordt opgenomen in de kwartaalrapportages en maken zodoende onderdeel uit van de planning & control-cyclus.

6.11 Klachten

In de periode tot aan het nieuwe schooljaar (1 augustus 2019) zijn er drie klachten ingediend waarbij de externe vertrouwenspersoon is ingeschakeld. Vanaf 1 oktober 2019 houdt OPOZ zelf bij welke formele klachten worden ingediend, wat de aard van de klachten is en hoe de afhandeling van de klacht is verlopen. Jaarlijks zal in het Bestuursverslag hierover worden gerapporteerd. In het laatste kwartaal van 2019 zijn geen formele klachten ingediend.

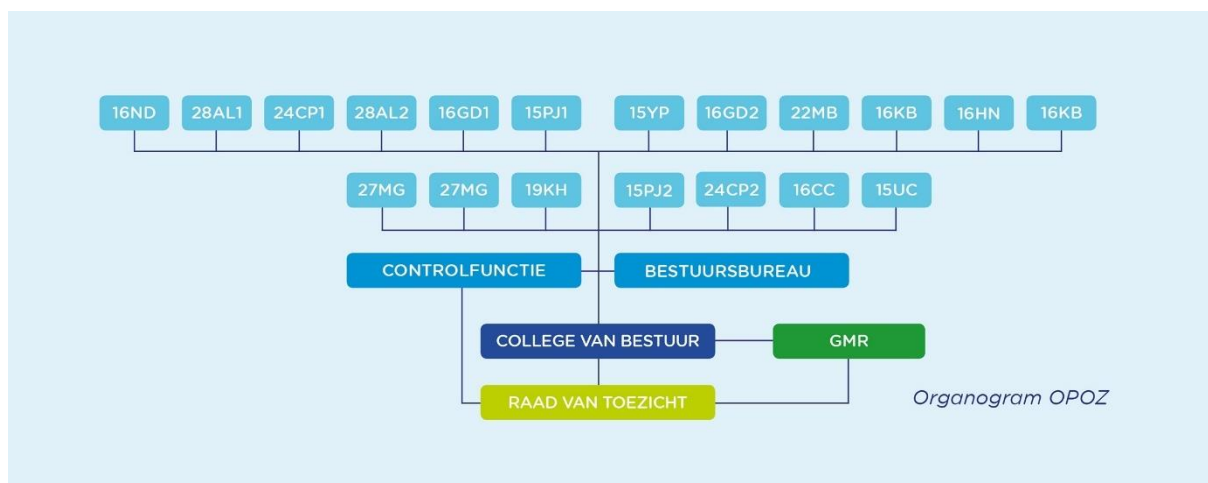
7 Continuïteitsparagraaf

7.1 Inleiding

In december 2019 is de meerjarenbegroting (MJB) 2020-2024 vastgesteld door het CvB.

Het proces van de begroting 2020 is gestart in september 2019. Er lag een flink ambitie om de begrotingssystematiek te kantelen. Waar voorheen gewerkt werd met één OPOZ-begroting heeft OPOZ vanuit de besturingsfilosofie ervoor gekozen te werken met 19 schoolbegrotingen, een begroting voor het bestuursbureau en een begroting voor de gezamenlijke activiteiten.

Vanuit deze filosofie legt OPOZ de verantwoordelijkheid daar waar die hoort, namelijk laag in de organisatie op de scholen. Daarnaast geeft deze begroting OPOZ inzicht in en maakt OPOZ transparant waar keuzes gemaakt zijn. In het onderstaande organogram geeft OPOZ weer hoe de verantwoordelijkheid wordt gezien. Het College van Bestuur en medewerkers van het bestuursbureau zijn ondersteunend, dienstverlenend en faciliterend aan de scholen.

Figuur 7.1: Organogram OPOZ

De begroting is opgedeeld in een beleidsdeel en een financieel deel.

In 2020 wordt het nieuwe Koersplan van OPOZ geïntroduceerd. Met het proces hiervan is OPOZ in september 2019 gestart. Vooraf waren twee uitgangspunten voor OPOZ belangrijk. Alle medewerkers, kinderen en ouders zijn op de hoogte van het nieuwe Koersplan en iedereen kan op een moment in het proces meedenken en meepraten over de nieuwe koers. In 2020 is OPOZ hiermee verder gegaan en in april is het Koersplan OPOZ 2020-2024 gepresenteerd.

De scholen starten in 2020 met het proces voor de totstandkoming van een nieuw schoolplan. Ze gebruiken hiervoor de kaders van het Koersplan. Dit geeft op schoolniveau nieuwe kansen en mogelijkheden. Het schoolplan zorgt er ook voor dat de komende jaren de begroting beleidsrijker zal worden. De directies van de scholen zijn integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs maar ook voor personeel en financiën. Bewust legt het College van Bestuur deze verantwoordelijkheid lager in de organisatie. Dit past binnen de besturingsfilosofie van OPOZ. OPOZ vindt het belangrijk dat er een nauwkeurige en transparante verantwoording komt van gemaakte keuzes.

In de meerjarenbegroting 2020-2024 gaat OPOZ sober, doelmatig en rechtmatig om met de middelen.

De komende jaren zal OPOZ meer middelen vrijmaken voor de kwaliteit van het primaire proces; professionalisering en deskundigheidsbevordering. Hierbij staat ontwikkeling centraal: ontwikkeling van leerlingen, collega's, scholen en van OPOZ als organisatie.

7.2 Allocatie van middelen

De begroting is vanuit kostenplaatsen opgebouwd. Elke school is een kostenplaats, er is een kostenplaats voor het bestuursbureau en er is een kostenplaats 'gezamenlijk'.

Kostenplaats bestuursbureau

Op de kostenplaats bestuursbureau zijn alle kosten begroot die te maken hebben met de locatie Blauw-roodlaan (huisvesting, personeel, kosten RvT, bestuurskosten, etc.).

Kostenplaats 'gezamenlijk'

Op de kostenplaats gezamenlijk zijn kosten van posten begroot waarvan OPOZ ook in de toekomst de lasten gezamenlijk blijft dragen (denk aan administratiekantoor, accountant etc.), maar ook van lasten waarvan OPOZ nu geen inzicht heeft voor welke scholen die gemaakt worden. Dat betreffen met name huisvestingskosten. Ook houdt OPOZ hier een aantal bovenschoolse budgetten die, waar nodig, ingezet kunnen worden bij extra behoefte voor nascholing etc.

De kostenplaatsen gezamenlijk en bestuursbureau kennen niet of nauwelijks extra inkomsten. Deze uitgaven worden gedekt door een bijdrage vanuit alle scholen waarbij deze kostenplaatsen met nihil sluiten. De verdeelsleutel is het leerlingaantal, omdat de bekostiging van de scholen daar ook op is gebaseerd. Extra inkomsten op schoolniveau vanuit het Samenwerkingsverband en de gemeente leiden dus niet tot een hogere afdracht.

OPOZ streeft ernaar in 2020 inzicht te verkrijgen voor een goede toerekening van kosten naar scholen zodat de omvang van deze kostenplaats 'gezamenlijk' kleiner wordt. Dat geldt maar deels voor de afschrijvingslasten. In het verleden zijn vrijwel alle investeringen op een bovenschoolse kostenplaats geboekt, hierdoor komen ook de afschrijvingslasten op een bovenschoolse kostenplaats. OPOZ heeft voor het recente verleden (2018 en 2019) nagezocht voor welke school deze investeringen zijn gedaan waardoor deze afschrijvingskosten aan de desbetreffende school kunnen worden toegerekend. OPOZ heeft er voor gekozen om voor oudere investeringen dit niet uit te zoeken en deze langzaam te laten weglopen in de loop der jaren vanuit de kostenplaats 'gezamenlijk'.

OPOZ onderkent dat deze systematiek voor 2020 tot een mogelijk deels vertekend van de exploitatie van de scholen leidt. OPOZ beschouwt 2020 dan ook als een transitiejaar waarin gegevens worden verzameld voor een beter inzicht voor 2021 en verder. De individuele resultaten op schoolniveau zijn dan ook minder van belang op dit moment. De aannames betreffen vooral kosten die niet de primaire formatie betreffen. De personele lasten betreffen ongeveer 84% van de kosten. Daarmee is het ook een gegeven dat bijstelling van de aannames niet tot grote verschuivingen leidt.

Binnen OPOZ gaan alle middelen vanuit OCW en de gemeente dus rechtstreeks naar de scholen ('geld volgt de leerling'). De scholen doen een afdracht voor de bijdrage voor de centrale kosten. De centrale lasten worden binnen de schoolbegroting op de personele en materiële lumpsum in mindering gebracht.

De (meerjaren)begroting is ter informatie gedeeld met de GMR.

7.3 Onderhoud (MOP)

Met 19 schoolgebouwen en de verantwoordelijkheid van groot onderhoud heeft OPOZ met de huisvesting een kritisch dossier in handen. De staat van sommige gebouwen op leeftijd, de energietransitie en de verduurzaming van onze accommodaties vragen veel van onze budgettaire ruimte. De gemeente, verantwoordelijk voor de huisvesting (grote renovaties en nieuwbouw) in het primair onderwijs, heeft te kampen met bezuinigingen en beschikt over een beperkt budget om de schoolgebouwen in het primair onderwijs op basis van het Masterplan te vernieuwen waar dat nodig is. Dat betekent dat we zeer kritisch naar onze MeerjarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) moeten kijken. Dat zal in 2020 leiden tot een actualisering en aanscherping. Dat geschiedt mede in het licht van een wijziging van de regelgeving met betrekking tot het aanhouden van deze voorziening. Die wordt in principe 2021 van kracht.

7.4 Investerings (MIP)

Ten behoeve van de benodigde jaarlijkse investeringsruimte en de bijbehorende afschrijvingslasten zal in 2020 een volledige inventarisatie plaatsvinden van alle leermethodes, al het meubilair en alle ICT-middelen. Zo'n inventarisatie is niet voor handen en die is vereist om inzicht te krijgen in de verwachte investeringskosten in de komende jaren.

Dat combineert OPOZ met de meerjaren-investeringen die OPOZ voorziet op basis van de nieuwe schoolplannen. Op die wijze kan OPOZ regie voeren op de jaarlijkse investeringsruimte en verwachte afschrijvingslasten. Het doel is om de afschrijvingslasten meerjarig in evenwicht te krijgen, zodat uitschieters worden vermeden. Dat zorgt voor een 'zachte landing' in de meerjaren-exploitatie.

7.5 Kengetallen

7.5.1 Ontwikkeling leerlingenaantallen en fte's

De leerlingenaantallen en het aantal fte's ontwikkelen zich naar verwachting de komende jaren als volgt:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal leerlingen per 1-10	4.731	4.927	4.927	4.927	4.927	4.927
Personele bezetting in FTE (ultimo)*	387,0	350,6	349,8	349,8	349,8	349,8
- Bestuur / Management	27,2	26,7	26,7	26,7	26,7	26,7
- Personeel Primair Proces	270,7	291,6	290,7	290,7	290,7	290,7
- Ondersteunend Personeel	85,8	32,3	32,4	32,4	32,4	32,4
* 2019 incl. ziekte- en zwangerschapsvervangings; 2020 e.v. is excl. ziekte- en zwangerschapsvervangings.						
* 2019: onderwijsassistenten meegeteld bij ondersteunend personeel; in 2020 e.v. zijn onderwijsassistenten meegeteld bij personeel primair proces						

Tabel 7.1: Ontwikkeling leerlingaantal OPOZ 2019 - 2024

7.5.2 Rijksbijdragen

De belangrijkste inkomsten voor OPOZ bestaan uit de Rijksbijdragen. Op basis van het aantal leerlingen op 1 oktober wordt jaarlijks de Rijksbijdrage voor de personele en materiële lumpsum berekend. De Rijksbijdragen (personele bekostiging) voor 2020 zijn gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober 2018 (4.665, relevant voor de periode januari – juli 2020) en 1 oktober 2019 (4.745, relevant voor de periode vanaf augustus 2020). De materiële lumpsum wordt bekostigd op kalenderjaar (telling van 1 oktober 2019). De verwachting is dat het aantal leerlingen en fte's de komende jaren stabiel blijft. Het aantal gerealiseerde fte's in 2019 betreft het gemiddelde aantal fte inclusief ziekte- en zwangerschapsvervangings. Het aantal begrote fte's vanaf kalenderjaar 2020 is exclusief ziekte- en zwangerschapsvervangings. Voor ziekte- en zwangerschapsvervangings is een bedrag in euro's begroot.

Voor 2020 is geen indexatie (behoudens de reeds toegekend 2,2% voor schooljaar 2019-2020) van bekostiging opgenomen omdat de hoogte ervan nog ongewis is. Als er een bijstelling komt dan is deze bijstelling bestemd om toegenomen kosten te dekken (bijvoorbeeld stijging van pensioenpremies).

In het meerjarenperspectief houdt OPOZ wel rekening met stijging van de bekostiging. De bekostiging is mede afhankelijk van de gemiddelde leeftijd van de leerkrachten, hierdoor stijgen de loonkosten. Voor 2022 is 1% opgenomen, voor 2023 0,6% en daarna 0,4%.

De bekostiging is volledig toegerekend aan de scholen waarvoor het rijk de bekostiging betaalt.

De verwachting is dat de baten van het SWV stabiel blijven en meebewegen met het leerlingenaantal. In de MJB is rekening gehouden met een lichte daling van de gemeentelijk subsidies en een stabiele ontwikkeling van de overige baten.

7.5.3 Personeel

Aan de lastenkant vormen de personele uitgaven de grootste kostenpost. Dit betreft het personeel t.b.v. het primaire en ondersteunende proces. De personele lasten in 2020 liggen rond de 84% van de totale baten (2019: 81,5%). Er is in de begroting van de loonkosten rekening gehouden met een budget voor vervangings. Dit budget bedraagt 2,5% van de loonkosten en is op schoolniveau beschikbaar. Daarnaast is er in de begroting 2020 rekening gehouden met een prijsstijging van 2,75% en een stijging van de overige personele lasten van ongeveer € 265.000 voor de kosten van de arbodienst, deskundigheidsbevordering en kosten voor inhuur personeel t.b.v. het invullen van vacatures, ziektevervangings en implementatie van beleid (AVG, Arbobeleid, optimalisering bedrijfsvoering, inkoop en aanbesteding, control en juridische dienstverlening) t.o.v. de realisatie 2019. Daarnaast is er een budget (dotatie aan de personele voorziening) opgenomen voor eventuele kosten voor langdurig zieken en werkloosheidsuitkeringen.

7.5.4 Afschrijvingen

In het meerjarenperspectief houdt OPOZ de afschrijvingen gelijk, de veronderstelling is, dat afgeschreven investeringen weer vervangen gaan worden. In 2020 worden de bezittingen, en de registratie daarvan in de afschrijvingsstaat, verder onderzocht. Indien wenselijk wordt onderzocht of grotere investeringen nog achterhaald kunnen worden op welke school deze thuis horen om daarmee een completer beeld van het afschrijvingsniveau op schoolniveau te kunnen krijgen. Dat vormt dan weer de basis voor een meerjareninvesteringsplan, zoals eerder beschreven.

7.5.5 Huisvesting

OPOZ heeft op dit moment te weinig inzicht in de werkelijke kosten per school om in de schoolbegroting een betrouwbare schatting te kunnen opnemen. In 2020 gaat OPOZ dat inzicht verkrijgen door de uitgaven op schoolniveau te registreren waardoor OPOZ in de begroting 2021 dit specifiek kan opnemen. Dat zal inhouden dat de kostenplaats 'gezamenlijk' naar beneden kan worden bijgesteld ten gunste van de schoolbegrotingen.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening houdt OPOZ op € 750.000. OPOZ is met de gemeente in gesprek over de meerjarenonderhoudsbegroting en ook de voorschriften voor het vormen van de onderhoudsvoorziening worden aangepast vanaf 2021. Nadat deze beide bekend zijn, gaat OPOZ opnieuw bepalen hoeveel de voorziening dient te bedragen voor het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en welke dotatie daarbij jaarlijks hoort. Tevens is OPOZ, samen met Unicoz, in gesprek met de gemeente met betrekking tot het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) voor de periode 2020-2024.

7.5.6 Overige lasten

Onder de overige lasten zijn de materiële kosten opgenomen die enerzijds gerelateerd zijn aan het onderwijsproces (met name leermiddelen, ICT-uitgaven aan licenties, reproductie leerlingzorg, schoolreisjes, sportdagen, culturele vorming), maar ook kosten die een meer algemeen karakter hebben en bijdragen aan het goed functioneren van de organisatie (administratiekosten, accountant, kosten RvT). Met name deze laatste posten heeft OPOZ op de kostenplaatsen 'bestuursbureau' of 'gezamenlijk' opgenomen. De andere kosten heeft OPOZ zoveel als mogelijk en inzichtelijk is, op schoolniveau opgenomen, maar daarnaast voor onvoorzien ook budgetten vanwege het transitiejaar op de kostenplaats 'gezamenlijk' aangehouden.

7.5.7 Exploitatieresultaten 2020-2024

De begroting 2020 van OPOZ heeft een exploitatieresultaat van € 141.000 negatief. In de jaren 2021 t/m 2024 laat het exploitatieresultaat eveneens een negatief beeld zien variërend van € 110.000 – 150.000 per jaar.

7.6 Meerjarenbegroting

7.6.1 Exploitatie

In tabel 7.2 is de exploitatie van OPOZ weergegeven.

Bedragen x€ 1.000	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BATEN						
Rijksbijdrage	28.812	28.905	28.988	29.271	29.453	29.632
Overige overheidsbijdragen en subsidies	949	1.000	970	940	910	880
College-, cursus en/of examengeldfen						
Baten werk in opdracht van derden						
Overige baten	458	433	433	433	433	433
TOTAAL BATEN	30.219	30.338	30.391	30.644	30.796	30.945
LASTEN						
Personeelslasten	23.777	25.478	25.498	25.781	26.009	26.220
Afschrijvingen	711	670	670	670	670	670
Huisvestingslasten	2.216	2.057	2.057	2.057	2.057	2.057
Overige lasten	2.508	2.282	2.285	2.275	2.215	2.151
TOTAAL LASTEN	29.212	30.487	30.510	30.783	30.951	31.098
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering	1.007	-149	-119	-139	-155	-153
Saldo financiële bedrijfsvoering	12	8	8	8	8	8
Resultaat deelneming	-					
TOTAAL RESULTAAT	1.019	-141	-111	-131	-147	-145

Tabel 7.2: Exploitatie OPOZ 2019 - 2024

7.6.2 Investerings

OPOZ gaat de komende jaren uit van een gemiddeld jaarlijks investeringsniveau van € 500.000.

7.6.3 Balans

In tabel 7.3 is de balans van OPOZ opgenomen.

Bedragen x € 1.000	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ACTIVA						
VASTE ACTIVA						
Immateriële VA						
Materiële VA	4.043	3.873	3.703	3.533	3.363	3.193
Financiële VA	1.883	1.883	1.883	1.883	1.883	1.883
TOTAAL VASTE ACTIVA	5.926	5.756	5.586	5.416	5.246	5.076
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden						
Vorderingen	1.550	1.385	1.385	1.385	1.385	1.385
Effecten						
Liquide middelen	6.538	6.676	6.900	6.920	7.236	7.240
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	8.088	8.061	8.285	8.305	8.621	8.625
TOTAAL ACTIVA	14.014	13.817	13.871	13.721	13.867	13.701
PASSIVA						
EIGEN VERMOGEN	8.037	7.896	7.785	7.654	7.507	7.362
Algemene reserve	7.176	7.896	7.785	7.654	7.507	7.362
Bestemmingsreserves	861	-	-	-	-	-
Overige reserves/fondsen						
VOORZIENINGEN	2.763	2.946	3.111	3.092	3.385	3.364
LANGLOPENDE SCHULDEN						
KORTLOPENDE SCHULDEN	3.214	2.975	2.975	2.975	2.975	2.975
TOTAAL PASSIVA	14.014	13.817	13.871	13.721	13.867	13.701

Tabel 7.3: Balans 2019 – 2024

De meerjarenbalans die hier is gepresenteerd wijkt af van de balans in de begroting omdat in bovenstaande overzicht de werkelijke balans per 31-12-2019 het uitgangspunt is terwijl in de begroting de geprognosticeerde balans per ultimo 2019 het uitgangspunt was.

7.6.4 Vereenvoudiging bekostiging

Een beter inzichtelijk, minder complex en minder sturend bekostigingsmodel is het doel van de vereenvoudiging van de bekostiging van het primair onderwijs. De ALV van de PO-Raad heeft op 22 november 2018 ingestemd met een voorstel op basis van een aantal uitgangspunten. In 2019 heeft OCW, in constructief overleg met het veld, de vereenvoudiging van de bekostiging nader uitgewerkt langs de lijnen zoals die door de ALV van de PO-Raad zijn voorgesteld. De kern van de plannen is dat de scholen en vast bedrag per leerling en daarnaast per school ontvangen. Op basis van het huidige rekenmodel van OCW krijgt OPOZ jaarlijks € 275.000,- (peildatum 1-10-2018) meer bekostiging toegerekend. De gebruikte parameters zijn nog indicatief, dus het daadwerkelijke herverdeeffect kan afwijken bij de invoering van het nieuwe bekostigingsstelsel.

De vereenvoudiging van de bekostiging gaat uit van een kalenderjaarfinanciering o.b.v. de februari-telling, terwijl de huidige personele bekostiging uitgaat van een schooljaarfinanciering o.b.v. de oktobertelling. De verwachte ingangsdatum is nog niet bekend.

7.7 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen staan in tabel 7.4 weergegeven:

	Stand per 31 december						Signalerings- waarde OCW
	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
1. Solvabiliteit 1 in %	57,3%	57,1%	56,1%	55,8%	54,1%	53,7%	n.v.t
2. Solvabiliteit 2 in %	77,1%	78,5%	78,6%	78,3%	78,5%	78,3%	30%
3. Liquiditeit (current ratio)	2,5	2,7	2,8	2,8	2,9	2,9	< 0,75
4. Liquiditeit (current ratio) incl. FVA	3,1	3,3	3,4	3,4	3,5	3,5	n.v.t
5. Weerstandvermogen excl. MVA	13,2%	13,3%	13,4%	13,4%	13,5%	13,5%	n.v.t.
6. Weerstandvermogen incl. MVA	26,6%	26,0%	25,6%	25,0%	24,4%	23,8%	< 5%
7. Rentabiliteit	3,4%	-0,5%	-0,4%	-0,4%	-0,5%	-0,5%	3-jarig < 0 2-jarig < 5% 1-jarig < 10%
8. Huisvestingsratio	7,6%	6,7%	6,7%	6,7%	6,6%	6,6%	> 10%

Tabel 7.4: Financiële kengetallen 2019 – 2024

Toelichting kengetallen:

ad 1 Eigen vermogen / totale vermogen

ad 2 Eigen vermogen + voorzieningen / totale vermogen

ad 3 Vlottende activa / kortlopende schulden

ad 4 (Vlottende activa + FVA) / kortlopende schulden

ad 5 (Eigen vermogen minus materiële vaste activa) / totale baten

ad 6 Eigen vermogen / totale baten

ad 7 Exploitatieresultaat gedeeld door totale baten

ad 8 Huisvestingslasten + afschrijvingen in gebouwen en terreinen / totale lasten

In de periode 2020 t/m 2024 is er sprake van een negatief exploitatiesaldo. Daardoor daalt het eigen vermogen (en het weerstandvermogen excl. MVA) de komende jaren en is de rentabiliteit negatief. De daling van het eigen vermogen en de gelijktijdige daling van de materiële vaste activa (MVA) verklaart de lichte stijging van het weerstandvermogen (excl. MVA). De daling van het eigen vermogen verklaart tevens de daling van de solvabiliteit 1. De solvabiliteit 2 stijgt door de stijging van de voorzieningen.

7.8 Treasury

In 2019 zijn de liquide middelen toegenomen van € 5.000.465 naar € 6.538.306. De stijging van de liquiditeit komt door de positieve kasstroom uit operationele activiteiten, waaronder het positieve exploitatiesaldo in 2019, de vrijval van de afschrijvingslasten en de positieve mutatie van de voorzieningen. Tevens zijn de kortlopende schulden toegenomen. Er is in 2019 voor € 1.147.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Dit betreft een uitgaande kasstroom. Er was ook sprake van een desinvestering in de financiële activa, die een positief effect heeft op de liquiditeit (< 1 jaar).

In december 2018 is het Treasurystatuut aangepast aan de laatste wijziging van de regeling belenen, beleggen en derivaten en door het CvB vastgesteld. Binnen OPOZ wordt er conform dit beleid gewerkt. In dit Treasurystatuut is het beleid van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer opgenomen inzake het kunnen uitzetten van liquide middelen in de vorm van beleggingen. De beleggingsportefeuille van OPOZ beperkt zich tot obligaties en is zodanig

opgebouwd dat er sprake is van een spreiding in de aan te kopen waardepapieren, waardoor gegarandeerd ieder jaar een deel vrijvalt.

Voor het doen van beleggingen volgens dit Treasurystatuut gelden de volgende randvoorwaarden:

- Gelden worden alleen uitgezet bij financiële ondernemingen waarvan het land lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte – Noorwegen, IJsland en Liechtenstein – en ten minste beschikt over een AA-rating afgegeven door ten minste twee van de vier ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's, Fitch en DBRS.
- Gelden worden alleen uitgezet bij financiële ondernemingen, waarbij de risico's beperkt zijn. Deze zijn beperkt indien deze ondernemingen voldoende vermogend zijn, niet een hoger rentetarief in rekening brengen dan in de markt gangbaar is en hierbij geen aanvullende financiële of niet-financiële eisen stellen.
- Beleggingen en beleningen vinden alleen plaats:
 - In de vorm van waardepapieren waarvoor een solvabiliteitsratio van 0 procent geldt. Dit betekent dat de financiële instelling voor de betreffende waardepapieren geen reserves hoeft aan te houden, omdat deze bijvoorbeeld zijn gegarandeerd door centrale overheden of decentrale overheden;
 - Al dan niet tegen waardepapieren bij financiële ondernemingen in lidstaten in vormen waarvan de hoofdsom bij opname (en dus ook op de vervaldag) intact is.
- De ratingeisen voor de beleggings- en beleningsvormen waarbij de hoofdsom bij opname intact is, zijn als volgt afhankelijk van de looptijd van die vormen:
 - Beleggings- en beleningsvormen mogen alleen worden betrokken van financiële ondernemingen die aantonen dat ze voor henzelf of voor de door hen uitgegeven waardepapieren beschikken over minstens een A-rating, afgegeven door minstens twee van de vier ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's, Fitch en DBRS.
- De beleggingen dienen risicomijdend te zijn.
- De beleggingshorizon is 2 tot 10 jaar.
 - Met financiële ondernemingen wordt altijd schriftelijk de afspraak gemaakt dat de uitgezette gelden direct opeisbaar zijn bij een verlaging van de rating. Tevens wordt altijd schriftelijk vastgelegd dat de beleggings- en beleningsvormen voldoen aan de eisen zoals opgesomd in dit Treasurystatuut.

OPOZ voldoet aan de regeling belenen, beleggen & derivaten 2016. Voor een overzicht van de beleggingsportefeuille per 31 december 2019 wordt verwezen naar de toelichting van de financiële vaste activa in dit bestuursverslag (hoofdstuk financiën).

In 2020 zal de beleggingsportefeuille kritisch tegen het licht worden gehouden. Begin 2020 is het Treasurystatuut opnieuw vastgesteld; daarbij is opgenomen dat een portefeuillemwijziging uitsluitend kan plaatsvinden met toestemming vooraf van de RvT.

Het verloop van de meerjarige enkelvoudige kasstroom wordt in tabel 7.5 weergegeven:

Kasstroom uit operationele activiteiten	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bedragen x € 1.000						
Saldo baten en lasten	1.007	-149	-119	-139	-155	-153
Aanpassingen voor:						
- Afschrijvingen	711	670	670	670	670	670
- Mutaties voorzieningen	634	183	165	-19	293	-21
Veranderingen in vlottende middelen:						
- Vorderingen	-1	165	-	-	-	-
- Kortlopende schulden	177	-239	-	-	-	-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.528	630	716	512	808	496
Ontvangen interest	12	8	8	8	8	8
Resultaat deelnemingen						
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	2.540	638	724	520	816	504
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
Investerings in materiële vaste activa	-1.147	-500	-500	-500	-500	-500
Desinvesteringen in materiële vaste activa						
Investerings in financiële vaste activa	-62					
Desinvesteringen in financiële vaste activa	207					
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.002	-500	-500	-500	-500	-500
Mutatie liquide middelen	1.538	138	224	20	316	4
Beginstand liquide middelen	5.000	6.538	6.676	6.900	6.920	7.236
Mutatie liquide middelen	1.538	138	224	20	316	4
Eindstand liquide middelen	6.538	6.676	6.900	6.920	7.236	7.240

Tabel 7.5: Kasstroomoverzicht 2019 – 2024

7.9 Risico's en risicobeheersings- en controlesysteem

De interim-controle 2019, uitgevoerd in november 2019, geeft aanleiding alle processen onder de loop te nemen en over te gaan tot een adequate beschrijving van de administratieve organisatie en maatregelen te nemen om de interne beheersing te professionaliseren. Op basis van de interim-controle is in januari 2020 een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. In dit PvA zijn o.a. verbeteringen geformuleerd op het gebied van de planning & control-cyclus, administratieve Organisatie & Interne Beheersing (AO/IB), het inkoopbeleid, de AVG, de governance documenten, HR-processen en onderwijsprocessen.

In april 2020 is de nieuwe planning & control-cyclus vastgesteld door het CvB. Verder is in het 1^e kwartaal 2020 het inkoopbeleid, de inkoopprocedure en de procuratieregeling beschreven. Deze laatste wordt in juni 2020 vastgesteld door de Raad van Toezicht. Er wordt in 2020 een contractenregister en een aanbestedingskalender opgesteld. Op basis van deze documenten vinden jaarlijks de benodigde aanbestedingen plaats.

In april is het nieuwe Koersplan gepresenteerd. Op basis van de nieuwe planning & control-cyclus zullen een Financieel Beleidsplan en een kaderbrief worden opgesteld en de meerjarenbegroting en de kwartaalrapportages zullen worden verbeterd, waarbij de koppeling van beleid en middelen als uitgangspunt geldt.

Vanaf het begrotingsjaar 2021 wordt voorafgaand aan het jaarlijkse begrotingsproces van OPOZ in het voorjaar een kaderbrief opgesteld met de kaders en uitgangspunten voor de komende begrotingsperiode en komt ook de verdeling van de centrale/gezamenlijke lasten aan de orde.

In 2019 is er in het 1^e en 2e kwartaal door het CvB gerapporteerd aan de RvT over de voortgang t.o.v. de door de CvB vastgestelde begroting 2019.

In de MJB 2020-2024 is voor de eerste keer een begroting per school opgesteld conform de beoogde nieuwe decentrale besturingsfilosofie van OPOZ.

7.9.1 Beschrijving van de risico's en onzekerheden op dit moment

Eind 2017 heeft OPOZ een risicoanalyse laten uitvoeren. De conclusie was dat OPOZ een laag tot gemiddeld risicoprofiel heeft. Onderstaand staan de belangrijkste conclusies m.b.t. deze risicoanalyse beschreven en is op basis van de MJB 2020-2024 aangegeven welke ambities er zijn geformuleerd rondom dit risico.

Onderwijs

Op het gebied van onderwijs heeft OPOZ een *gemiddeld risicoprofiel* o.b.v. de risicoanalyse in 2017. Alle scholen van OPOZ zitten in het basisarrangement. OPOZ monitort de voortgang van de tussen- en eindopbrengsten. De resultaten worden gerapporteerd in de management-rapportages en in gesprekken tussen het CvB en de directeuren. Bij de achterblijvende resultaten stelt de schooldirecteur in overleg met het CvB en de intern begeleider een plan van aanpak op voor verbetering. De voortgang wordt structureel met de schooldirecteur besproken.

De komende jaren is de verwachting het aantal leerlingen stijgt en het natuurlijk verloop toeneemt. Op basis van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt kan het aanbod van voldoende kwalitatief goed personeel een risico gaan worden.

Ambities vanuit de MJB 2020-2024:

De corebusiness van OPOZ blijft het geven van kwalitatief goed onderwijs. Het laatste inspectierapport, dat dateert uit oktober 2018, geeft voldoende aanknopingspunten om op voort te bouwen. Op de scholen is enorme betrokkenheid om kinderen te ondersteunen in hun ontwikkeling. Er ligt dus voldoende fundament om dingen nog beter te doen. In 2020 gaat OPOZ inzetten op een aantal kwaliteitsgebieden. Zo gaat OPOZ aan de slag met de vertaling van het nieuwe inspectiekader naar de dagelijkse praktijk. De inspectie van onderwijs heeft in het nieuwe inspectiekader beschreven wat er minimaal aan kwaliteit van onze scholen verwacht wordt en geeft hierbij aan dat er daarnaast ruimte moet zijn voor eigen ambities. De introductie van het OPOZ Koersplan (2020-2024) en de aanzet van de nieuwe schoolplannen geven voldoende kansen om deze ambities te omschrijven. Ook werkt OPOZ in 2020 en verder toe naar een nieuwe kwaliteitscyclus. Op deze manier brengt OPOZ inzichtelijk wat er goed gaat en wat er beter kan. Ook krijgt OPOZ dan inzicht in de kwaliteiten van de verschillende scholen. Op deze manier kan OPOZ dus veel beter gebruikmaken van elkaars expertise en kwaliteiten en zal er ruimte komen om op verschillende scholen 'te halen en te brengen'.

Demografie en marktaandeel

Op het gebied van demografie en marktaandeel zijn er *weinig tot geen risico's* gebleken vanuit de risicoanalyse in 2017. Het aantal leerlingen en het marktaandeel blijven stijgen. OPOZ monitort het verloop en het marktaandeel goed. Daarnaast bleek in de afgelopen jaren dat het aantal leerlingen hoger was dan geprognosticeerd

Ambities vanuit de MJB 2020-2024:

In de MJB 2020-2024 is uitgegaan van een stabiel ontwikkeling van het aantal leerlingen.

Organisatie

Op het gebied van organisatie heeft OPOZ een *laag risicoprofiel* o.b.v. de risicoanalyse in 2017. De vertaling van strategisch beleid naar schoolniveau is geborgd in de beleidscycli en wordt in de diverse gesprekken met directeuren gemonitord. Het CvB heeft een belangrijke rol in de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering. Het CvB vormt feitelijk het schoolbestuur en het stabiebureau. Het CvB is zich hiervan bewust en heeft een intensieve overdracht op het oog voor het geval dat het CvB uitstroomt.

Ambities vanuit de MJB 2020-2024:

In de loop van 2019 is er een nieuw CvB aangesteld. Het bestuursbureau is in de 1^e helft van 2020 versterkt met een bestuurssecretaris, HRM-adviseur en een extern controller. Er vindt in de loop van kalenderjaar 2020 een nieuwe risicoanalyse plaats o.b.v. het nieuwe Koersplan.

Om het nieuwe Inspectiekader te implementeren en te borgen binnen OPOZ start OPOZ in 2020 met een ontwikkelingstraject. Het Koersplan vormt de basis voor de schoolplannen met onder meer een concrete verwoording van de eigen ambities op schoolniveau. OPOZ wil parallel daaraan de kwaliteitscyclus professionaliseren en opnemen in de reguliere planning- & control-cyclus. Ter versterking van het kwaliteitsbewustzijn wil OPOZ in de toekomst gaan werken met interne visitaties.

In de professionalisering van die kwaliteitscultuur hebben de bestaande intervisiegroepen een belangrijks plaats. En binnen de scholen is het van belang dat teams zich buigen over de gewenste en vereiste deskundigheidsbevordering, ook op individueel niveau. Het leren met elkaar en van elkaar is daarin een belangrijke pijler.

In de dialoog over kwaliteitsverbetering betreft OPOZ leerlingraden en ouders meer en meer. En in publieke verantwoording over onze kwaliteit gebruikt OPOZ Vensters PO als instrument.

Personeel

Bij het risicogebied personeel is er volgens de risicoanalyse uit 2017 sprake van een *gemiddeld risicoprofiel*. Het is van belang dat er kritisch gekeken gaat worden naar zowel de onderwijskundige vereisten, functiemix en de ontwikkelen op de arbeidsmarkt. De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in relatie tot de ontwikkeling van het aantal leerlingen kan in de komende jaren een risico vormen.

Ambities vanuit de MJB 2020-2024:

OPOZ is een organisatie met meer dan 500 medewerkers. Deze medewerkers werken verspreid over de 19 scholen van OPOZ. Bovenschools is er ook een aantal mensen werkzaam. De meer dan 500 medewerkers werken binnen verschillende functies. In 2020 zal OPOZ een functiebouwwerk opstellen. Binnen dit bouwwerk zullen alle functies binnen OPOZ omschreven en gewaardeerd worden. Ook zullen er nieuwe functies bijkomen. Deze nieuwe functies zullen, gezien de arbeidsmarktsituatie, zorgen voor meer doorgroeimogelijkheden binnen OPOZ. Door

het in gebruik nemen van een functiebouwwerk lost OPOZ meteen een aantal knelpunten vanuit het verleden op. OPOZ krijgt inzichtelijk waar talenten van mensen ontstaan en bieden scholing -en ontwikkelingsmogelijkheden aan. Door duidelijkheid te geven in taak en functie, deze ook transparant te waarderen en perspectief te bieden bindt OPOZ medewerkers voor een langere periode aan zich.

In het beleid gericht op duurzame inzetbaarheid wil OPOZ een kanteling maken van curatief naar preventief. OPOZ is zich bewust van het belang van vitaliteit op de werkvloer, maar structureel beleid is er nog niet. In de preventie speelt de gesprekscyclus een belangrijke rol. Dat is immers het instrument dat tot doel heeft in een continue dialoog te zijn en blijven met onze collega's. In 2019 is het aantal gesprekken op jaarbasis gestegen van 250 naar 396. Dat moet naar 100%.

Voor het domein HRM geldt dat alle processen in 2020 en 2021 beschreven en geborgd gaan worden. Een deel van de processen is reeds gedigitaliseerd, maar OPOZ zal naar een volledige digitalisering streven. Daarnaast worden er controlestappen ingebouwd om de interne beheersing te professionaliseren.

Financiën

OPOZ heeft de afgelopen jaren een gezonde financiële buffer opgebouwd waardoor op het risicogebied financiën *weinig risico's* worden voorzien.

Ambities vanuit de MJB 2020-2024:

Zoals onder onderdeel B1 staat beschreven geeft de interim-controle 2019, uitgevoerd in november 2019, aanleiding alle processen onder de loep te nemen en over te gaan tot een adequate beschrijving van de administratieve organisatie en maatregelen te nemen om de interne beheersing te professionaliseren. Zoals eerder in dit Bestuursverslag is aangegeven is op basis van de interim-controle in januari 2020 een Plan van Aanpak opgesteld. In dit PvA zijn o.a. verbeteringen geformuleerd op het gebied van de planning & control-cyclus, administratieve Organisatie & Interne Beheersing (AO/IB) en het Inkoopbeleid.

Verder zal er ultimo 2020 een nieuwe risicoanalyse worden uitgevoerd o.b.v. het nieuwe Koersplan. Tevens zal er o.b.v. de gesignaleerde risico's een berekening worden gemaakt van het benodigde weerstandsvermogen.

7.10 Coronacrisis

In maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Corona-virus. De scholen gingen dicht en over de Centrale eindtoetsen voor kinderen uit groep 8 werd landelijk besloten dat die dit schooljaar niet werden afgenomen. Er is voor alle leerlingen van OPOZ onderwijs op afstand ingevoerd. Ook verzorgen de scholen de noodopvang voor kinderen van ouders met vitale beroepen en kinderen uit kwetsbare gezinnen. De gebouwen werden minimaal bezet. Alle vergaderingen en bijeenkomsten vonden digitaal plaats.

De opdracht van OPOZ om kinderen toch in het ritme van 'leren' te houden, nemen we serieus. Tevens proberen we zorg en aandacht te houden voor elke individuele leerling, allemaal op afstand. Leidinggevend hebben regelmatig contact met hun medewerkers, om betrokkenheid te tonen en de going concern-zaken te bespreken .

De voorzieningen zijn op school voldoende om onderwijs op afstand en werken op afstand vorm te geven. Strategische zaken m.b.t. de voorbereiding van het nieuwe cursusjaar gaan gewoon door: de formatie, de vacaturevervulling, het onderwijsaanbod 2020-2021, etc.

Op dit moment wordt verwacht dat de financiële impact op het vermogen, liquiditeit en het jaarresultaat 2020 beperkt zal zijn, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en ook het personeel gewoon wordt doorbetaald.

Op 21 april 2020 heeft het kabinet besloten dat de scholen in het primair onderwijs vanaf 11 mei 2020 weer, onder voorwaarden, mogen opstarten.

7.11 Rapportage toezichthoudend orgaan

In hoofdstuk 8 beschrijft het toezichthoudend orgaan op welke wijze het College van Bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiën.

8 Verslag Raad van Toezicht

8.1 Inleiding

De Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer legt in dit verslag over 2019 verantwoording af over zijn werkzaamheden en het gevoerde intern toezicht.

8.2 Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden. Per 1 januari 2019 zijn mevrouw M. van der Heijden en heer M. Oskam benoemd, nadat per die datum de heren J. Dirven en H. Bodelier afscheid hebben genomen. Per 1 mei 2019 is mevrouw C. Walther benoemd als lid van de Raad van Toezicht, door een eerder ontstane vacature.

De samenstelling op 31 december 2019 was als volgt:

1. De heer K. Gordijn, partner CFO Capabel, lid Raad van Toezicht Ashram College, vice-voorzitter
2. Mevrouw M. van der Heijden, zelfstandig gevestigd interimmanager te Den Haag, lid
3. De heer M. Oskam, zelfstandig organisatieadviseur te Zoetermeer, bestuurslid van de Stichting Centrum voor Kunst en Cultuur (CKC) & Partners te Zoetermeer en bestuurslid van Stichting Kafountine, een stichting die zich inzet voor vakonderwijs voor vrouwen in Senegal, lid
4. Mevrouw C. Walter, teamleider Juridische Zaken en HRM bij de gemeente Katwijk, lid
5. Mevrouw H. Sahin, Regio accounthouder Nationaal Programma Regionale Energiestrategie en lid van de Raad voor het Openbaar Bestuur, lid.

Mevrouw Sahin heeft per 1 januari 2020 afscheid genomen en per 1 mei 2020 is haar opvolger, de heer Ö. Gölpinar, benoemd.

De Raad van Toezicht vergadert onder leiding van een extern technisch voorzitter, mevrouw O. Kuiper. In 2020 zal de Raad van Toezicht een voorzitter uit zijn midden benoemen, conform artikel 11.7 van de statuten.

8.3 College van Bestuur

In 2019 is het College van Bestuur van samenstelling gewijzigd. De heer E. Spruijt, voorzitter College van Bestuur, en de heer R. Pots, lid College van Bestuur, zijn per 1 oktober 2019 met pensioen gegaan.

Per 1 mei 2019 is de heer M. Krul benoemd als lid van het College van Bestuur en per 1 oktober 2019 is de heer drs. M. Schoon benoemd als voorzitter College van Bestuur.

De heer M. Krul maakte tot 1 juni 2019 deel uit van de Raad van Toezicht van Stichting Resonans en is lid van de Raad van Toezicht van stichting SkippyPepijn. De heer drs. M. Schoon heeft geen nevenfuncties.

8.4 Werkwijze van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht baseert zich voor het intern toezicht op de relevante wetten en de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs.

8.5 Bijeenkomsten

De Raad van Toezicht heeft in 2019 vijf reguliere vergaderingen gehouden: 12 februari 16 april, 25 juni, 24 september en 16 december. Tevens heeft op 12 februari een schoolbezoek

plaatsgevonden. OPOZ IKC de Watersnip, dat als speerpunt Kunst en cultuur heeft, is bezocht. Daarnaast hebben diverse overleggen en bijeenkomsten plaatsgevonden in het kader van de werving van twee nieuwe leden voor het College van Bestuur en twee nieuwe leden voor de Raad van Toezicht. In 2019 heeft de Raad van Toezicht twee keer overlegd met de GMR. In februari heeft een afvaardiging van de RvT de GMR vergadering bijgewoond middels een presentatie en overleg gehad over hoe de GMR de samenwerking met de RvT ziet. In juni 2019 is dit overleg ingevuld met het thema 'Personeelstekort'.

Besproken agendapunten

In de reguliere vergaderingen is onder andere aandacht besteed aan:

- Financiële rapportages
- Begroting 2020 en de MJB 2020-2024
- Het Bestuursverslag 2018 en het accountantsverslag 2018
- De Managementletter 2019 n.a.v. de interimcontrole
- Het Inspectierapport
- Treasurybeleid
- Het nieuwe Koersplan 2020-2024
- Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering
- Nieuwe CAO
- AVG

Het jaarverslag 2018 (25 juni 2019) en de MJB 2020-2024 (16 december 2019) zijn voorafgaand goedgekeurd door de RvT. In 2019 is er per kwartaal gerapporteerd over de financiële voortgang t.o.v. de begroting 2019. In het najaar van 2019 is gestart met het traject om te komen tot een nieuw Koersplan. Dit onderwerp is in 2019 besproken door het CvB met de RvT.

Tijdens de bespreking van de kwartaalrapportages, de MJB en het Koersplan komen ook de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen aan bod. Het recent opgestelde inkoopbeleid en de daaraan gelieerde procuratieregeling vormen deels de beheersmaatregelen om toe te zien op de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen. Deze documenten zijn in concept op 7 april 2020 besproken met de RvT.

Met ingang van de accountantscontrole van 2017 is Wijs Accountants door de RvT aangewezen als accountant. De accountant heeft over kalenderjaar 2018 een goedkeurende verklaring afgegeven. In het laatste kwartaal van 2019 heeft Wijs Accountants een interim-controle uitgevoerd en de bevindingen en aanbevelingen gerapporteerd in een Managementletter. Het CvB heeft de aanbevelingen vertaald naar een Plan van Aanpak Bedrijfsvoering. Dit Plan van Aanpak is er o.a. op gericht om het inkoopbeleid, de planning & control-cyclus, het financieel beleid en de administratieve organisatie & interne beheersing van OPOZ verder te professionaliseren. De voortgang van het Plan van Aanpak wordt periodiek besproken binnen de RvT.

Scholing en deskundigheidsbevordering heeft in 2019 plaatsgevonden door middel van door individuele Raad van Toezichtleden gevolgde modules bij onder andere het VTOI (branchevereniging voor Toezichthouders in het Onderwijs), Wagner Group en het TIAS (Tilburg Institute for Advanced Studies, de business school van de Universiteit van Tilburg). Daarnaast heeft op 20 september 2019 een gecombineerde strategie- en evaluatiedag plaatsgevonden onder begeleiding van adviesbureau Leeuwendaal.

8.6 Jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht

- De focus in 2019 lag op de werving en selectie van een nieuw CvB;
- We realiseren ons dat we zijn verweend met een goede voorbereiding van de RvT vergaderingen door het oude CvB en hun deskundige sturing op de organisatie;
- Het komende jaar wil de RvT niettemin actiever en autonomer informatie ophalen uit de organisatie;
- We hebben ons het afgelopen jaar voornamelijk kunnen manifesteren in de rol van werkgever en toezichthouder en minder in de rol van sparringpartner en ambassadeur. We zouden dit het komend jaar graag anders willen. Bijv. door een rol als sparringpartner bij het strategisch beleidsplan;
- Ondanks goede prestaties van de stichting is er aanleiding om te veranderen, onder meer omwille van de aantrekkelijkheid als werkgever (onboarding). Verandering stelt de veerkracht van de organisatie op de proef. Daarop zijn we alert;
- Er is in Nederland een ontwikkeling naar meer zelforganisatie op de scholen. We verwachten met het nieuwe CvB ook een ontwikkeling naar meer autonomie voor de directeuren. Dit heeft implicaties voor het toezichthouden;
- Dit alles vraagt om een andere rolverdeling en andere samenwerking tussen de RvT en het CvB. Meer actief op zoek naar informatie en meer actief elkaar opzoeken. Alert op patronen in samenwerking en communicatie. Elkaar scherp houden;
- We vergeten het verleden niet, maar willen onze rol anders invullen en een nieuwe start maken met een nieuw CvB.

Deze evaluatie is op 24 september 2019 teruggekoppeld aan het CvB en op basis daarvan zijn wederzijdse verwachtingen besproken.

8.7 Rooster van aftreden

Naam	Benoemd	Aftredend	Hernoembaar
Mw. M. van der Heijden	1 januari 2019	31 december 2022	Ja
Mw. H. Sahin	1 januari 2013	31 december 2019	Nee
Mw. C. Walther	1 mei 2019	30 april 2023	Ja
Dhr. K. Gordijn	1 augustus 2017	31 juli 2021	Ja
Dhr. M. Oskam	1 januari 2019	31 december 2022	Ja

8.8 Onkosten RvT

Specificatie kosten RvT	2018	2019
Vergoeding RvT	17.680	21.187
Extern technisch voorzitter	7.260	7.260
Scholingskosten		2.576
Lidmaatschap VTOI	1.320	1.320
Totaal	26.260	32.343

Lijst met afbeeldingen

Figuur 1.1: Organogram OPOZ	2
Tabel 1.1: Ontwikkeling leerlingaantal per school afgelopen 5 schooljaren	3
Tabel 2.1: Activiteiten gespecificeerd naar aantal en aantal deelnemers.....	7
Figuur 3.1: Gemiddelde eindscore centrale eindtoets in 2018/2019.....	10
Tabel 4.1: Personeelsbestand OPOZ peildatum 1-1-2019 en 31-12-2019.....	13
Tabel 4.2: Leeftijdsverdeling personeel 2019	14
Tabel 4.3: Gemiddelde leeftijd personeel 2019	14
Tabel 4.4: Verzuimpercentage naar verzuimduur 2019.....	15
Tabel 4.5: Verzuimpercentage naar leeftijdscategorie 2019	15
Tabel 4.6: afgenomen ARBO diensten 2019	16
Tabel 4.7: Instroom medewerkers 2019	17
Tabel 4.8: Uitstroom nieuwe medewerkers 2019	17
Tabel 4.9: Uitstroom personeel 2019	18
Tabel 4.10: Uitstroom personeel naar functie 2019	18
Tabel 5.1: Cijfermatige onderbouwing verschil resultaat 2019 t.o.v. begroting 2019 en resultaat 2018.....	21
Tabel 5.2: Cijfermatige onderbouwing Rijksbijdrage OCW	22
Tabel 5.3: Cijfermatige onderbouwing personeelslasten.....	24
Tabel 5.4: Cijfermatige onderbouwing huisvestingslasten	25
Tabel 5.5: Cijfermatige onderbouwing overige instellingslasten	26
Tabel 5.6: Cijfermatige onderbouwing realisatie 2019 versus 2018	28
Tabel 5.7: Cijfermatige onderbouwing begroting 2020, realisatie 2019, begroting 2019 en realisatie 2018	31
Tabel 5.8: balans per 31 december 2019 versus 31 december 2018	33
Tabel 5.9: Eigen vermogen OPOZ per 31 december 2019	35
Tabel 5.10: Specificatie voorzieningen	36
Tabel 5.11: Kengetallen vermogensbeheer	37
Tabel 5.12: Kengetallen budgetbeheer	38
Figuur 7.1: Organogram OPOZ	47
Tabel 7.2: Ontwikkeling leerlingaantal OPOZ 2019 - 2024	49
Tabel 7.3: Exploitatie OPOZ 2019 - 2024.....	52
Tabel 7.4: Balans 2019 – 2024.....	53
Tabel 7.5: Financiële kengetallen 2019 – 2024.....	54
Tabel 7.6: Kasstroomoverzicht 2019 – 2024	56

Jaarrekening 2019

Stichting Openbaar
Primair Onderwijs
Zoetermeer

A. Balans per 31-12-2019 na resultaatbestemming

1	Activa	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	4.043.332	3.606.826
1.1.3	Financiële vaste activa	1.882.755	1.927.817
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>5.926.087</u>	<u>5.534.643</u>
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	1.549.656	1.549.320
1.2.3	Effecten	0	100.000
1.2.4	Liquide middelen	6.538.306	5.000.465
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>8.087.963</u>	<u>6.649.785</u>
	<u>Totaal activa</u>	<u>14.014.050</u>	<u>12.184.429</u>
2	Passiva	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.1	Eigen vermogen	8.036.866	7.017.576
2.2	Voorzieningen	2.763.067	2.129.420
2.4	Kortlopende schulden	3.214.116	3.037.434
	<u>Totaal passiva</u>	<u>14.014.050</u>	<u>12.184.429</u>

B. Staat van baten en lasten over 2019

		2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen OCW	28.812.214	26.760.432	26.483.901
3.2	Overige overheidsbijdragen	949.457	750.000	899.480
3.4	Baten werk i.o.v. derden			
3.5	Overige baten	457.830	439.827	455.939
	<u>Totaal baten</u>	<u>30.219.501</u>	<u>27.950.259</u>	<u>27.839.320</u>
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	23.776.837	22.759.955	22.046.707
4.2	Afschrijvingen	710.668	692.602	605.617
4.3	Huisvestingslasten	2.216.350	1.951.718	2.053.129
4.4	Overige lasten	2.507.804	2.553.569	2.508.115
	<u>Totaal lasten</u>	<u>29.211.659</u>	<u>27.957.844</u>	<u>27.213.568</u>
	Saldo baten en lasten	<u>1.007.841</u>	<u>-7.585</u>	<u>625.752</u>
6	Financiële baten en lasten	11.450	7.585	10.134
		11.450	7.585	10.134
	<u>Resultaat</u>	<u>1.019.292</u>	<u>0</u>	<u>635.886</u>
	<u>Resultaat na belastingen</u>	<u>1.019.292</u>	<u>0</u>	<u>635.886</u>
	<u>Totaal resultaat</u>	<u>1.019.292</u>	<u>0</u>	<u>635.886</u>

C. Kasstroomoverzicht over 2019

	2019 EUR	2018 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	1.007.841	625.752
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	710.668	605.617
- Mutaties voorzieningen	633.646	730.792
- Koersresultaat FVA	0	0
- Ov mutaties eigen vermogen	0	0
	1.344.314	1.336.409
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Voorraden		
- Vorderingen	-336	-211.430
- Kortlopende schulden	176.680	-500.060
	176.344	-711.490
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.528.500	1.250.671
Ontvangen interest	11.450	10.134
Betaalde interest	0	0
	11.450	10.134
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	2.539.950	1.260.805
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-1.147.171	-1.514.820
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	-62.000	-546.843
Desinvesteringen in financiële vaste activa	207.061	256.236
	-1.002.109	-1.805.427
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.002.109	-1.805.427
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen		
Aflossing langlopende schulden		
	-	0
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	1.537.841	-544.622
Liquide middelen 1-1	5.000.465	5.545.087
Liquide middelen 31-12	6.538.306	5.000.465
Mutatie liquide middelen	1.537.842	-544.622

D. Grondslagen

1 Algemeen

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Rechtsvorm: Stichting

Vestigingsadres: Blauw-Roodlaan 156

Zetel: Zoetermeer

Kamer van Koophandel: 27256285

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer en de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van onderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting OPOZ bedraagt per 31 december 2019 € 8.036.866 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. Als gevolg van aanpassing van de OCW taxonomie heeft op onderdelen een verschuiving van posten in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten plaatsgevonden. Dit heeft geen invloed op de balans, de staat van baten en lasten noch op omvang en samenstelling van vermogen en resultaat.

De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

Schattingswijziging

In de jaarrekening is een schattingswijziging doorgevoerd bij de berekening van de omvang van de voorziening voor jubileumgratificaties. De gehanteerde discontovoet is aangepast van 1% naar 0,5% (effect stijging voorziening van € 19.864).

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, overeenkomstig algemeen geldenden grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer of de moedermaatschappij van Stichting OPOZ en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en allen hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Investeringsubsidies

Verkregen investeringsubsidies t.b.v. van de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de investeringen.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.

Financiële vaste activa

De obligaties worden opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs. Obligaties die binnen een jaar aflopen, zijn opgenomen onder de kortlopende vorderingen. De waarderingsgrondslagen van de overige effecten opgenomen onder de financiële vaste activa zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen voor de effecten onder de vlottende activa. Daarom wordt hiervoor verwezen naar de paragraaf Effecten.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Overige Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en zijn voor waardering na eerste verwerking onder te verdelen in effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille en effecten die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, zijnde eigen-vermogensinstrumenten of obligaties.

Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden, na eerste verwerking, gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen-vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen kostprijs. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening. Indien van een dergelijk individueel effect de reële waarde onder de kostprijs komt, wordt de waardevermindering direct verwerkt ten laste van de winst-en-verliesrekening. De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen-vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen reële waarde met ongerealiseerde waardeveranderingen via de herwaarderingsreserve.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer.

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal aan uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Bestemmingsreserve nabetaling CAO

Deze reserve is gevormd voor de in 2019 ontvangen bekostiging, welke bekostiging in 2020 wordt aangewend voor nabetalingen vanuit de medio december 2019 afgesloten CAO primair onderwijs. De nabetalingen vinden plaats in februari 2020. De bestemmingsreserve is gevormd omdat er een mismatch is in inkomsten en uitgaven in jaar van verantwoorden.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeds van jaren op basis van een onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018 en 2019 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Wij maken gebruik van deze tijdelijke regeling.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet (0,50 %). De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd ter dekking van de in de toekomst voor rekening van OPOZ komende (loon)kosten voor personeelsleden die door ziekte niet meer zullen terugkeren. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Voorziening WGA

De voorziening WGA is gevormd voor verplichtingen die OPOZ heeft ten aanzien van toekomstige betalingen voor personeelsleden die een arbeidsongeschikt zijn en waarvan OPOZ de kosten niet via een verzekering vergoed krijgt. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde plus geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan de opvolgende periode worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover deze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als een verschil tussen de baten en de hiermee verbonden, aan het boekjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsideerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW subsidies met een verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsideerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2019 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,8%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

E. Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

1 Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiele vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Aanschafprijs 1-1-2019	7.048.827	2.164.032	9.212.858
Afschrijving cum. 1-1-2019	3.992.498	1.613.534	5.606.032
Boekwaarde 1-1-2019	3.056.329	550.497	3.606.826
Investerings 2019	976.839	170.335	1.147.174
Desinvesteringen 2019	0	0	0
Afschrijvingen 2019	576.368	134.300	710.668
Aanschafprijs 31-12-2019	8.025.665	2.334.367	10.360.032
Afschrijving cumulatief 31-12-2019	4.568.866	1.747.834	6.316.700
Boekwaarde 31-12-2019	3.456.799	586.533	4.043.332

Toelichting:

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven EUR 500,-.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

- Meubilair	10-20 jaar
- Inventaris	5 -10 jaar
- ICT	3 - 5 jaar
- Leermiddelen	8 jaar
- Overige materiële vaste activa	10 jaar

1.1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings en verstekte leningen	Desinveste- ringen en afgeloste leningen	Boekwaarde per 31 december 2019	Opgenomen onder kortlopende effecten	Balanswaarde per 31 december 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR		
1.1.3.7 Effecten	2.027.817	62.000	207.061	1.882.756	0	1.882.756
Totaal financiële vaste activa	2.027.817	62.000	207.061	1.882.756	0	1.882.756

De effecten bestaan volledig uit obligaties. In 2019 is er voor EUR 62.000,- aan obligaties aangekocht. Verder heeft agio-afschrijving plaatsgevonden van € 2.557. De looptijd van de obligaties ligt tussen de 2 en 9 jaar.

De koerswaarde van de obligaties (inclusief het kortlopend deel) bedroeg per 31 december 2019 EUR 1.959.283,- (per 31 december 2019 EUR 2.070.206,-)

1.1.3.7.2 Nederlandse staatsobligaties	202.774		310	202.464	0	202.464
1.1.3.7.3. Overige obligaties	1.825.043	62.000	206.751	1.680.292	0	1.680.292
	2.027.817	62.000	207.061	1.882.756	0	1.882.756

1.2 Vlottende activa**1.2.2 Vorderingen**

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.2.1 Debiteuren	12.675	-
1.2.2.2 Kortlopende vorderingen op OCW/EZ	1.283.471	1.275.990
1.2.2.3 Gemeenten	32	1.491
1.2.2.10 Overige vorderingen	2.073	3.421
1.2.2.11 Belastingen en premies sociale verzekeringen	-	-
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	242.162	250.061
1.2.2.13 Verstrekte voorschotten	1.351-	1.168-
1.2.2.14 Te ontvangen interest	10.595	19.525
1.2.2.15 Overige overlopende activa		
1.2.2.16 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
Totaal vorderingen	1.549.656	1.549.320

1.2.3 Effecten

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
Kortlopend deel obligatieportefeuille	-	100.000
	-	100.000

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.4.1 Kasmiddelen	416	650
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	6.537.890	4.999.815
		0
Totaal liquide middelen	6.538.306	5.000.465

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1 Groepsvermogen	Stand per 1-1-2019	Mutaties		Stand per 31-12- 2019
		Resultaat	Overige Mutaties	
2.1.1.1 Algemene reserve Algemene reserve	7.017.575	158.201		7.175.775
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek Bestemmingsreserve Nabetalings CAO		861.091		861.091
Totaal eigen vermogen	7.017.576	1.019.293		8.036.866

2.2 Voorzieningen

	2.2.1.3 Voorziening eigen risico WGA	2.2.1.4 Voorziening jubilea	2.2.1.6 Voorziening langdurig zieken	2.2.1 Personele voorzieningen	2.2.3 Voorziening onderhoud	Totaal voorzieningen
Stand per 1-1-2019	0	455.744	0	455.744	1.673.676	2.129.420
Dotaties 2019	123.351	29.413	72.758	225.522	750.000	975.522
Ottrekking 2019	0	26.972	0	26.972	314.902	341.874
Vrijval 2019				0	0	0
Saldo 31-12-2019	123.351	458.185	72.758	654.293	2.108.774	2.763.067
Kortlopend deel < 1 jaar	15.744	37.636	72.758	126.138	352.384	478.522
1<>5 jaar	62.976	163.368	0	226.344	1.756.390	1.982.734
Langlopend deel > 1 jaar	44.631	257.181	0	301.811	0	301.811
	123.351	458.185	72.758	654.293	2.108.774	2.763.067

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.4.6 Schulden aan gemeenten	569.183	580.216
2.4.7 Vooruitgefactureerde termijnen		0
2.4.8 Crediteuren	279.591	299.799
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	952.053	900.365
Premie sociale verzekeringen VF	2.866	2.693
Premie sociale verzekeringen PF	54.614	67.334
	1.009.532	970.393
2.4.10 Schulden terzake van pensioenen	306.110	243.687

2.4.12 Overige kortlopende schulden

Salarissen	11.239	7.848
Overige schulden	<u>151.870</u>	<u>154.279</u>

163.110 162.127

2.4.14 Vooruitontvangen subsidies OCW 110.366 58.763

2.4.16 Vooruitontvangen bedragen 3.889 10.556

2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen 772.336 704.874

2.4.19 Overige overlopende passiva

Te besteden subsidies gemeente Zoetermeer	0	7.019
	<u>0</u>	<u>0</u>

0 7.019

Totaal kortlopende schulden 3.214.116 3.037.434

Toelichting:

Niet uit de balans blijvende rechten en plichten

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft een huurcontract afgesloten voor het kantoorpand aan de Blauwroodlaan 156 te Zoetermeer. De overeenkomst heeft een looptijd tot en met 2023 met een jaarlijkse verplichting van circa € 30.000.

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft een contract afgesloten met Hewlett-Packard. met een looptijd tot 2020 voor het gebruik van kopieermachines met een jaarlijkse verplichting van circa € 53.000.

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ	25.980.876	23.980.249	23.609.603
3.1.2 Overige subsidies OCW	1.379.102	1.382.032	1.478.395
3.1.3 Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen	1.452.236	1.398.151	1.395.902
Totaal rijksbijdragen OCW	28.812.214	26.760.432	26.483.901

3.1.1 Toelichting Rijksbijdrage OCW/EZ

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW			
Personele lumpsum	17.829.407	17.250.857	17.205.612
Materiële instandhouding	3.509.961	3.509.198	3.459.267
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	3.689.741	3.220.194	2.944.724
Aanvullende bek. Onderwijsachterstandenbeleid	488.765		
Bijzondere en aanvullende bekostiging PO	463.001		
	25.980.876	23.980.249	23.609.603

3.1.2 Overige subsidies OCW

	2019 EUR	2019 EUR	2019 EUR
3.1.2.1 Overige subsidies OCW			
Subsidie voor studieverlof	41.619	-	78.704
Subsidie zij-instromers	20.833	-	-
Prestatiebox primair onderwijs	907.285	890.921	827.609
Bekostiging impulsgebieden	237.717	388.111	414.707
Bijz. bekostiging asielzoekers kinder 2e jaar	32.934	-	37.683
Bijzonder bekostiging asielzoekers of vreemdeling	138.713	-	119.692
Niet geoormerkte subsidies materieel ministerie	-	103.000	-
	1.379.102	1.382.032	1.478.395

3.1.3 Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen

	2019 EUR	2019 EUR	2019 EUR
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV			
Bijdragen passend onderwijs	1.452.236	1.398.151	1.395.902
	1.452.236	1.398.151	1.395.902

3.2.2 Overige overheidsbijdragen- en subsidies

	2019 EUR	2019 EUR	2019 EUR
Vergoeding gemeente	942.791	750.000	892.814
Overige overheidsbijdragen	6.667	0	6.667
Totaal	949.457	750.000	899.480

3.5 Overige baten

	2019 EUR	2019 EUR	2019 EUR
3.5.1 Baten medegebruik	99.543	103.560	97.714
3.5.4 Sponsoring	6.227	2.400	500
3.5.5 Ouderbijdragen	279.105	277.727	271.759
3.5.10 Overige	72.954	56.140	85.966
Totaal overige baten	457.830	439.827	455.939

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	16.845.076	16.388.948	16.164.712
4.1.1.2 Sociale lasten	2.392.143	2.157.192	2.207.328
4.1.1.3 Premies participatiefonds	630.629	777.705	745.007
4.1.1.4 Premies vervangingsfonds	33.111	30.842	12.932
4.1.1.5 Pensioenpremies	<u>2.625.009</u>	<u>2.563.606</u>	<u>2.115.328</u>
Totaal	22.525.969	21.918.293	21.245.306

4.1.2 Overige personele lasten

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	225.522	30.000	226.111
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	138.340	50.000	80.774
4.1.2.3 Overig	<u>1.143.240</u>	<u>931.662</u>	<u>912.209</u>
Totaal	1.507.101	1.011.662	1.219.095

4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen

4.1.3.3 Uitkeringen die de personele last	<u>-256.233</u>	<u>-170.000</u>	<u>-417.694</u>
	-256.233	-170.000	-417.694
Totaal personeelslasten	<u>23.776.837</u>	<u>22.759.955</u>	<u>22.046.707</u>

Onder personeel niet in loondienst zijn opgenomen de kosten voor de inhuur van personeel voor passend onderwijs en de inhuur van onderwijsadviseurs.

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
- voorziening jubilea	29.413	30.000	226.111
- voorziening langdurig zieken	72.758	-	-
- voorziening Eigen risico WGA	123.351	-	-
Totaal	<u>225.522</u>	<u>30.000</u>	<u>226.111</u>

4.1.2.3 Overige personele lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
WKR forfaitaire ruimte	72.549	48.000	87.533
Reiskosten woon-werk	62.186	27.106	36.928
Dienstreizen/Kilometervergoeding	12.844	10.000	11.918
Onkostenvergoeding	1.595	-	-
Wervingskosten	106.523	100.000	73.156
Schoolmaatschappelijk werk (jeugdformaat)	99.050	40.000	20.432
Schoolbegeleidingsdienst Onderwijs advies	111.075	175.000	181.400
Kantinekosten	35.549	18.475	24.716
(Na) scholing en cursussen	348.710	300.000	270.709
Opleiden in de school - zij-instroom	58.118	-	-
Reis en verblijf	493	12.425	1.029
Bedrijfsarts/Arbo	144.469	80.000	145.111
Overige personele kosten	90.078	120.656	59.277
	<u>1.143.240</u>	<u>931.662</u>	<u>912.209</u>

Onder de overige personele kosten zijn ondermeer kosten voor werving van personeel opgenomen.

Aantal personeelsleden

Over 2019 waren er gemiddeld 380 werkzame FTE's in dienst ten opzichte van 350 gemiddeld over 2018.

Toelichting naar functie niveau	2019	2018
Directie	27	27
Onderwijzend personeel	265	250
Onderwijs ondersteunend personeel	88	73
	380	350

4.2 Afschrijvingen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	710.668	692.602	605.617
Totaal afschrijvingen	710.668	692.602	605.617

4.2.2 Toelichting afschrijvingslasten

Afschrijvingskosten inventaris en apparaten	11.283	7.989	7.890
Afschrijvingskosten machines en installaties	7.396	7.500	7.396
Afschrijvingskosten meubilair	182.214	205.000	149.956
Afschrijving ICT	375.475	353.010	321.069
Afschrijving leermethoden	132.070	116.803	117.034
Afschrijvingslasten overige materiële vaste activa	2.229	2.300	2.273
	710.668	692.602	605.617

4.3 Huisvestingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.3.1 Kosten Medegebruik	493.276	300.000	474.625
4.3.3 Onderhoud	124.259	106.675	110.976
4.3.4 Energie en water	303.575	255.000	241.580
4.3.5 Schoonmaakkosten	474.277	429.803	411.687
4.3.6 Belastingen en heffingen	53.067	40.240	40.816
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	750.000	750.000	750.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	17.896	70.000	23.445
Totaal huisvestingslasten	2.216.350	1.951.718	2.053.129

4.4 Overige lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	448.572	385.340	391.427
4.4.2 Inventaris en apparatuur	560.315	369.867	562.975
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	514.222	667.576	521.755
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen			
4.4.5 Overige	984.695	1.130.786	1.031.957
Totaal overige instellingslasten	2.507.804	2.553.569	2.508.115

Toelichting administratie- en beheerslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Kosten administratiekantoor	245.510	210.000	213.322
Accountantskosten	39.059	19.000	39.963
Deskundigheidsadvies	16.105	-	-
Telefonie/internet kosten scholen	16.161	28.055	22.144
Portikosten	2.677	6.204	2.866
Drukwerk	5.550	5.000	8.378
Kantoorbenodigdheden	4.478	5.976	5.724
RvT	32.344	30.000	24.940
Beheer en bestuur	86.354	80.000	73.310
Overige administratiekosten	333	1.105	779
	448.572	385.340	- 391.427

De accountantskosten zijn als volgt te specificeren:

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Onderzoek jaarrekening			
Controle jaarrekening 2017			4.074
Controle jaarrekening 2018			23.606
Controle jaarrekening 2019	29.650	19.000	
Andere controleopdrachten	8.935		12.283
Fiscale adviesdiensten			
Andere niet-controle-diensten	474		
	39.059	19.000	39.963

In 2017 is van accountantsorganisatie gewisseld. De andere controle-opdrachten betreffen subsidieverantwoordingen over meerdere jaren.

4.4.2 Toelichting Inventaris en apparatuur

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Aanschaf klein inventaris	14.679	7.201	14.463
ICT Hardware	4.268	13.958	21.894
ICT Software	135.945	77.732	143.633
ICT licentiekosten	45.717	2.000	-
Website	16.450	12.000	-
Overige ICT lasten	207.484	180.861	265.578
Mediatheek/bibliotheek	9.540	7.650	4.885
Reproductie scholen	126.233	68.465	112.523
	560.315	369.867	562.975

4.4.3 Toelichting Leermiddelen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Leermiddelen	514.222	667.576	521.755
	514.222	667.576	521.755

4.4.5 Toelichting Overige instellingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Kabeltelevisie en overige rechten	9.896	11.462	20.062
Abonnementen	17.112	8.759	17.151
Contributies	58.561	23.000	45.712
Representatiekosten	5.704	4.444	5.945
PR en marketing	33.072	35.740	139.506
Medezeggenschapsraad/Ouderraad	5.286	9.582	9.654
Overige verzekeringen	15.320	15.424	14.954
Culturele Vorming	60.158	84.380	55.958
Sportdagen en vieringen	104.804	78.983	99.738
Reizen en excursies	161.633	183.397	157.456
Leerlingzorg	143.412	250.000	13.218
Uitgaven Fonds cultuureducatie	-	-	3.240
Testen en toetsen	27.712	28.915	25.132
Schoolzwemmen	13.706	8.300	-
Overige onderwijslasten	328.320	388.400	424.231
	-	-	-
	984.695	1.130.786	1.031.957

6 Financiële baten en lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten	23.874	21.000	30.179
Totaal financiële baten	23.874	21.000	30.179
6.1.3 Waardevermeerderingen van financiële vaste activa	10.811	-	-
Totaal financiële baten	10.811	-	-
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten	-14.980	-13.415	-13.809
Totaal financiële lasten	-14.980	-13.415	-13.809
6.1.3 Waardeverminderingen van financiële vaste activa	-8.254	-	-6.236
Totaal financiële lasten	-8.254	-	-6.236
Saldo financiële baten en lasten			
Saldo financiële baten en lasten	11.450	7.585	10.134
Jaarresultaat	1.019.292	-	635.886

F. Overzicht verbonden partijen

De stichting heeft bestuurlijke inbreng (maar geen overwegende zeggenschap) in het volgende samenwerkingsverband Passend Onderwijs:

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteit
• Stg SWV 28-17	Zoetermeer	Stichting	Uitvoering Wet Passend Onderwijs

Aangezien de jaarrekening over 2019 van de genoemde instelling nog niet voorhanden is kan geen inzicht worden gegeven in vermogen en resultaat over 2019. Er is geen sprake van een deelname of consolidatie.

G1. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENINGSCLAUSULE (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebben op de EZ subsidies)

G2. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES MET VERREKENINGSCLAUSULE (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebben op de EZ subsidies)

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

H. WNT verantwoording 2019 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

De WNT is van toepassing op Stichting OPOZ. Het voor Stichting OPOZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 152.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D, complexiteitspunten per criterium: aantal leerlingen 3, totale baten 4, aantal onderwijssoorten 2).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

bedragen x € 1	E.A.M. Spruijt	R. Pots	M. Schoon	M. Krul
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 30/09	1/1 - 30/09	1/10-31/12	1/5-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,9444	0,94	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Klasse	D	D	D	D
Complexiteitspunten aantal leerlingen	3	3	3	3
Complexiteitspunten totale baten	4	4	4	4
Complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	2	2	2	2
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.838	94.529	26.273	54.834
Beloningen betaalbaar op termijn	14.314	-	4.896	9.506
<i>Subtotaal</i>	115.152	94.529	31.169	64.340
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	107.441	107.441	38.312	102.027
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT	NVT	NVT	NVT
Totaal bezoldiging	115.152	94.529	31.169	64.340
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Er wordt een beroep gedaan op de overgangsregeling.			
	NVT	NVT	NVT	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT	NVT	NVT
	NVT	NVT	NVT	NVT
Gegevens 2018				
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1		
Dienstbetrekking?	ja	ja		
Bezoldiging				
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	132.835	121.025		
Beloningen betaalbaar op termijn	18.455	-		
<i>Subtotaal</i>	151.290	121.025		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	146.000	146.000		
Totaal bezoldiging	151.290	121.025		

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	A.W.C. Kuiper	K. Gordijn	H. Sahin
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	6.000	4.000	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.800	15.200	15.200
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT	NVT	NVT
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	NVT	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT	NVT
Totaal bezoldiging	6.000	4.000	4.000

Gegevens 2018	A.W.C. Kuiper	K. Gordijn	H. Sahin
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	6.000	4.000	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600

bedragen x € 1	C. Walther	M. van der Heijden	M. Oskam
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/5 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	2.667	4.000	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	15.200	15.200	15.200
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT	NVT	NVT
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	NVT	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT	NVT
Totaal bezoldiging	2.667	4.000	4.000

Gegevens 2018	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	
Bezoldiging	
Totale bezoldiging	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	

I. Bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over 2019 bedraagt €	1.019.292
Hiervan is te bestemmen:	
Algemene reserve	158.201
Bestemmingsreserve nabetaling CAO	861.091
Totaal	<u>1.019.292</u>

J. Gebeurtenissen na balansdatum

In het voorjaar van 2020 is Nederland getroffen door het Coronavirus (COVID-19). Er is een grote impact op de wijze waarop het onderwijs vorm gegeven is. We verwachten geen noemenswaardige financiële consequenties als gevolg van dit virus.

K. ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

College van bestuur

M. Schoon
Voorzitter

M.L. Krul

Raad van Toezicht

K. Gordijn
Voorzitter

M. Oskam

M. van der Heijden

Ö Gölpinar

C. Walther

Datum vaststelling jaarrekening 23 juni 2020

OVERIGE GEGEVENS

accountants
onderwijs & kinderopvang

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Aan de raad van toezicht van
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Blauw-roodlaan 156
2718 SK ZOETERMEER

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer te ZOETERMEER gecontroleerd.

Ons goedkeurend oordeel met betrekking tot de getrouwheid

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;

Ons oordeel met beperking met betrekking tot de rechtmatigheid

Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking met betrekking tot de rechtmatigheid' in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons goedkeurend oordeel met betrekking tot de getrouwheid en ons oordeel met beperking met betrekking tot de rechtmatigheid

De basis voor ons oordeel met beperking met betrekking tot de rechtmatigheid

In de jaarrekening zijn voor een bedrag van ca. € 1.497.000,- aan lasten en balansmutaties verantwoord die samenhangen met de inkoop van leveringen en diensten (totale opdrachtwaarde), welke op basis van de geldende voorschriften Europees aanbesteed hadden moeten worden.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*

Bogert 16

5612 LZ Eindhoven

Maarssen

Bisonspoor 7023

3605 LT Maarssen

De opdrachtwaarde van deze leveringen en diensten komt boven de Europese drempelbedragen uit, echter heeft voor de desbetreffende inkopen geen Europese Aanbesteding plaatsgevonden. Deze lasten zijn niet rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de geldende Europese aanbestedingsregels.

Overige basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK 58941487

BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*

Bogert 16

5612 LZ Eindhoven

Maarssen

Bisonspoor 7023

3605 LT Maarssen

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 25 juni 2020

Wijs Accountants

Was getekend: M.M.P.G. van Os MSc RA

Kenmerk: 2020.0231.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK 58941487

BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 41390
Naam instelling Stg Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Adres Blauw-Roodlaan 156
Postcode / Plaats 2718 SK Zoetermeer
Telefoon 079-32908525
Internet-site www.opoz.nl

Contactpersoon drs M. Schoon
Telefoon 079-3290825

E-mail M.schoon@opoz.nl

Brin	Naam	Onderwijssoort
15MU	Basisschool Montessori Meester Verwers	PO
15PJ	Basisschool De Meerburgh	PO
15UC	Het Zwanenbos	PO
15YP	Openbare Basisschool De Piramide	PO
16CC	Basisschool De Watersnip	PO
16GD	Basisschool Het Plankier	PO
16HN	Basisschool De Tjalk	PO
16KB	Seghwaert	PO
16ND	Openbare basisschool De Baanbreker	PO
19KH	SSBO De Vuurtoren	SBO
22MB	De Saffier	PO
24CP	Openbare Basisschool de Waterlelie	PO
27MG	Montessorischool De Trinoom	PO
28AL	OBS Florence Nightingale	PO